

Miljø- og Fødevareministeriet
Styrelsen for Vand- og
Naturforvaltning

Energistyrelsen

Sammenfattende redegørelse

For VVM-redegørelse og miljøvurdering af
kommuneplantillæg for
Vesterhav Syd Havmøllepark

Januar 2017

Titel:

Vesterhav Syd Havmøllepark

Bygherre: Energinet.dk

Udgiver:

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning

Haraldsgade 53

2100 København Ø

www.svana.dk

Energistyrelsen

Amaliegade 44

1256 København Ø

www.ens.dk

Forfatter/rådgiver:

Energinet.dk, COWI

År:

2017

ISBN nr.

ISBN 978-87-93180-24-6

Må citeres med kildeangivelse.

Indhold

1. Indledning.....	4
2. Den videre proces.....	8
3. Offentlig høring.....	9
3.1 Resumé og vurdering af høringssvar vedr. anlæg på land.....	10
3.2 Resumé og vurdering af høringssvar vedr. anlæg på havet.....	13
3.3 Resumé og vurdering af høringssvar, generelt.....	22
4. Høringens indflydelse på afgørelsen	27
4.1 Anlæg på land	27
4.2 Anlæg på havet.....	27
5. Forventet afgørelse	29
5.1 Afgørelsen	29
5.2 Forventet udformning af kommuneplantillæg	29
5.2.1 Retningslinjer.....	29
5.3 Forventet udformning af VVM-tilladelsen	35
5.4 Forventet udformning af Etablerings-tilladelsen	36
6. Begrundelse for afgørelsen	39
6.1 Miljøhensyn i afgørelsen.....	40
6.2 Afværgeforanstaltninger	42
6.2.1 Anlæg på land.....	43
6.2.2 Anlæg på havet.....	43
7. Alternativer	44
8. Overvågning	45
9. Bilag 1 – oversigt over høringssvar	46
2. Bilag 2 – korte og lange resuméer	52

1. Indledning

Den 22. marts 2012 vedtog et bredt politisk flertal i Folketinget en energipolitisk aftale for perioden 2012-2020. Energiaftalen er en afgørende forudsætning for at kunne dække en stadig større del af energiforbruget i Danmark med vedvarende energi. Parterne bag aftalen er enige om, at omstillingen til et Danmark med en energiforsyning dækket af vedvarende energi hviler på troværdige, stabile og langsigtede rammer om den danske energipolitik.

Aftalen sigter bl.a. mod, at energi skal gøre Danmark mindre sårbar over for de svingende og stigende priser på fossile brændsler, som den globale befolkningstilvækst og klodens svindende ressourcer skaber.

Energiaftalen har som mål at bidrage til at fremtidssikre det danske samfund ved at skabe en grøn økonomi i vækst. Aftalens initiativer peger bl.a. frem mod et langsigtet mål om at energiforsyningen i 2050 skal være baseret på vedvarende energi, samtidig med, at en fortsat høj forsyningsikkerhed sikres.

Aftalen skaber sikre rammer for Danmarks energipolitiske retning i de kommende år, ligesom aftalen tilvejebringer et grundlag for at foretage de nødvendige investeringer i bl.a. vedvarende energi.

I november 2012 udpegede regeringen og forligskredsen på baggrund af Havmølleudvalgets¹ screening seks områder for kystnære havmølleparker, hvor der skal gennemføres undersøgelser og udbud for opstilling af havmøller samt planlægning for ilandføringsanlæg med tilhørende udbygning af elnettet på land. De seks områder er Vesterhav Syd, Vesterhav Nord, Sæby, Sejerø Bugt, Smålandsfarvandet og Bornholm. Det fremgår af den politiske aftale, at møllerne placeres i områder 4-10 km fra land.

¹ Havmølleudvalget er et udvalg nedsat med det formål at finde egnede placeringer for fremtidens udbygning med havmøller. Udvalget består af Energistyrelsen (formand), Søfartsstyrelsen, Naturstyrelsen, Risø-DTU og Energinet.dk.

Denne proces resulterede i at et udbud af kystnære havvindmølleparker nu gennemføres. Dette udbud er et såkaldt multisiteudbud af havvindmølleparker, hvor der sammenlagt kan opstilles op til i alt 350 MW. Der kan bydes ind med op til 200 MW på hvert af de seks forskellige områder, bortset fra Bornholm, hvor der kun kan indpasses 50 MW.

Grundet den kystnære placering kan intet område indeholde mere end 200 MW, og alle parkerne vil blive placeret mindst 4 km fra land. Det kystnære udbud er omfattet af værditabsordningen og køberetsordningen.

Produktionen fra 200 MW svarer til elforbruget i ca. 200.000 husstande.

De kystnære placeringer af havvindmølleparkerne er primært fastlagt ud fra et ønske om at holde omkostningerne til udbygningen og dermed borgeres og virksomheders elregning nede. Det er generelt billigere at bygge kystnært end længere ude på havet, da havdybderne generelt er lavere og fundamentsomkostningerne dermed mindre. Desuden mindskes omkostningerne til drift og vedligehold, når sejltiden ud til møllerne er kortere. Nettilslutningsomkostningerne vil typisk være lavere, hvis kablerne til land er kortere. Landvindmøller er generelt billigere end havvind, men pga. naboeffekter er mulige projektområder begrænset.

En tilbudsgiver har mulighed for at byde på og vinde samtlige 350 MW på f.eks. 2-3 placeringer, hvilket forventes at give stordriftsfordele og dermed billigere bud. Havvindmøllerne vil blive opsat i de områder, hvor der indkommer de mest fordelagtige bud fra tilbudsgiverne. Det er derfor ikke sandsynligt, at der vil blive opstillet havmøller i alle seks områder.

For at havmølleparkerne kan realiseres, kræves tilladelser, som forudsætter gennemførelse af såkaldte VVM-redegørelser (Vurdering af Virkninger på Miljøet), herunder gennemførelse af nødvendige forundersøgelser som grundlag for VVM-redegørelserne. Da projekterne omfatter såvel energianlæg på havet som på land, varetages myndighedsarbejdet fælles mellem Energistyrelsen og Naturstyrelsen.

VVM-redegørelse og miljørapport for Vesterhav Syd Havmøllepark har sammen med forslag til kommuneplantillæg været i 2. høringsperiode fra den 5. maj 2015 til den 30. juni 2015, hvor projektet også har været i høring ved berørte myndigheder. Denne sammenfattende redegørelse behandler de indkomne høringsvar for VVM-redegørelsen fra denne 2. høringsperiode.

Energianlæg på havet er i henhold til bekendtgørelse nr. 68 af 26. januar 2012 om vurdering af virkning på miljøet ved projekter om etablering af elproduktionsanlæg altid VVM-pligtigt. Derfor skal der udarbejdes en VVM-redegørelse for hele havmølleprojektet. Naturstyrelsen har delt VVM-myndighed med Energistyrelsen, hvor Energistyrelsen er myndighed for anlæggene på havet, mens Naturstyrelsen er myndighed for anlæggene på land. Fra 1. juli 2015 er der sket en resortomlægning, således at Energistyrelsen varetager planlægningen på havområdet, Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning varetager VVM-løpeten for landdelen og Erhvervsstyrelsen varetager plankompetencen for kommuneplantillægget.

Det tidligere Klima- Energi- og Bygningsministeriet (nu Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet) har pålagt Energinet.dk at varetage vurderingen af virkninger på miljøet (VVM) for Vesterhav Syd Havmøllepark med tilhørende ilandføringsanlæg og anlæg på land. Den daværende Naturstyrelse har på baggrund af anmeldelse fra Energinet.dk og i overensstemmelse med dette pålæg og ifølge § 3 i VVM-bekendtgørelse nr. 1184 af 6/11-2014 også truffet afgørelse om, at projektet er VVM-pligtigt. Energinet.dk er således bygherre på projektet.

Ifølge VVM-bekendtgørelsens § 17 er VVM-redegørelsen dog udarbejdet efter tidligere gældende VVM-bekendtgørelse nr. 1510 af 15/12/2010, da projektet er anmeldt til Naturstyrelsen før 1. januar 2014. Naturstyrelsen har således truffet afgørelse om VVM-pligt i henhold til bekendtgørelsen fra 2010 og udarbejdet kommuneplantillæg for projektets landanlæg.

Indholdet af den sammenfattende redegørelse skal ifølge VVM-bekendtgørelsens § 12, stk. 2 (nr. 764 af 23/06-2014) omfatte:

1. Indholdet af den forventede afgørelse, herunder de vigtigste begrundelser og betragtninger, der ligger til grund for den forventede afgørelse, herunder hvordan miljøhensynet er integreret i afgørelsen, og hvordan miljøvurderingen, udtalelser og bemærkninger, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning.

2. Om fornødent en beskrivelse af de vigtigste foranstaltninger til at undgå, nedbringe og om muligt neutralisere de værste skadelige virkninger.
3. Oplysning om hvordan og i hvilket omfang virkninger på miljøet som følge af anlæggets etablering og tilstedeværelse forventes overvåget.
4. Udkast til VVM-tilladelsen, herunder udkast til de eventuelle tilladelser og godkendelser, som helt eller delvist erstatter VVM-tilladelsen, jf. § 8.

Såfremt Vesterhav Syd Havmøllepark skal realiseres vil etableringstilladelse blive meddelt af Energistyrelsen for så vidt angår anlægsprojektet på havet. Tilladelse til etablering af elproduktionsanlægget samt tilhørende internt ledningsnet gives efter § 25 i VE-loven (LBK nr. 1288 af 27/10 - 2016).

Etableringstilladelsen vil i givet fald indeholde vilkår og eventuelle afværgeforanstaltninger, som skal minimere de potentielt negative effekter af projektet på havet, og som sikrer, at Vesterhav Syd Havmøllepark holder sig inden for rammerne af VVM-redegørelsen for området.

Da det med afgørelsen af udbuddet af kystnære havvindmølleparker vil blive afgjort, hvorvidt Vesterhav Syd Havmøllepark vil blive etableret, gives etableringstilladelsen først efter, at udbuddet er afgjort og samtidig med at der indgås koncessionsaftale med en vinder af udbuddet. Dette forventes at ske i foråret 2016.

En evt. afgørelse om meddelelse af etableringstilladelse skal – i henhold til BEK nr. 68 af 26/01/2012 - offentliggøres af Energistyrelsen med oplysning om:

- 1) Indholdet af afgørelsen og de vilkår, der eventuelt er knyttet hertil.
- 2) De vigtigste begrundelser og overvejelser, der ligger til grund for afgørelsen, herunder oplysninger om den offentlige høringsproces.
- 3) Om fornødent en beskrivelse af de vigtigste foranstaltninger til at undgå, nedbringe og om muligt neutralisere de værste skadelige virkninger.

2. Den videre proces

Naturstyrelsen har haft denne sammenfattende redegørelse til Ringkøbing-Skjern Kommune sammen med kopi af indkomne indsigelser og bemærkninger, hvormed kommunalbestyrelsen har haft lejlighed til at udtale sig inden der træffes endelig afgørelse om udstedelse af kommuneplanretningslinjer for projektet.

Den sammenfattende redegørelse indeholder en beskrivelse af, hvordan udtalelser og bemærkninger, der er indkommet under høringen, er taget i betragtning inden den endelige afgørelse.

SVANA har efter endt høring og ud fra en samlet afvejning af projektets landanlægs formål og miljøpåvirkninger vurderet, at projektet skal fremmes. SVANA vil derfor meddele VVM-tilladelse til at gennemføre projektets landanlæg på nærmere angivne vilkår. VVM-tilladelsen vil indeholde nærmere bestemte vilkår og eventuelle afværgeforanstaltninger, som skal minimere de potentielt negative effekter af projektet på land.

Det endelige kommuneplantillæg, VVM-redegørelsen, VVM-tilladelsen for landanlæg samt en sammenfattende redegørelse vil samtidig blive offentliggjort med angivelse af mulighed for klage.

Energistyrelsen vil ligeledes godkende VVM-redegørelsen i forbindelse med udstedelse af etableringstilladelse for anlæggene på havet efter afgørelse af udbud for de kystnære havmøller med nærmere vilkår i medfør af § 25 i Lovbekendtgørelse nr. 122 af 06/02/2015 om fremme af vedvarende energi (VE-loven). Herefter vil projektet kunne realiseres.

Såfremt der meddeles etableringstilladelse til projektet på havet, vil denne blive offentliggjort med angivelse af mulighed for klage.

3. Offentlig høring

Forslag til kommuneplantillæg inkl. miljørapport, VVM-redegørelse og ikke teknisk resumé for etablering af Vesterhav Syd Havmøllepark, har været sendt i offentlig høring i perioden 5. maj 2015 til den 30. juni 2015.

Der er i høringsperioden indkommet 87 høringssvar – henholdsvis fra 2 kommuner, 3 myndigheder, 16 interessenter og 66 lodsejere. Oversigt ses i bilag 1. Høringssvarene er resumeret i bilag 2.

Høringssvarene er sammenfattet og kommenteret i det følgende ud fra følgende emner:

Kapitel 3.1 Resumé og vurdering af høringssvar vedr. anlæg på land:

- A. Tracé/linjeføring og kabelstation
- B. Visuelle forhold og landskab
- C. Landrelateret plante- og dyreliv

Kapitel 3.2 Resumé og vurdering af høringssvar vedr. anlæg på havet:

- D. Visuelle forhold og landskab
- E. Ejendomsforhold
- F. Turisme og rekreative interesser
- G. Støjpåvirkninger og sundhed
- H. Erhverv og beskæftigelse
- I. Alternative løsninger
- J. Signaler (lys, radarer, radiokæder og fyrsignaler)
- K. Maritimt dyreliv og natur
- L. Placering/udformning af havvindmøllepark

Kapitel 3.3 Resumé og vurdering af høringssvar, generelt:

- M. Proces
- N. Andet

3.1 Resumé og vurdering af hørings svar vedr. anlæg på land

Vurdering af indkomne bemærkninger og forslag, opdelt efter emne

(A) – Tracé/linjeføring og kabelstation

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
<p>I forhold til ilandføringen af kablet er der flere forslag og holdninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - foreslår at ilandføringen samles i den nordligste af de to tracéer (7L) - imod ilandføring i det nordligste tracé gennem Tyvmose pga. natur og bebyggelse (12I, 58L) - den nordligste ilandføring harmonerer dårligt med at den nordøstlige del af havmølleparken udgår (12I) - anbefaler det sydligste tracé, der er bredere og mindre bevokset og bebygget (58L) - ønsker, at der kun anvendes den sydlige korridor, da den vil være til mindst gene for sommerhusejerne og naturen (23L, 12I) - Sundhedsstyrelsens sikkerhedszone ift magnetfelter er svær at overholde i det nordlige tracé (23L) - mener, at opgravning og kabelanlæg vil ødelægge området omkring Klegod (9L) - foreslår ilandføring ved havnen i Hvide Sande (9L) <p>Anmoder om koordinering med Kystdirektoratet ift. den kystnære del af kablerne af hensyn til nuværende kystbeskyttelse og fremtidige forhold (3M)</p>	<p>Det er ikke hensigtsmæssigt, at ilandføringen sker ved Hvide Sande. Dette vil medføre længere søkabler samt landkabler inden det kan kobles på ved en kabelstation ved Søndervig Station. Derudover vil der være en yderligere udfordring at skulle føre de op til 6 kabler fra Hvide Sande gennem Holmsland.</p> <p>For at sikre fleksibilitet for en kommende koncessionshaver i forbindelse med placering af møller bør begge ilandføringspunkter fastholdes.</p> <p>Kabellægningen forventes fra kysten og op til Holmsland Klitvej 181 at ske som underboring. Ved kabellægning vil sundhedsstyrelsens forsigtigheds-principper blive fulgt. Endelig kabel-korridor forventes at blive maks. 50 meter.</p> <p>I forbindelse med endelig placering af kabel vil der blive indgået dialog med Kystdirektoratet</p>	<p>Begge kabeltracéer fastholdes i kommuneplantillægget.</p> <p>Planlægningen af kabeltracéet skal koordineres med etableringen af Søndervig feriecenter.</p> <p>Der skal tages kontakt til kystdirektoratet og tages hensyn til kystbeskyttelse.</p>
<p>I forhold til kabelstationens placering er der følgende bemærkninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - positiv over for den skitserede placering ved station Søndervig (7I) - positivt, at der ikke længere planlægges transformerstationer på Holmsland Klit (12I) - forundring over, at der ikke fra kommunen har været påpeget alternative placeringer (64L) - 	<p>Kabelstationen skal af hensyn til spændingsniveau og nettab m.v. placeres så kystnært som muligt (i forhold til havmølleparken). Det er i VVM'en vurderet at en placering af kabelstation på Holmsland vil medføre væsentlig landskabelig påvirkning. Ved at placere en ny kabelstation ved Station Søndervig er den landskabelige påvirkning reduceret i en afvejning med funktionalitet og økonomi.</p>	<p>Ingen konsekvenser for projektet.</p> <p>Kabelstationen fastholdes ved Station Søndervig.</p>
<p>I forhold til stationsanlæg er der kommet følgende bemærkninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - forslag om at stationen i Lem Kær om nødvendigt udvides mod nord eller øst af hensyn til støj og visuelle gener (3L) - hvis station Lem Kær udvides ønskes diger forhøjet til 3-4 m jf. gældende lokalplan (3L) - påpeger at den private fællesvej til station Lem Kær er dårligt 	<p>Ændringerne på Lem Kær transformerstation vil ske inden for det nuværende areal.</p> <p>Konkret udformning af anlæg sker først i forbindelse med den endelige projektering efter udbud er afsluttet. Anlæg udformes i henhold til VVM-tilladelsens vilkår og plangrundlag for området.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p>

vedligehold, og at hidtidige kontakter til Vestjyske Net og Energinet.dk har været forgæves (3L)		
<p>I forhold til traceet af land kablet er der indkommet følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - forslag om at kablet lægger langs Ringkøbingvej gennem Dejbjerg Plantage (7L) - omstændeligt og ufornuftigt at føre kablet hele vejen uden om Natura 2000-området (Ringkøbing Fjord) – er ikke ordentligt begrundet eller undersøgt (58L) - kablet bør føres uden om sårbare naturområder eller krydses ved underboring - diger og vandløb bør også underbores. (7L) <p>Flere høringssvar har ønsker om nedtagning af eksisterende luftledninger i området (7L, 16L, 45L, 57L)</p>	<p>Endelig placering af kabel vil ske i dialog med de berørte lodsejere og vil i så vidt muligt omfang blive placeret så det genere den enkelte lodsejer mindst muligt. Kablerne vil blive placeret med en vis afstand til eksisterende bebyggelse.</p> <p>Nedtagning af luftledning er ikke en del af projektet. Det er den kommende koncessionsvinder der skal lægge og eje kablerne til Søndervig Station og det er således ikke muligt at dele kapacitet med lokale netselskaber.</p> <p>Hvis ikke de sårbare naturområder kan undgås ved det endelige kabeltrace vil disse blive underboret i det omfang det vurderes nødvendigt for at undgå en påvirkning af områderne. Vandløb vil ligeledes blive underboret.</p>	Ingen konsekvens for projektet.
<p>I forhold anden lovgivning gør Vejdirektoratet opmærksom på gæsteprincippet samt vejlovgivningens regler, og gør særligt opmærksom på krydsning af statsvej og planlagt vej i området (1M).</p>	<p>Energinet.dk er opmærksom på, at gæsteprincippet er gældende for ledninger og vil i det omfang det er muligt undgå at ligge i vej eller inden for byggelinjen. Enkelte steder vil dette måske ikke kunne undgås f.eks. i forbindelse med krydsning af veje, der vil i så fald blive indgået aftale med vejmyndigheden.</p> <p>Ved krydsning af statsvej og planlagt vej vil dette ske efter aftale med VD.</p>	<p>I forbindelse med endelig fastlæggelse af kabelrute skal indgås aftaler omkring placering af kabler i og nær vej samt i forbindelse med krydsning af veje – der skal ansøges herom og kablerne vil blive lagt i forhold til de vilkår der sættes. I så fald vil kablerne ligge efter gæsteprincip eller på gæstevilkår. Der vil ske en koordinering mellem bygherre og 1M</p> <p>Der skal indgås dialog og aftale omkring krydsning af veje. Der skal indsendes ansøgning herom.</p>
<p>Flere gør opmærksom på, at Søndervig Landevej, Kystvejen samt Badevej er meget trafikalt belastede, og at de større anlægsarbejder vil skabe problemer, også på grund af andre store anlægsarbejder i området (1L, 12L, 44L, 53L, 63L).</p>	<p>Anlægsarbejder tilrettelægges efter kontakt til vejmyndigheden (Ringkøbing-Skjern Kommune). Her vil behovet for eventuelle nærmere hensyn til anlægsperiodens tidspunkt, arbejdstider og vejreguleringer og skiltning indgå.</p>	<p>Inden anlægsarbejdet igangsættes rettes henvendelse til vejmyndigheden (Ringkøbing-Skjern Kommune).</p>
<p>En lodsejer gør indsigelse mod kabellægning henover sin ejendom (64L)</p>	<p>Endelig placering af kabel vil ske i dialog med de berørte lodsejere og vil i så vidt muligt omfang blive placeret så det genere den enkelte lodsejer mindst muligt og i en vis afstand til eksisterende bebyggelse.</p>	Ingen konsekvens for projektet.

(B) – Visuelle forhold og landskab

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
<p>Flere er bekymret over synligheden i landskabet af kabelstationen ved Søndervig (1L, 12L, 44L, 53L)</p>	<p>Kabelstationen er rykket ind i landet til station Søndervig for ikke at medføre en væsentlig påvirkning af det bevaringsværdige landskab på Holmsland.</p> <p>Udvidelsen af anlægget vil være synligt, men ikke medføre en væsentlig påvirkning af landskabelige interesser. Anlægget vil blive afskærmet med beplantning.</p>	Ingen konsekvens for projektet.

(C) – Landrelateret plante- og dyreliv

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
<p>Bekymring for konsekvenser for natur, konkret:</p> <ul style="list-style-type: none">- hejrekoloni (15L, 65L, 20L, 54L, 58L, 63L),- fredede dyrearter i de berørte områder, blandt andet hasselmus (2L, 35L, 61L)- markfirben (58L)- råvildt (15L)- underboring er formentlig ikke muligt i længder over 300 m og dermed ikke tilstrækkeligt til at undgå påvirkning af klitlandskabet, der har en længde af 1000 m (58L) <p>(15L, 20L, 65L, 54L, 58L) påpeger, at VVM'en ikke nævner hejrekolonien og at det bør undersøges.</p>	<p>Anlægsarbejdet for kabellægning er vurderet ikke at have væsentlig indvirkning på fauna. Enkelte steder hvor der er sårbar natur vil der blive gennemført ved underboring for at undgå en eventuel påvirkning – ved underboring vil der ikke være aktivitet over jorden på den strækning. Underboring kan ske på en længere strækning end 300 m.</p> <p>I forbindelse med anlægsarbejdet vil der blive indført tiltag for at reducere påvirkning på flora og fauna.</p> <p>Efter etablering vurderes der ikke at være påvirkning.</p>	<p>Der stilles vilkår om fremgang for anlægsarbejde og de afværgeforanstaltninger der skal sikres i anlægsperioden for fauna og sårbare naturområder.</p>
<p>(1L) gør opmærksom på, at undersøgelsesområdet ligger op ad flere NATURA 2000-områder, der også inkluderer EU's fuglebeskyttelse og habitatbeskyttelse (fremhæver Tipperne)</p> <p>(58L) mener at undersøgelser af dyr, flagermus og andre arter er overfladiske og påpeger at området ligger tæt på Natura 2000 områder</p>	<p>Der er gennemført foreløbig vurdering af Natura 2000 områder og fugle på udpegningsgrundlaget. Det er vurderet at der ikke er væsentlig påvirkning af Natura 2000 området og derfor er der ikke udarbejdet fuld konsekvensvurdering.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p>

3.2 Resumé og vurdering af hørings svar vedr. anlæg på havet

Vurdering af indkomne bemærkninger og forslag, opdelt efter emne

(D) – Visuelle forhold og landskab

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
<p>Der er indkommet en del bemærkninger ang. de visuelle påvirkninger af havmøller på land. Bemærkningerne vedrører følgende aspekter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - væsentlig visuel påvirkning langs kysten ift. landskab, havudsigt, solnedgang og oplevelsesværdi (1L, 64L, 6L, 10L, 11L, 12L, 14L, 9I, 16L, 5M, 17L, 18L, 19L, 20L, 11I, 12I, 22L, 23L, 28L, 29L, 30L, 31L, 16I, 32L, 33L, 34L, 36L, 38L, 39L, 40L, 41L, 42L, 15I, 43L, 44L, 45L, 7I, 46L, 47L, 48L, 49L, 50L, 51L, 52L, 53L, 10I, 60L, 63L, 66L) - alt for dominerende i horisonten over klittoppene og ødelægge oplevelsen af det uberørte klit- og hedelandskab (11I, 12I, 17L, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L, 66L), har vedlagt supplerende visualiseringer - bekymring for skyggeeffekter over hele området i solnedgang (62L). - bekymring for, at havmølleparken vil ændre oplevelsen af bebyggelsen i området (58L) - henstiller til at bevare landskabet i sin nuværende uspolerede form (6L) - området er beskyttelsesværdigt (1I, 65L, 54L) og udpeget i kommuneplanen som sådant (64L) - mener at projektet vil have en markant og negativ påvirkning på landskabet (1I, 2L, 14L, 19L, 24L, 35L, 40L, 58L, 66L) og vil være ødelæggende for det geologiske landskab (1I) samt det kulturhistoriske landskab (1I, 2L, 15L, 20L, 35L, 58L) - vil ændre landskab fra rekreativt landskab til et industrilandskab (1I, 27L, 65L, 54L, 58L) og mener at beskrivelsen af kystlandskabets karakter er for generel og forkert (58L) - titlen som Danmarks bedste strand vil ikke længere være aktuel (1L, 12L, 44L, 53L) - henstilles til, at økonomiske, tekniske og æstetiske forhold afbalanceres i forhold til hinanden (10I) og ikke devaluerer hensynet til naturen (6L), ligesom der efterlyses argumentation for valget (20L) - afværgeforanstaltninger savnes (2L, 35L, 58L) - projektet bør underlægges samme krav som private projekter i kystnærhedszonen og indenfor strandbeskyttelseslinjen (51L) <p>Enkelte bemærkninger omhandler</p>	<p>Beslutningen om at lade et kystnært udbud indgå som del af det energipolitiske forlig af marts 2012 afspejler et politisk ønske om at holde omkostningerne til udbygningen og dermed borgeres og virksomheders elregning nede. Det er forventeligt, at det er billigere at bygge kystnært end længere ude på havet, da havdybderne generelt er lavere og fundamentsomkostningerne dermed reduceres. En øget havdybde fra 10-15 m til 25-30 m kan isoleret set betyde mere end en fordobling af omkostninger til fundering.</p> <p>Desuden mindskes omkostningerne til drift og vedligehold, når sejltiden ud til møllerne er kortere. Nettillslutningsomkostningerne vil typisk være lavere.</p> <p>Derudover er det politisk er besluttet at pålægge det kystnære udbud et prisloft. Dette for at sikre, at det kystnære udbud ikke bliver for dyrt.</p> <p>Placeringen af havmølleparken er besluttet af Folketinget på baggrund af et resultat af Havmølleudvalgets screening af de danske farvande for egnede placeringer til kystnære havmølleprojekter. På baggrund af dette er der desuden politisk besluttet at parkerne skal flyttes mindst 4 km fra land for at mindske de visuelle gener. Områderne er udpeget efter høring i de nærmeste kommuner.</p> <p>Det kan ikke undgås, at opstilling af den kystnære havmøllepark vil påvirke de visuelle og landskabelige forhold på land.</p> <p>Møllernes synlighed i landskabet er undersøgt i VVM-redegørelsen / miljørapporten på baggrund af visualiseringer fra en række punkter i baglandet, herunder i klart vejr, gråvejr og diset vejr, samt i nattemørke.</p> <p>Der er på baggrund af VVM-redegørelsen sket en arealmæssig tilpasning, så den nordøstlige del af området udtages. Dette reducerer den landskabelige påvirkning i det uforstyrrede landskab nord for Søndervig.</p> <p>Havmølleparken vil kunne ses på lange afstande, og det 14 km lange projektområde vil udfylde en stor del af synsfeltet flere steder fra land. Lokalt vil der være forskel på synligheden af havmøllerne. Det er især kysten, de høje klitter og det nærmeste kystlandskab, der vil blive væsentligt påvirket, hvilket gælder såvel 3MW og 10 MW møller. Også fjordlandskabet omkring Vest Stadil Fjord og den nordvestlige del af Ringkøbing Fjord vil blive væsentligt påvirket, mens det øvrige fjorddominerede landskab vil blive moderat påvirket. Længere nordøst i området vil påvirkningen være mindre.</p> <p>Mølletype, møllestørrelse og opstillingsmønster er ikke kendt på nuværende tidspunkt, men afgøres først når og hvis der indgås koncessionsaftale.</p>	<p>Af hensyn til landskabsoplevelsen stilles det som vilkår i etableringstilladelsen, at møllerne skal opføres med samme højde, udseende og type. Endvidere skal de opstilles i et letopfatteligt geometrisk mønster og derved fremtræde som en vejafgrænset gruppe.</p> <p>Der tilføjes desuden et vilkår i etableringstilladelsen, om at det bør tilstræbes at stille færre men større møller op.</p>

<p>forholdet til kysten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektet bør forholde sig til de naturlige forhold samt kystbeskyttelsesaktiviteter i området (3M) - efterlyser undersøgelse af indflydelsen på den sårbare sandkyst (19L) samt hvordan projektet vil påvirke havstrømsforhold og den deraf følgende erosion af klitterne (18L) 	<p>Det vurderes, at der ikke vil være skyggekast fra møllerne, da de står min. 4 km ude fra kysten.</p>	
<p>En del af høringssvarene vedrører vindmøllernes belysning. Bemærkningerne vedrører følgende aspekter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bekymring over gener fra de planlagte lysafmærkninger (1I, 1L, 64L, 6I, 12L, 27L, 44L, 53L), herunder udsynet fra kysten (1I, 6L, 8L, 13L, 16L, 19L, 16I, 23L, 30L, 36L, 43L, 47L, 50L, 51L, 63L) samt ift. ny restaurant og oplevelsescenter (6L) - Bekymring over de kraftige røde blink, når det er mørkt (6L, 13L, 63L), referer til bilag A i deres indsigelse (6L) - Bekymring for, at lyset vil oplyse hus indvendigt (13L) - Mener, at der mangler afværgeforanstaltninger (65L, 54L, 58L) - Anvendelse af nyeste og mindst generende teknologi for at mindste lysgener (5I, 7I, 8I, 23L, 58L) 	<p>På grund af den lovpligtige lysafmærkning af havmøllerne vil den visuelle påvirkning også omfatte lysene, der vil kunne ses over havet i skumringen, om natten og i dårligt vejr. Der er dog ny teknologi på vej som måske kan afprøves på disse nye parker. Koncessionshaver skal gå i dialog med Trafikstyrelsen om mulighederne.</p>	<p>Projektet følger gældende lovgivning fra Trafikstyrelsen, men det stilles som vilkår, at koncessionshaver indgår dialog med Trafikstyrelsen om at tillade andre løsningsmuligheder.</p>
<p>I forhold til VVM-redegørelsens visualiseringer er følgende bemærkninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De udarbejdede visualiseringer er ikke korrekte (2L, 35L, 38L, 58L, 61L) og der efterlyses nye, mere virkelighedstro visualiseringer (58L, 63L) - (21L) finder ikke, at de visuelle konsekvenser er behandlet seriøst, når det er vurderet at der kan være væsentlig påvirkning - Oplevelsen af møllerne i nærzonen er forkert beskrevet (6L, 58L) - stiller spørgsmålstejn ved zonernes opdeling, og fremhæver at en anden opdeling med f.eks. en 15 km nærzone i stedet for 6 km vil give andre konklusioner (58L) - Det er en væsentlig mangel, at VVM-redegørelsen slet ikke har medtaget billeder fra landsiden (15L, 65L, 17L, 26L, 54L, 58L, 63L) - Visualiseringen kan ikke bruges til noget, da de endelige møllernes udformning og deres tekniske data er ukendte, og at projektet derfor bør udskydes (15L, 54L) - Visualiseringerne kan ikke erstatte oplevelsen af at stå på stranden, når der ingen erfaring er med kystnære vindmøller i Danmark (6L) - Mener at den visuelle påvirkning af vindmøllerne er underdrevet (6L), ligesom der stilles spørgsmålstejn ved zonernes opdeling (58L) 	<p>Der kan være forskellige måder at udarbejde visualiseringer på. Visualiseringerne er udført med udgangspunkt i at vise et så realistisk indtryk af omfanget af mølleparken og der er gjort ekstra ud af af fremhæve møllerne på de visualiseringer, hvor de ikke var helt så tydelige. Visualiseringerne er udført af et professionelt firma, der har erfaring inden for dette.</p> <p>Påvirkning af landskab og visuelle forhold er vurderet at være væsentlig i de kystnære områder. At ændre visualiseringerne vurderes derfor ikke at kunne ændre vurderingen af påvirkningen, da den allerede er på det højeste niveau i vurderingsskalaen.</p>	<p>Af hensyn til landskabsoplevelsen stilles det som vilkår i etableringstilladelsen, at møllerne skal opføres med samme højde, udseende og type. Endvidere skal de opstilles i et letopfattet geometrisk mønster og derved fremtræde som en vejafgrænset gruppe.</p> <p>Der tilføjes desuden et vilkår i etableringstilladelsen, om at det bør tilstræbes at stille færre men større møller op.</p>

(E) – Ejendomsforhold

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
<p>Der er en del af de indkomne bemærkninger, der omhandler:</p> <ul style="list-style-type: none">- ejendomsværditab som følge af projektet (1I, 2I, 64L, 10L, 11I, 13L, 65L, 15L, 16L, 16I, 17L, 15I, 19L, 20L, 12I, 22L, 27L, 29L, 30L, 31L, 32L, 33L, 36L, 40L, 42L, 45L, 47L, 48L, 49L, 50L, 52L, 54L, 55L, 58L, 60L, 62L, 63L) samt at ejendomsværdiforringelsen på længere sigt have betydning for ejendomsskatte-indtægterne fra området (1I, 63L)- har ikke kendskab til at 3 møller ved Hvide Sande fra 2012 skulle have påvirket sommerhussalg eller ejendomsværdier (2I)- ødelæggende økonomisk konsekvens for Lyngvig Camping (1I)- tab i lejeindtægt af sommerhuse (36L)- usælgelige huse (64L, 16L, 29L, 31L, 36L, 63L), samt at formålet med at købe hus vil være forsvundet (16L, 19L, 36L)- forventelige erstatningskrav (værditabsordningen) (64L, 13L, 31L, 32L, 41L, 42L, 49L)- påpeger, at der ikke er tidligere erfaringer at læne sig op ad (65L, 54L, 58L), mens (13L) henviser til tidligere undersøgelser- Efterlyser oplysning om havmølleparken til fremtidige sommerhuskøbere (31L), ligesom ejendomsmæglere bør tage højde for vindmølleprojektet i deres prissætning (40L)	<p>Etablering af vindmøller, herunder havmøller kan påvirke ejendomspriserne. Det er dog vurderet til ikke at være af væsentlig betydning for de socioøkonomiske forhold.</p> <p>Værditabsordningen giver mulighed for, at naboer til vindmøllerne kan få dækket tab på deres beboelsesejendomme værdi som skyldes vindmøllernes påvirkning. Opstilleren af kystnære havvindmøller er dermed forpligtet til at betale for værditab der overstiger 1 pct. af beboelsesejendommens værdi. Værditabets størrelse fastsættes af Taksationsmyndigheden på grundlag af en individuel vurdering heraf.</p> <p>I forhold til den enkeltes privatøkonomi vil et forventet pristab på beboelsesejendomme således kunne anmeldes i henhold til værditabsordningen, hvor der vil blive foretaget en konkret vurdering af påvirkningen af den anmeldte beboelsesejendom i forhold til det konkrete projekt.</p>	<p>Ingen yderligere konsekvens for projektet.</p> <p>Vindmølleudbyder skal indkalde til offentligt møde med orientering om værditabs- og køberetsordning. Mødet vil blive annonceret, ligesom udbudsmateriale vil være tilgængeligt på internettet. Efter det offentlige møde kan der inden for en frist på 8 uger anmeldes krav om værditab.</p>
<p>Mht. til værditabsordningen er der følgende kommentarer:</p> <ul style="list-style-type: none">- spørger til prisen for mistet herlighedsværdi og ro, og påpeger, at tabet af herlighedsværdi kommer i første række og faldende sommerhuspriser i anden række (29L) <p>I forhold til køberetsordningen er der følgende bemærkninger:</p> <ul style="list-style-type: none">- mener at køberetsordningen for lokale bør tilpasses projektet, og mener ikke reglerne er tilpasses de kystnære placeringer indenfor 4 til 20 km fra kysten (58L)- reglerne for anparter i havvindmøller bør ændres, så sommerhusejere også får køberet (16L)	<p>Gældende regulering af værditabsordningen og køberetsordningen fremgår af Lov om fremme af vedvarende energi (VE-loven), lov nr. 122 af 6. februar 2015.</p> <p>Værditabsordningen har til formål at kompensere naboer til vindmølleprojekter for et eventuelt værditab af deres beboelsesejendom. Det er Taksationsmyndigheden, der er en uafhængig myndighed, der vurderer et eventuelt værditab og fastsætter erstatning derefter. Kun værditab grundet støjgener, skyggekast eller visuel påvirkning, på mere end 1 % af ejendommens samlede værdi udbetales. Afgørelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, men kan indbringes for domstolene.</p> <p>Afstandskriteriet på 6 x møllehøjden er alene en grænse for hvilke grundejere, der kan anmelde værditab gratis. For grundejere længere væk skal indbetales et depositum, der refunderes i tilfælde af tilkendelse af værditab.</p> <p>Køberetsordningen pålægger vindmølleopstilleren at udbyde minimum 20 % af andelen i et vindmølleprojekt til lokalbefolkningen med bopæl i CPR-registret i en kommune lokaliseret mindre end 16 km fra parken. Det er opstilleren af vindmøllerne, der skal stå for udbuddet. Ordningen administreres af Energinet.dk i samarbejde med opstilleren.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p> <p>Vindmølleudbyder skal indkalde til offentligt møde med orientering om værditabs- og køberetsordning. Mødet vil blive annonceret, ligesom udbudsmateriale vil være tilgængeligt på internettet. Efter det offentlige møde kan der inden for en frist på 8 uger anmeldes krav om værditab.</p>

(F) – Turisme og rekreative interesser

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
<p>Følgende bemærkninger relaterer sig til projektets påvirkning af turismen i området:</p> <ul style="list-style-type: none">- havmølleprojektet vil være til skade for turismen og udlejningen af sommerhuse (1I, 6L, 7L, 8L, 10I, 10L, 11I, 12I, 12L, 13L, 14L, 65L, 16I, 16L, 17L, 3I, 15I, 20L, 21L, 22L, 25L, 26L, 27L, 29L, 30L, 31L, 32L, 33L, 36L, 37L, 39L, 40L, 41L, 42L, 43L, 45L, 46L, 47L, 48L, 49L, 50L, 52L, 54L, 55L, 58L, 60L, 62L, 63L), som er en meget vigtig indtægtskilde for kommunen (1I, 5M, 18L). Henviser til undersøgelser heraf (1I, 5I, 6L, 12L, 44L, 53L).- er uenige i vurderingen af påvirkningen af turisterhvervet i VVM-redegørelsen (9I, 11I, 12I, 16I, 17L, 15I, 22L, 32L, 33L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 60L)- tvivlsom overfor tyskernes valg af området fremover (20L, 65L, 54L, 58L)- savner (bedre) dokumentation for påvirkningen og stiller spørgsmålstegn ved redegørelsens indhentede oplysninger (6L, 10I, 11I, 12I, 17L, 20L, 21L, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 44L, 2L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L, 63L)- ønsker at der indgår objektive vurderinger/beregninger af betydningen for turistindustrien (9I, 15L, 16I, 17L, 15I, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 33L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 60L)- påpeger at etableringen af de eksisterende tre store møller i området ikke har påvirket turismen (5I)- bekymret for risikoen for olieudslip, som vil ramme turismen og fiskerne (15L, 20L, 58L)- sportsturisme bliver ramt dobbelthårdt (ødelagt rekreativ værdi såvel som ingen adgang til området) (1I)- økonomisk ødelæggende for Nr. Lyngvig Camping (1I)- finder ikke, at møllecruises til Horns Rev er sammenlignelig, da de ikke er rettet mod familier, som dominerer vestkystturismen (1I, 58L)- finder at møllecruises er forkert beskrevet og ikke kan sammenlignes med Vesterhav syd (58L) <p>I forhold til stedets rekreative kvaliteter:</p> <ul style="list-style-type: none">- ønskes disse bevaret (57L)- vindmølleparken vil være ødelæggende for naturen og oplevelsen heraf (1I, 1L, 8L, 9I, 11L, 11I, 12I, 12L, 16I, 17L, 15I, 19L, 20L, 22L, 23L, 24L, 26L, 28L, 29L, 30L, 31L, 32L, 33L, 34L, 36L, 40L, 42L, 43L, 44L, 45L, 47L, 48L, 49L, 50L,	<p>Påvirkningen på turismen vurderes primært at være knyttet til det visuelle indtryk.</p> <p>Undersøgelser viser, at holdningen til havmøller er meget varieret på tværs af forskellige segmenter, og der tegner sig ikke noget klart billede.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p>

<p>52L, 53L, 59L, 60L, 61L, 62L), herunder særligt at uforstyrrede naturoplevelser ødelægges (18L) samt strande /badestrande ødelægges (4L, 29L)</p> <ul style="list-style-type: none"> - efterspørger argument for hvorfor dette skal ødelægges (50L, 57L) - savner grundigere undersøgelse af møllerne som industrimiljø, vil fremstå i stærk kontrast til vestkystens rekreative miljø og natur (15L, 19L, 58L) 		
--	--	--

(G) – Støjpåvirkning og sundhed

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
<p>Flere har bekymring om negative støjpåvirkninger, herunder også den lavfrekvente støj (1L, 64L, 18L, 27L, 38L, 40L, 47L, 50L, 51L), også i anlægsfasen (1L)</p>	<p>Støjberegninger i VVM-redegørelsen / miljørapporten viser at, at støjniveauet i driftsfasen vil være væsentligt under gældende grænseværdier ved kysten.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p>
<p>Flere finder de foretagne støjberegninger mangelfulde/ukorrekte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da vindhastighederne ofte er højere end 6 og 8 m/s som er brugt ved beregningerne (15L, 23L, 65L, 38L, 54L, 58L) - da det ikke er forudsat at sommerhuse har mindre lydisolerede facader end typiske facader (23L) - undrer sig over, at der er anvendt beregninger og ikke målinger fra eksisterende mølleparker (23L) 	<p>Støjbelastningen beregnes ved vindhastigheder på 6 m/s og 8 m/s, dvs. middelvindhastighed. Det skyldes bl.a. at ved højere vindhastigheder overstiger baggrundsstøjen fra vinden støjen fra møller.</p> <p>Da støjniveauet er væsentligt under grænseværdier allerede ved kysten, er det ikke relevant hvilken facadeisolering bebyggelserne i området har.</p> <p>Der er ikke tilsvarende kystnære havmølleparker at inddrage måleresultater fra.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p>
<p>Flere har bekymring for helbredspåvirkninger fra havmølleparken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bekymring for, at støjen er helbredsskadelig (1L, 50L) - bekymring for at mikrobølger fra møllerne kan forårsage søvnbesvær (39L) - mener at projektet bør afvente resultatet af den igangsatte sundhedsundersøgelse i Danmark for at afklare omfanget af effekten af støjgener fra vindmøller (1L) 	<p>Støjberegningerne ved bebyggelser i området er væsentligt under gældende grænseværdier, og dermed er risikoen for helbredspåvirkninger meget lille eller usandsynlig.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p>

(H) – Erhverv og beskæftigelse

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
<p>En række bemærkninger omhandler frygten eller forventningen om en række konsekvenser for erhverv og beskæftigelse som følge af havmølleparken:</p> <ul style="list-style-type: none">- området vil uddø som følge af mistede arbejdspladser (1I, 15L, 24L, 25L, 47L, 55L)- negativ påvirkning af fiskerierhvervet (25L)- nedgang for turismeerhvervet (1I)- negativ konsekvens for handelslivet (1I, 47L)- mener ikke, at de få nye arbejdspladser i vil kunne opveje tabet af turismeerhvervet (24L)- mener, at arbejdspladserne under ingen omstændigheder kan holdes op imod, hvordan anlægsarbejdet vil påvirke turismen og de mange afledte jobs (1L, 12L, 44L, 53L)- stiller spørgsmålstejn ved om projektet kan bruge lokal arbejdskraft (1L, 12L, 44L, 53L)- spørger til, hvad der sker efter anlæggelsesarbejderne, ift. beskæftigelse (24L)- den lovede tilvækst i beskæftigelsen vil blive modgået af et fald i turismen (1L, 11I, 12I, 12L, 16I, 17L, 15I, 22L, 32L, 33L, 40L, 42L, 44L, 45L, 48L, 52L, 53L, 60L, 63L)- påpeger, at havvindmøllepark er mere attraktiv end kystnære vindmøller (31L)- gør opmærksom på, at der er opført nye butikker i 2014-2015 på trods af opførsel af tre store vindmøller (5I)- sætter spørgsmålstejn ved undersøgelsens validitet og om henvisningen til 100 arbejdspladser ved Anholt kan sammenlignes (15L, 65L, 54L, 58L)	<p>Havmølleparkens område er reduceret mod nordøst, hvilket reducerer påvirkningen af fiskeriet og råstofindvindingen i området.</p> <p>Det vurderes på baggrund af VVM-redegørelsens undersøgelser, at projektet vil have en positiv effekt på beskæftigelsen i området - herunder anlægsarbejder og efterfølgende drift af havmølleparken.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p>

(I) – Alternative løsninger

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
<p>(49L) foreslår, at man bør besøge lignende etablerede parker, for at iagttage fejltagelserne.</p> <p>(49L) foreslår, at det tænkes ind, at den teknologiske udvikling sandsynligvis vil betyde en pensionering af vindmøller, som erstattes af mere bæredygtige energiteknologier.</p>	<p>Udbuddet af kystnære havvindmøller er en del af energiaftalen fra 2012, hvor der blev sat en målsætning om 50% vindenergi i 2050. Et af midlerne til at nå denne målsætning var bl.a. ved udbuddet af kystnære havvindmøller, der skulle levere mindre omkostningstung energi til forbrugerne.</p> <p>Alt andet lige vurderes kystnære vindmøller at have lavere omkostninger end havvindmøller længere ude på havet. Dels pga. lavere dybder, kortere kabler, samt kortere sejlruter og dermed mindre vedligeholdelses omkostninger. Se desuden svaret til punkt (D).</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p>

(63L) foreslår, at der inden en evt. endelig vedtagelse af projektet, udføres en prøveopstilling i 1:1, der skal blive stående gennem et år, så lokalbefolkningen og politikerne kan få indtryk af, hvordan udsigten i givet fad vil blive, da det er svært at forstille sig 220 m vindmøller på 4 km afstand. (63L) mener det vil være en lille udgift i forhold til projektets størrelse.)	Prøveopstilling vil ikke blive gennemført.	Ingen konsekvens for projektet.
--	--	---------------------------------

(J) – Signaler (lys, radarer, radiokæder og fyrsignaler)

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
Flere henleder opmærksomheden på: <ul style="list-style-type: none"> - eventuelle radiokæder i området (2M) - signalet fra Nr. Lyngvig fyr (58L) - risikoen for falsk ekko ift. navigation med fare for kollision (58L) 	De nævnte punkter er clearret med relevant myndighed.	Ingen konsekvens for projektet.

(K) – Maritimt dyreliv og natur

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
Flere er bekymret for påvirkningen af dyreliv <ul style="list-style-type: none"> - bekymring om påvirkning af trækfugle langs vestkysten (1I, 2L, 6L, 65L, 15L, 17L, 20L, 31L, 35L, 38L, 54L, 58L, 61L) - beder om ikke at ødelægge et af Nordens vigtigste habitater (6L) - forslag om at vindmøllerne flyttes længere væk (til havs) for at undgå påvirkning af fugle og fugletræk (6L, 17L) - bekymret for at havmølleparken vil skræmme fiskene i området væk (15L) - bekymring for øget risiko for olieudslip ved ulykker, som kan ramme natur- og dyreliv (15L, 20L, 65L, 54L, 58L) - mener at projektet strider mod naturbeskyttelses-bestemmelser ift. kystlinjefredning, Ramsar og Natura 2000 (41L) - mener ikke at undersøgelserne af dyr og plantearter er grundig nok (1I, 2L, 15L, 17L, 20L, 35L, 38L, 54L, 58L, 61L) 	Havmølleparkens område er reduceret mod nordøst bl.a. for at reducere påvirkningen af sorttænder. Med denne arealtilpasning er det vurderet i VVM-redegørelsen, at fugle herunder trækfugle i området kun påvirkes i mindre eller ubetydelig grad. Som del af VVM-redegørelsen er det undersøgt og konkluderet, at parken ikke vil have indflydelse på den økologiske funktionalitet af yngle- og rasteområder i Natura 2000 områderne (Ramsar og fugle-beskyttelsesområder).	Ingen konsekvens for projektet.

(L) – Placering/udformning af havmøllepark

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
<p>En del er uforstående og imod placeringen af havmølleparken:</p> <ul style="list-style-type: none">- placeringen generelt (29L, 51L), især når projektet giver mulighed for op til 20 km fra kysten (16I)- pga. ødelæggende konsekvenser for lokalområdet (1L, 2L, 12L, 15L, 20L, 35L, 44L, 53L, 58L)- dominere natur og eksisterende bygningsmasse (2L, 20L, 35L, 58L)- ud for et af landets tættest befolkede sommerhusområder (29L)- ud for Klegod (64L)- ud for Holmlands Klit, nordlige del (25L) <p>begrundelsen om, at man ikke må opstille møller nord for Søndervig pga. fredet klitlandskab, når det er tilfældet i område omkring Nr. Lyngvig fyr (37L)</p> <ul style="list-style-type: none">- da det alene synes begrundet i økonomiske hensyn (11I, 12I, 65L, 16I, 17L, 15I, 20L, 22L, 32L, 33L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 54L, 58I, 60L, 66L) <p>En række har forslag til alternativ placering/udformning af projektområdet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ikke ved Holmsland Klit/ Et andet sted (17L)- andre steder ved vestkysten med færre sommerhuse (6I)- ved Cheminova (30L)- landmøller langs nord- og østsiden af Ringkøbing Fjord (24L)- længere væk/langt væk fra kysten (10I, 62L)- 20 vindmøller placeret ca. 8 km fra land (164L)- de indre danske farvande, havvindmølleparker (17L)- ved Horns Rev (16I, 17L, 26L, 63L) eller Krigers Flak (17L)- Vesterhav Nord (1I, 31L)- Sæby, Sejerø Bugt, Smålandshavet ved Skælskør, og Bornholm (1I)- Nordsjællands nordvest kyst (3L)- omkring Lyngvig fyr eller eksempelvis nord for Søndervig (64L)- ud for Hvide Sande Havn (64L, 30L)- Kystnær placering, men med den sydligste mølle ud for Lyngvig fyret (1I)- ikke på tange i den nordøstlige del af området (6I)- Mener ikke at de 4 km er ufravigelige (64L)- Længere væk fra kysten (2L, 3L, 4I, 6I, 9I, 10I, 11L, 164L, 14L, 15L, 16I, 19L, 28L, 30L, 35L, 47L, 49L, 57L, 59L, 61L, 62L)- 10-15 km fra kysten (10L, 49L, 50L)- Min 20 km fra kysten (2L, 4L, 5L, 8L, 13L, 14L, 15L, 17L, 15I, 19L, 20L, 11I, 12I, 20L, 22L, 23L, 26L, 27L, 65L, 29L, 31L, 32L, 16I, 33L, 35L, 40L, 42L, 43L, 45L, 46L, 48L, 49L, 51L,	<p>Det er politisk besluttet i Folketinget i forbindelse med Energiforliget i 2012, at der skal planlægges for kystnære havmølleparker.</p> <p>Placeringen af havmølleparken er et resultat af Havmølleudvalgets screening af de danske farvande for egnede placeringer til kystnære havmølleprojekter. Områderne er udpeget efter høring i de nærmeste kommuner.</p> <p>Udpegningen af placeringen for de seks mulige kystnære havvindmølleparker er blevet foretaget efter nøje koordinering af interesser og optimering af udnyttelse af havarealet. De specifikke arealinteresser er blevet vurderet i forhold til mulighederne for udbygning. Ved Vesterhav Syd er det i forbindelse med screeningen vurderet, at de forskellige arealinteresser kan sameksistere.</p> <p>Der er ikke fundet anledning til at aflyse udbuddet.</p> <p>Fra politisk side er det besluttet at de kystnære, og billigere, vindmøller prioriteres. Se desuden svar på afsnit (D)</p>	<p>Af hensyn til landskabsoplevelsen stilles det som vilkår i etableringstilladelsen, at møllerne skal opføres med samme højde, udseende og type. Endvidere skal de opstilles i et letopfattet geometrisk mønster og derved fremtræde som en vejafgrænset gruppe.</p>

<p>52L, 54L, 55L, 60L, 61L, 63L)</p> <ul style="list-style-type: none"> - flyttes så langt ud på havet som ved Horns Rev (11I, 12I, 16I, 17L, 15I, 20L, 22L, 32L, 33L, 36L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 60L, 66L) - Som deciderede havmøller (1I, 7L, 65L, 54L, 56L) - Indskrænket projektområde (58L) - Let opfatteligt geometrisk mønster (58L) - en lineær opstilling som er placeret vinkelret på kystlinjen (58L) - de negative påvirkninger bør reduceres mest muligt (1I) <p>(7I) foreslår, at man reducerer havmøllernes visuelle synlighed mht. afstand, belysning, farve og opstillingsmønster.</p> <p>(64L) mener ikke at der tages højde for, at der på nuværende tidspunkt ikke er truffet beslutninger om mølletype, fundamentstype eller opstillingsmønster.</p> <p>(56L) mener ideen er god, men at havmølleparken skal tilpasses det smukke natur- og turistområde meget bedre.</p>		
---	--	--

3.3 Resumé og vurdering af hørings svar, generelt

Vurdering af indkomne bemærkninger og forslag, opdelt efter emne

(M) –Proces

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
<p>Flere efterspørger vurderinger af alternative placeringer af havmølleparken før der træffes beslutning (15L, 10I, 17L, 20L, 21L, 11I, 12I, 22L, 65L, 32L, 16I, 33L, 40L, 41L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 54L, 58L, 59L, 60L)</p> <p>- herunder særligt i det politisk vedtagne undersøgelsesområde 4-20 km fra kysten (64L, 14L, 38L 58L)</p> <p>Flere savner dokumentation for, hvordan en kystnær placering af Havmøllepark Syd vil påvirke PSO afgiften frem for en placering længere ude på havet, og mener ikke at det er en besparelse, der står mål med de fremtidige påvirkninger af den kystnære placering (17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L)</p>	<p>Efter den endelige udpegning af områderne blev en mere detaljeret kortlægning af området foretaget, i overensstemmelse med det foreskrevne i screeningen af områderne. Den detaljerede kortlægning gik mere i dybden med de arealinteresser, der findes i området. Særligt hensynet til skibstrafikken og dermed sejladsikkerheden havde betydning for den nuværende placering</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p>
<p>Ønsker grundigere vurdering af antal berørte mennesker og visuelle forstyrrelser i 'worst case-scenario', jf. den socioøkonomiske baggrundsrapport (6L)</p>	<p>Der er gennemført en række undersøgelser og gennemført omfangsrig vurdering af projektets påvirkning på menneskers sundhed og den visuelle påvirkning. Der er ikke fundet anledning til at aflyse udbuddet.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet</p>
<p>Flere indlæg har synspunkter på afvejningen af hensyn i redegørelsen og i beslutningen om havmølleparken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menneskelige hensyn er overset i projektet i forhold til natur og landskab osv. (29L) - Forkert at der tages mere hensyn til dyreliv og økonomi, end de lokale og turisterne (10L) - For stor vægt på energi og anlægsøkonomi og manglende helhedsvurdering (10L, 38L, 58L) - Uklart, hvor stor betydning den visuelle påvirkning af naturområdet tillægges (6L) - Processen bærer præg af en entydig teknisk og økonomisk indgangsvinkel, som mangler helhedsvurderinger og manglende ekspertise til at vurdere undersøgelserne (2L, 65L, 35L, 54L, 58L) - Opfordring til at tage konsekvensundersøgelser og de store landskabelige påvirkninger alvorlige 	<p>Det er politisk besluttet i Folketinget i forbindelse med Energiforliget i 2012, at der skal planlægges for kystnære havmølleparker.</p> <p>Placeringen af havmølleparken er et resultat af Havmølleudvalgets screening af de danske farvande for egnede placeringer til kystnære havmølleprojekter. Områderne er udpeget efter høring i de nærmeste kommuner.</p> <p>Udpegningen af placeringen for de seks mulige kystnære havvindmølleparker er blevet foretaget efter nøje koordinering af interesser og optimering af udnyttelse af havarealet. De specifikke arealinteresser er blevet vurderet i forhold til mulighederne for udbygning. Ved Vesterhav Syd er det i forbindelse med screeningen vurderet, at de forskellige arealinteresser kan sameksistere.</p> <p>Der er ikke fundet anledning til at aflyse udbuddet.</p> <p>Fra politisk side er det besluttet at de kystnære, og billigere, vindmøller prioriteres. Se desuden svar på afsnit (D)</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet</p>

(9I, 17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L)		
Manglende geologiske undersøgelser i området 8-20 km fra kysten (17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L, 66L)	Disse områder indgår ikke i det energipolitiske forlig og er derfor ikke en del af undersøgelsen.	Ingen konsekvens for projektet
Flere gør opmærksom på manglende afværgeforanstaltninger for miljø, mennesker og landskab i VVM-redegørelsen (15I, 20L, 58L)	VVM-redegørelsen behandler en række afværgeforanstaltninger og der indføres vilkår i etableringstilladelsen om opstilling af møllerne.	VVM-tilladelsen og etableringstilladelsen vil indeholde vilkår i forhold til at afværge de påvirkninger, det er vurderet at skulle reduceres for, at der kan meddelelse tilladelse til projektet.
VVM-redegørelsens opdeling i blot 3 kategorier (mindre, moderat, væsentlig) ift. påvirkningen virker for upræcis (2L, 20L, 35L, 58L)	Der ligger flere rapporter bag ved hver enkelt afgørelse. Kategorierne er en opsummering af væsentlige konklusioner.	Ingen konsekvens for projektet
VVM redegørelsen findes ikke-retvisende og direkte misvisende på væsentlige punkter (61L), blandt andet menes påvirkningen af ejendomsvurderingen ikke at kunne ske alene vha. interviews (66L)	VVM-redegørelsens vurderinger bygger på faglige begrundelser og undersøgelser.	Ingen konsekvens for projektet
Flere finder ikke, at der er lokal opbakning til projektet på grund af projektets miljøpåvirkninger og finder, at befolkningens holdning er blevet forkert gengivet i redegørelsen og af landspolitikere (2L, 64L, 6L, 16L, 16I, 17L, 15I, 20L, 11I, 12I, 21L, 22L, 24L, 32L, 33L, 35L, 40L, 41L, 42L, 45L, 48L, 52L, 60L)	VVM-redegørelsens vurderinger bygger på faglige begrundelser og undersøgelser. Der er ikke fundet anledning til at aflyse udbuddet. Fra politisk side er det besluttet at de kystnære, og billigere, vindmøller prioriteres. Se desuden svar på afsnit (D)	Ingen konsekvens for projektet
Flere mener ikke, at sammenligningen mellem Vesterhav Syd og Horns Rev er holdbar (16I, 17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 31L, 33L, 37L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L)	VVM-redegørelsens vurderinger bygger på faglige begrundelser og undersøgelser. Konklusionen bygger på vurdering af projektet for Vesterhav Syd Havmøllepark.	Ingen konsekvens for projektet
Sammenfald mellem redegørelser for Vesterhav Syd og Vesterhav Nord indikerer, at man ikke er gået særligt i dybden med undersøgelser (1I)	VVM-redegørelsens vurderinger bygger på faglige begrundelser og undersøgelser i de konkrete projektområder. Konklusionen bygger på vurdering af projektet for Vesterhav Syd Havmøllepark. Det er en beklagelse, at der er sket fejl i skriveprocessen.	Ingen konsekvens for projektet
Flere ser en risiko for interessekonflikt pga.: - Samme myndigheder er både godkendende myndigheder og bygherre (2L, 20L, 65L, 35L, 54L, 58L) - Mulig inhabilitet, da styrelserne har haft en bunden opgave (61L)	Energistyrelsen og Naturstyrelsen deler ansvaret for godkendelsen af VVM-rapporten, som er udført af uafhængige konsulenter. Der føres tilsyn med at vinder af udbuddet overholder de opsatte vilkår. Opgaven er stillet fra politisk side om at køber et udbud for kystnære havvindmøller. Konklusioner i VVM-redegørelsen tages til efterretning i den videre proces, og danner bl.a. baggrund for vilkår i etableringstilladelsen samt evt. specificering af muligt område.	Ingen konsekvens for projektet

<p>Flere opfordrer til en professionel og faglig objektiv undersøgelse og projektering (2L, 6L, 15L, 65L, 17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 35L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 54L, 58L, 60L), gerne udarbejdet af virksomheder, som er uvildige og uafhængige af danske politiske og privatøkonomiske interesser (63L)</p>	<p>VVM-redegørelsens vurderinger bygger på faglige begrundelser og undersøgelser i de konkrete projektområder. Konklusionen bygger på vurdering af projektet for Vesterhav Syd Havmøllepark.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet</p>
<p>Følgende omhandler Ringkøbing-Skjern Kommunes rolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommunen kan ikke opfylde hensigterne i Porten til Vesterhavet og samtidig støtte en realisering af Vesterhav Syd Havmøllepark (6L) - Kommunen svigter sommerhusejerne (16I, 31L) - Forstår ikke kommunens opbakning og opfordrer byrådet til at trække tilbage (6L) - Henviser til, at andre kommuner har takket nej (13L, 16L) 	<p>I udbuddet af kystnære havvindmøller har man sikret lokal opbakning ved kommunal opbakning. Man må antage at kommunen repræsenterer de borgere, der bliver berørt, og sikre kommunale interesser.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet</p>
<p>Manglende hensyn til det politiske energiforlig af 14.07.2014 (17L)</p>	<p>Det oprindelige energiforlig fra 2012 lød på 500 MW vindmøller heraf 50 MW som forsøgsmøller. Ved vækstaftalen 2014 blev dette reduceret til 400 MW heraf 50 MW forsøgsmøller. Så udbuddet af 350MW kystnære havvindmøller tager hensyn til forliget 2014.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet</p>
<p>Nogle indlæg omhandler borgermøde om havmølleparken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Negativ oplevelse af borgermøde (2L, 65L, 35L, 54L, 58L) - Opfordrer til effektive offentlige høringer (58L) - U hensigtsmæssigt for sommerhusejere at afholde møder på hverdage (17L) 	<p>Dette er noteret</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet</p>
<p>Det er svært at finde oplysninger om projektet (59L)</p>	<p>Jf. gældende lovgivning er al tilgængelig information og materiale offentliggjort på Naturstyrelsens og Energistyrelsens hjemmeside, som er praksis i Danmark.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet</p>
<p>Mener det er en politisk forudsætning med befolkningens opbakning (2L, 15L, 35L, 58L), samt at borgernes indsigelser derfor bør vægte ligesom de lokaløkonomiske interesser (19L). (2L, 6L, 11I, 12I, 15L, 65L, 16I, 17L, 15I, 21L, 22L, 24L, 32L, 33L, 35L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 54L, 58L, 60L) føler ikke kommunen har taget indsigelser alvorlige. En del bemærkninger finder borgerinddragelsen mangelfuld (2L, 11I, 12I, 15L, 65L, 16I, 17L, 15I, 22L, 32L, 33L, 35L, 40L, 41L, 42L, 45L, 48L, 52L, 54L, 58L, 60L, 61L). Enkelte finder processen så mangelfuld, at den bør gå om (2L, 35L, 61L)</p>	<p>I udbuddet af kystnære havvindmøller har man sikret lokal opbakning ved kommunal opbakning. Man må antage at kommunen repræsenterer de borgere, der bliver berørt, og sikre kommunale interesser. Der er igennem hele processen forsøgt at inddrage borgere. Der er blevet afholdt 2 borgermøder i lokalområdet. Samt 2 høringsfaser.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet</p>
<p>Mener ikke at alle berørte parter er</p>	<p>Jf. gældende lovgivning er al tilgængelig information og materiale offentliggjort på Naturstyrelsens og</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p>

inddraget (36L, 9I) eller at borgernes indsigelser er vægtet korrekt (66L)	Energistyrelsens hjemmeside, som er praksis i Danmark.	
--	--	--

(N) – Andet

Resumé	Bemærkninger	Konsekvens
Flere udtrykker stor skepsis mod projektet (6I, 6L, 11I, 12I, 16I, 17L, 15I, 22L, 32L, 33L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 60L) (6I) mener at projektet vil give langt flere negative konsekvenser end positive.	VVM-redegørelsens vurderinger bygger på faglige begrundelser og undersøgelser. Der er ikke fundet anledning til at aflyse udbuddet.	Ingen konsekvens for projektet.
Mener, at der bør vælges en havvindmøllepark (31L), ligesom i andre nabolande (58L)	VVM-redegørelsens vurderinger bygger på faglige begrundelser og undersøgelser. Der er ikke fundet anledning til at aflyse udbuddet.	Ingen konsekvens for projektet.
Støtter op om projektet (4M, 5I)		
I forhold til magnetfelter finder (23L) det bekymrende at man i Danmark har en lempeligere sikkerhedszone i forhold til andre lande og påpeger, at der forskes en del i sygelighed ved påvirkning af magnetfelter, som kan betyde, at den nuværende sikkerhedszone vil vise sig at være for lille.	Ved kabellægning vil sundhedsstyrelsens forsigtighedsprincipper blive fulgt. Endelig kabel-korridor forventes at blive maks. 50 meter.	Ingen konsekvens for projektet.
(1L, 12L, 44L, 53L) mener, at fire års etableringsproces med gener i området skal opvejes af vindmølleparkens korte levetid på 30 år. Eksisterende landskabspleje bør respekteres (49L)	Møllerne skal være i drift inden 2020, så anlægsfasen vil ikke være 4 år, men snarere ca. 2½ år, og anlægsarbejdet vil ske forskellige steder og ikke være samme sted gennem hele anlægsperioden. Anlægsarbejderne udføres inden for rammerne af VVM-tilladelsens vilkår og gældende beskyttelseslovgivning.	Ingen konsekvens for projektet.
Mener ikke, at prisen for el, produceret af havvindmølleparken, tages i betragtning i de afledte forhold (21L, 41L)		
Mener ikke, det er brugbart at bruge redskaber og referencer, som hidtil er brugt til enten havmøller eller landmøller, hvorfor der bør afventes resultater fra en testopstilling (58L)	VVM-redegørelsens vurderinger bygger på faglige begrundelser og undersøgelser. Der er ikke fundet anledning til at aflyse udbuddet.	Ingen konsekvens for projektet.
(16L) opfordrer til, at der burde indføres regler for, at det ikke kan tillades at opstille havvindmøller ud for områder, hvor der optræder store koncentrationer af sommerhuse, netop som det forekommer i Søndervig og på Holmsland Klit.	Det er politisk besluttet i Folketinget i forbindelse med Energiforliget i 2012, at der skal planlægges for kystnære havmølleparker. Placeringen af havmølleparken er et resultat af Havmølleudvalgets screening af de danske farvande for egnede placeringer til kystnære havmølleprojekter. Områderne er udpeget efter høring i de nærmeste kommuner.	Ingen konsekvens for projektet.

<p>(17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) har forståelse for, at kommunen bakker op omkring Hvide Sande Havns bestræbelser på at få del i "vindmølleeventyret", men mener ikke en beliggenhed længere ude fra kysten vil ændre på havnens muligheder.</p>	<p>Det er politisk besluttet i Folketinget i forbindelse med Energiforliget i 2012, at der skal planlægges for kystnære havmølleparker. Placeringen af havmølleparken er et resultat af Havmølleudvalgets screening af de danske farvande for egnede placeringer til kystnære havmølleprojekter. Områderne er udpeget efter høring i de nærmeste kommuner.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p>
<p>(6L) mener, at en realisering af Vesterhav Syd Havmøllepark med udgangspunkt i den socioøkonomiske baggrundsrapport, opfylder betingelserne for den definerede 'worst-case situation', uanset valg af møllestørrelse. Parken vil dermed få en placering, hvor den påvirker flest muligt. (6L) mener det er særdeles usikkert om Vesterhav Syd Havmøllepark overhovedet vil være en gevinst for Hvide Sande</p>	<p>VVM-redegørelsens vurderinger bygger på faglige begrundelser og undersøgelser. Der er ikke fundet anledning til at aflyse udbuddet.</p>	<p>Ingen konsekvens for projektet.</p>

4. Høringens indflydelse på afgørelsen

Høringssvarene omhandler en række forhold for projektets anlæg på såvel havet som på land.

En stor del af høringssvarene argumenterer imod at opføre havmølleparken med forskellige begrundelser, herunder konsekvenserne for landskabelige, økonomiske, rekreative og turistmæssige interesser. En del af høringssvarene er positive over for møller på havet, men ønsker havmølleparken flyttet længere fra kysten.

4.1 Anlæg på land

Flere høringssvar omhandler den konkrete linjeføring af kabler i forhold til konkrete ejendomsforhold. Den konkrete udformning af projektet sker først ved den endelige projektering. Den endelige placering af kabel vil ske i dialog med de berørte lodsejere og vil så vidt muligt blive placeret så det generer den enkelte lodsejer mindst muligt.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning vurderer, at de supplerende bemærkninger og høringssvar ikke ændrer på den samlede stillingtagen til projektets hovedforslag, og at VVM-redegørelsen giver et retvisende billede af projektets indflydelse på miljøet.

4.2 Anlæg på havet

På baggrund af de indkomne høringssvar vurderer Energistyrelsen ikke, at der er grundlag for at ændre på det område som Vesterhav Syd Havmøllepark kan placeres inden for.

Det er politisk besluttet i Folketinget i forbindelse med Energiforliget i 2012, at der skal planlægges for kystnære havmølleparker. Placeringen af havmølleparken er et resultat af Havmølleudvalgets screening af de danske farvande for egnede placeringer til kystnære havmølleprojekter. Områderne er udpeget efter høring i de nærmeste kommuner.

Udpegningen af placeringen for de seks mulige kystnære havvindmølleparker er blevet foretaget efter nøje koordinering af interesser og optimering af udnyttelse af havarealet. De specifikke arealinteresser er blevet vurderet i forhold til mulighederne for udbygning. Ved Vesterhav Syd er det i forbindelse med screeningen vurderet, at de forskellige arealinteresser kan sameksistere.

Der er ikke fundet anledning til at aflyse udbuddet.

Af hensyn til den landskabelige påvirkning vil Energistyrelsen indarbejde vilkår i etableringstilladelsen der sikrer, at alle havmøllerne inden for området opføres med samme højde, udseende og type, og at havmøllerne skal opstilles i et let opfattet geometrisk mønster og derved fremtræde som en velafgrænset gruppe. Det tilføjes desuden som vilkår, at det bør tilstræbes at stille færre, men større møller op.

Med hensyn til belysning følger projektet gældende lovgivning fra Trafikstyrelsen, men det stilles som vilkår at koncessionshaver indgår dialog med Trafikstyrelsen om at tillade andre løsningsmuligheder.

5. Forventet afgørelse

5.1 Afgørelsen

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning og Erhvervsstyrelsen træffer afgørelse i sagen vedr. kabel- og stationsanlæg på land på baggrund af det offentliggjorte kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse og miljøvurdering, de indkomne høringssvar samt eventuelle udtalelser til den sammenfattende redegørelse. Afgørelsen har hjemmel i VVM-bekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 1184 af 6/11-2014 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

Afgørelsen vil omfatte udstedelse af tillæg til kommuneplanen for Ringkøbing-Skjern Kommune og meddelelse af VVM-tilladelse til bygherre, Energinet.dk. Der må ikke uden Erhvervsstyrelsens skriftlige samtykke ske ændringer, ophævelser eller lignende af retningslinjerne i kommuneplantillægget, som er udstedt af Erhvervsstyrelsen. Dette betyder, at kommunen ved en kommende kommuneplanrevision ikke må ophæve kommuneplantillægget. Kommuneplantillægget må ikke slettes i Plansystem.dk.

Energistyrelsen træffer afgørelse om etableringstilladelse for havmølleparkens anlæg på havet med hjemmel i Bekendtgørelse nr. 68 af 26. januar 2012 om vurdering af virkning på miljøet (VVM) ved projekter om etablering mv. af elproduktionsanlæg på havet.

5.2 Forventet udformning af kommuneplantillæg

Fremtidige planforhold fastlægges med nedenstående retningslinjer som følgende kommuneplantillæg:

Tillæg nr. 53 til Ringkøbing-Skjern Kommuneplan 2013-2025

5.2.1 Retningslinjer

Med udstedelsen af kommuneplantillægget for landanlæggene til Vesterhav Syd Havmøllepark tilføjes nedenstående retningslinjer til Ringkøbing-Skjern Kommuneplan 2013-2025.

Der fastlægges hermed følgende retningslinjer:

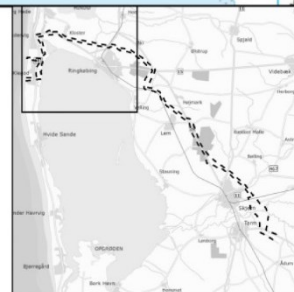
1. Der udlægges en reservation til tilkobling af en kystnær havmøllepark til det overordnede elnet i form af et nedgravet kabeltrace, som vist på kortet (Figur 8-1 til Figur 8-3).

2. Inden for reservationen til kabeltraceet må der ikke etableres bygninger, anlæg, beplantning eller foretages planlægning, der kan forhindre tilkoblingen eller forhindre adgang til kabler i tracéet.
3. Kabeltraceet skal koordineres med planerne for Søndervig Feriecenter.
4. Som en del af tilkoblingen kan der etableres en kystnær kabelstation. Stationen etableres som en udvidelse af sen eksisterende station ved Søndervig. Området er reserveret, som vist på kortet (Figur 8-4).
5. Kabelstationen kan etableres med et areal på op til 10.000 m². Stationsbygning, transformere og kompenseringsspoler må maksimalt have en højde på 7 m, mens bygningens grundareal maksimalt må være 250 m². Derudover kan der være konstruktioner og master på op til 22 m.
6. Der skal etableres afskærmende beplantning eller lignende omkring kabelstationen. Anlægget skal placeres i terrænet, så den visuelle påvirkning bliver mindst mulig, og terrænet skal evt. tilpasses, så det understøtter den afskærmende beplantning. Beplantning skal ske med hjemmehørende egnstypiske arter.

Signaturforklaring

- Reservation til kabelanlæg på land
- Reservation til stationsanlæg Søndervig

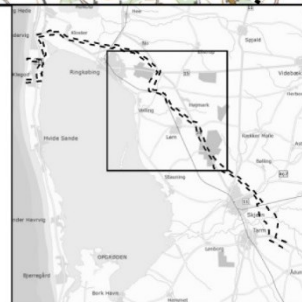

Figur 8-1. Områder der med ovenstående retningslinjer reserveres til kabelanlæg og stationsanlæg på strækningen fra ilandføringspunkt til Ringkøbing.

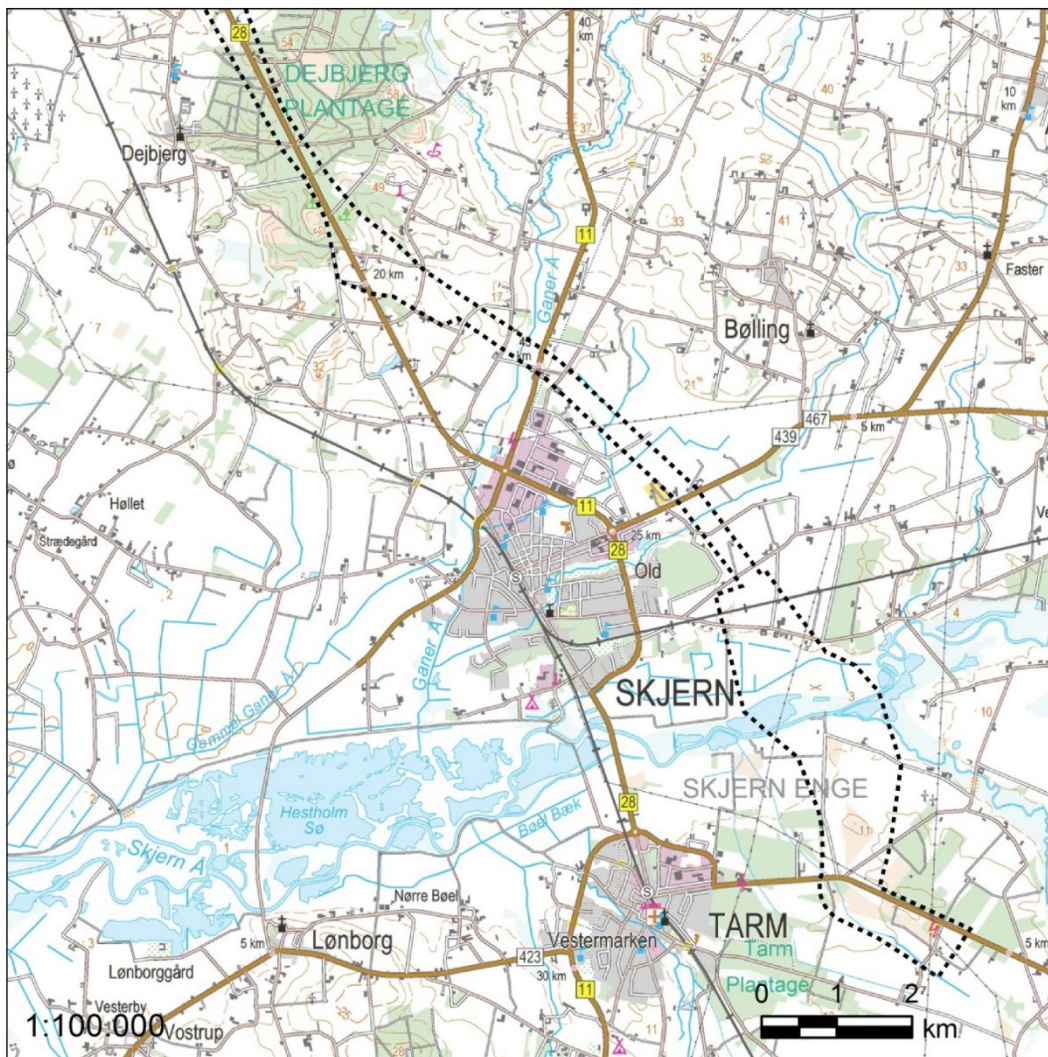

Signaturforklaring

 Reservation til kabelanlæg på land

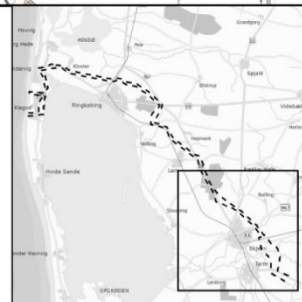

Figur 8-2: Områder der med ovenstående retningslinjer reserveres til kabelanlæg og stationsanlæg på strækningen fra Ringkøbing til Dejbjerg.

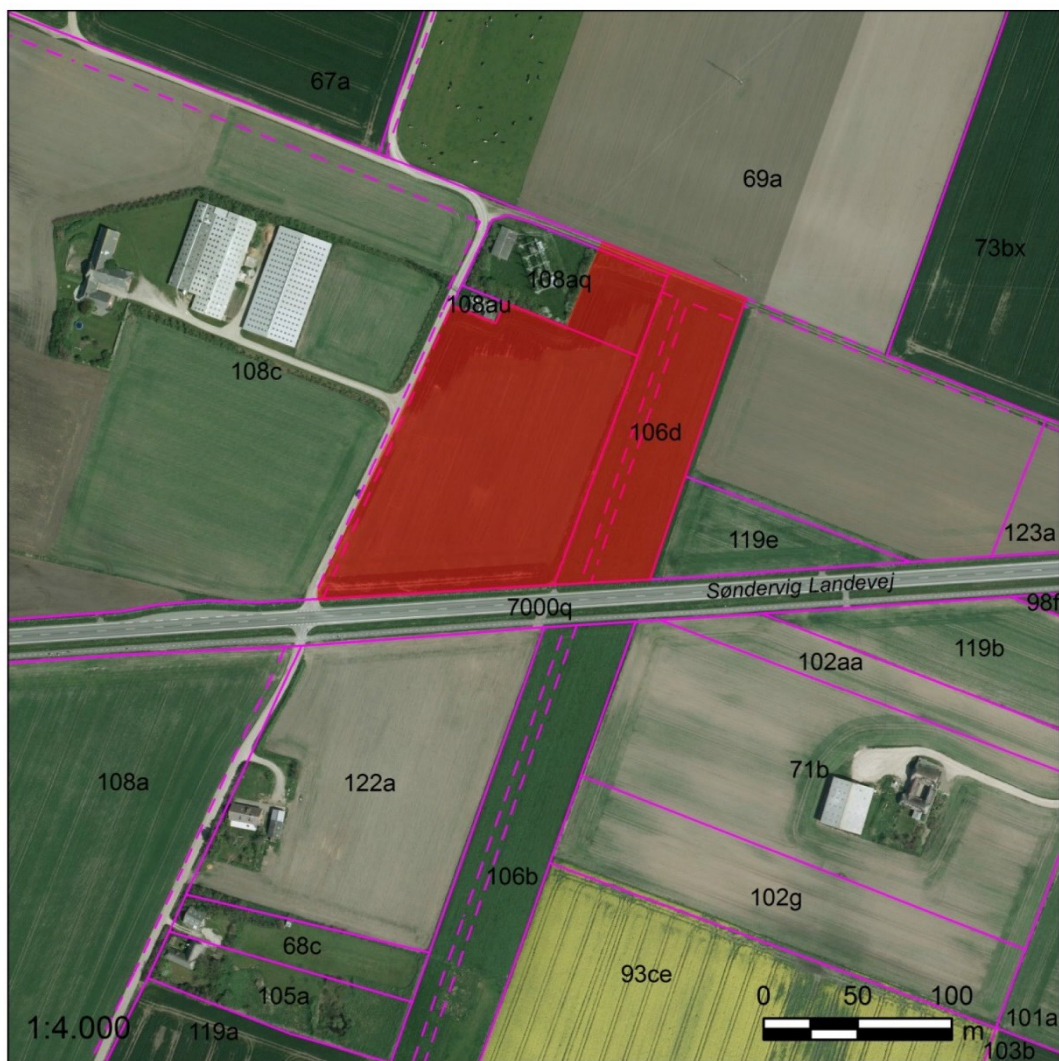

Signaturforklaring

 Reservation til kabelanlæg på land

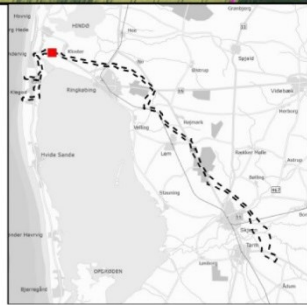

Figur 8-3: Områder der med ovenstående retningslinjer reserveres til kabelanlæg og stationsanlæg på strækningen fra Dejbjerg til Station Stoustrup.

Signaturforklaring

- Reservation til stationsanlæg Søndervig
- Matrikelgrænse
- Optaget vej

Figur 8-4: Område der med ovenstående retningslinjer reserveres til en kabelstation ved Station Søndervig.

5.3 Forventet udformning af VVM-tilladelsen

VVM-tilladelsen for Vesterhav Syd Havmøllepark landanlæg forventes at indeholde følgende vilkår:

Landanlæggene i forbindelse med vindmølleparken Vesterhav Syd skal etableres inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, som er angivet i kommuneplantillæg nr. 53 til Ringkøbing-Skjern Kommuneplan 2013-2025 og VVM-redegørelsen for det valgte hovedforslag.

VVM-tilladelsen for Vesterhav Syd Havmøllepark landanlæg forventes at indeholde følgende vilkår:

Generelle vilkår

1. Anlægsarbejdet skal tilrettelægges på basis af beredskabsplaner, der tager mest mulig hensyn til det omkringliggende miljø. Ved etablering af arbejdsveje og arbejdsarealer skal der tages vidtgående hensyn til naturværdierne i området. Dette kan fx indebære, at der ved kørsel i områder med følsom natur og arealer med blød bund skal udlægges køreplader.

Vilkår for jordkabelanlæg og stationsanlæg

2. Detailprojektering af linjeføring for kabellægning skal ske under særlig hensyntagen til naturtyper og arealanvendelse i de berørte områder, som kan påvirkes varigt af gravearbejder og særlig opmærksomhed må henledes på eventuelle heder, overdrev og by/ferie-fritidsfunktioner.
3. Alle vandløb og vådområder skal underbores. Der skal underbores i en afstand fra vandløbets bred på minimum 10 m, dog 20 m ved særligt følsom natur. Underboringen skal holde en afstand på mindst 1 m til den regulativmæssigt fastsatte bundkote for vandløbet.
4. Stationsanlæg skal placeres, så de kan blive bedst mulig afskærmet visuelt af terræn og beplantning, særligt i forhold til de landskabelige og rekreative værdier.

Bilag IV-arter

5. Flagermus: De potentielle levesteder for flagermus bør undgås i detailprojekteringen af kabeltracéet. Hvis der skal ske fældning af beplantning, som kan være egnet levested for flagermus, skal der ske en konkret besigtigelse eller fældningen skal ske i perioden 1. september til 1. november.
6. Birkemus: Hvis der skal graves i områder med en kendt eller mulig forekomst af birkemus, skal jorden altid reableres efter anlægsarbejder

m.m., og i sådanne områder bør anlægsarbejderne begrænses til at foregå i perioderne 15. maj-15. juni eller 1. september-1. oktober.

7. Markfirben: Beskyttet natur som klitter og overdrev, som kan være levested for markfirben skal undgås ved justeret linjeføring eller underboring.
8. Når kabeltracé er detailprojekteret, gennemgås det af kyndige eksperter i april/maj for eftersøgning af aktuelle levesteder for markfirben. Hvis det er muligt, finjusteres tracéet af hensyn til disse levesteder. Alternativt etableres permanente eller midlertidige yngle-/rasteområder i nærheden af de yngle-/rasteområder, som påvirkes direkte i anlægsfasen.
9. Stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse: Beskyttede vandløb og vådområder skal underbores. Derudover skal der under detailprojekteringen, i forbindelse med finjustering af kabeltracéets placering, foretages en ekspertvurdering af, hvorvidt dyr er eller kan være til stede, således at der kan træffes de nødvendige afværgeforanstaltninger. Kabelgrave skal lukkes så hurtigt som muligt. Mulighed for etablering af erstatningsvandhuller langs kabelstrækningen skal undersøges.

Tilladelsen gives pba. kommuneplantillæg nr. 53 til Ringkøbing-Skjern Kommuneplan 2013-2025 og VVM-redegørelsen.

5.4 Forventet udformning af Etablerings-tilladelsen

Etableringstilladelsen for Vesterhav Syd Havmølleparks marine del forventes at indeholde følgende vilkår:

Etablering af kabler i kystområdet skal ske i koordination med Kystdirektoratet i relation til eksisterende og fremtidig kystbeskyttelse i de aktuelle områder. Der skal ved ilandføring tages hensyn til den mulige naturlige kysttilbagerykning i området.

Havvindmøllerne skal opstilles i et let opfatteligt geometrisk mønster og optræde i landskabet som en velafgrænset gruppe. Alle havvindmøller skal være af samme type og have samme højde og være ens af udseende.

For at mindske den visuelle påvirkning kan man tage højde for en række afværgeforanstaltninger. Det bør tilstræbes, at der opstilles højtydende havvindmøller. Desuden bør der tilstræbes en placering så langt fra kysten som muligt.

Såfremt der ved anlægsaktiviteter sker spredning af havbundssedimenter, f.eks. i forbindelse med opgravninger eller nedspuling, skal spildet så vidt muligt reduceres gennem anvendelse af metoder og materiel som sikrer Best Environmental Practice. Den faktiske sedimentspredning i forhold til tid, sted og metode aftales med miljømyndighederne. En forudsætning er, at

miljømyndighederne kan godkende den faktiske sedimentspredning.

Det må forventes, at anlægsaktiviteter forårsager undervandsstøj. Af hensyn til Danmarks forpligtelse til at beskytte marine pattedyr mod skadelige effekter af undervandsstøj gælder følgende vilkår:

- a. Der skal ved ramning og andre støjende aktiviteter som minimum iværksættes afværgeforanstaltninger i form af ramp-up samt anvendelse af ping'ere og sælskræmmere med det formål, at bl.a. marine pattedyr søger ud af det støjplagede område.
- b. Den såkaldt akkumulerede Sound Exposure Level (SEL) må ikke overstige en tærskelværdi på 183 dB. [*I beregning af akkumuleret SEL på baggrund af det prognosticerede kildestøjniveau kan det forudsættes, at effektiv brug af pinger og sælskræmmer kan bortskræmme marine pattedyr op til 2 km.*]
- c. Ved ramning af monopæle skal Energistyrelsens "Guideline underwater noise" følges i opfyldelsen af dette vilkår. Endvidere skal fremgangsmåden, både inden installation og under installationen af pælene, også følges. Der kan desuden blive stillet krav om overvågningsprogram i denne forbindelse. Hvis anlægsarbejdet samtidig udføres på Vesterhav Syd, Nord og/eller Horns Rev 3 skal støjgrænsen forsat overholdes.
- d. Angivelse af hvilke støjdæmpende foranstaltninger, der planlægges taget i anvendelse i henhold til prognose og hvilke, der planlægges holdt i reserve for det tilfælde, at prognosen viser sig at underestimere støjen.

Koncessionshaver skal fastlægge retningslinjer for transport, herunder faste transportveje ind og ud af mølleområdet både i luften og til søs, der kan bidrage til at reducere støj- og forstyrrelseseffekten især af hensynet til marine pattedyr og områdets fuglebestande.

Koncessionshaver skal følge regler i havmiljøloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 963 af 3. juli 2013, herunder bekendtgørelse nr. 32 af 7. januar 2011 om dumpning af optaget havbundsmaterialer (klapning), samt regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010, herunder regler i bekendtgørelse nr. 1284 af 15. december 2011 om støj fra vindmøller.

Vindmølleparken kan få indflydelse på Forsvarets radarsystemer i området. Derfor, kan det blive nødvendigt med afværgeforanstaltninger. Ved vurderingen af, hvorvidt en vindmøllepark forstyrrer luftovervågningsradarer, vil Forsvaret anvende de procedurer som fremgår af publikationen "EUROCONTROL Guidelines on How to Assess the Potential Impact of Wind Turbines on Surveillance Sensors". Koncessionshaver skal udfylde og indsende spørgeskemaet i Annex E i publikationen "EUROCONTROL Guidelines on How to Assess the Potential Impact of Wind Turbines on Surveillance Sensors". I tilfælde af at havvindmølleparken leder til ændringer i kvaliteten af den nuværende radarovervågning, hvilket afgøres af Forsvaret, skal koncessionshaver indgå aftale med Forsvaret om nødvendige afværgeforanstaltninger så som opdatering af hardware, herunder om nødvendigt anskaffelse af supplerende radarer, og software. Sådanne foranstaltninger foretages for koncessionshavers regning. På Forsvarets forlangende kan dette tinglyses som servitut på havmølleparken.

Der skal gennemføres et marinarkæologisk forundersøgelserprogram. Beslutning om undersøgelsernes omfang vil blive truffet af Kulturstyrelsen på basis af et specificeret undersøgelses- og budgetoplæg, som bygherre rekvirerer fra Moesgaard Museum.

En marinarkæologisk forundersøgelse gennemføres for bygherrens regning og i medfør af § 29 g, stk. 4 i museumsloven.

Møllefundamenter skal udformes på en ”kollisionsvenlig” måde, således at unødige skader på skibe undgås ved eventuel påsejling. Det er op til bygherre/rådgiver at godtgøre, at valgt fundament er sikkert.

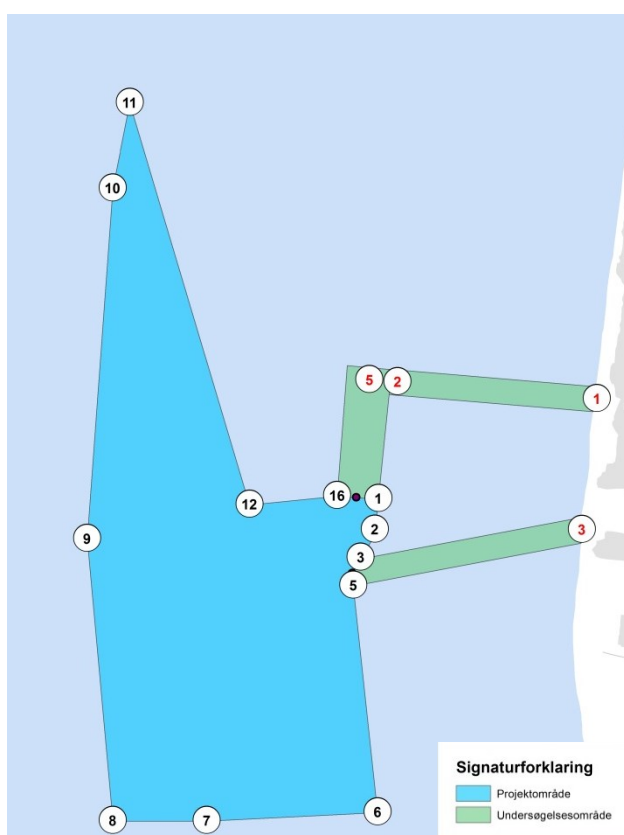
Såfremt der planlægges brug af betydelige mængder råstofindvinding fra havet skal koncessionshaver informere [Styrelsen](#) for Vand- og Naturforvaltning (svana@svana.dk), så tidligt i processen som muligt, om forventede mængde og område, jf. lov om råstoffer lovbekendtgørelse nr. 1218 af 28/09/2016, samt om man forventer at udnytte fællesområderne, auktionsområder eller andre områder.

Møller, der er højere end 100 meter over havet, skal inden etableringen anmeldes til og godkendes af Trafikstyrelsen, jf. § 67 a i lov om luftfart, jf. lovbekendtgørelse nr. 1036 af 28. august 2013. Trafikstyrelsen udsteder herefter en attest på projektet, som indeholder kravene til lysafmærkningen. Se afmærkningskravene til vindmøller i BL 3-11 (Bestemmelser om luftfartsafmærkning af vindmøller), med tilhørende vejledning, som findes på www.trafikstyrelsen.dk. Anmeldelsen foregår til info@trafikstyrelsen.dk. Der opfordres til, at koncessionshaver, så vidt muligt, anvender alternativ og mindre forstyrrende afmærkning. Dette skal søges aftalt med Trafikstyrelsen. Koncessionshaver afholder udgifter til afmærkning af hensyn til sejlads og luftfart.

6. Begrundelse for afgørelsen

Projektets formål er, at sikre grundlaget for en kystnær havmøllepark med kapacitet til elproduktion på op til 200 MW i det endelige projektområde ved Vesterhav Syd. Desuden skal der etableres strømførende forbindelse af havmølleparken til det eksisterende el-net på land.

På baggrund af resultaterne af VVM-redegørelsen samt de indkomne høringssvar fra den offentlige høring er der grundlag for at vælge hovedforslaget, som beskrevet i VVM-redegørelsen.

VVM-redegørelsen viser, at projektet ikke vil forhindre, at der kan opnås gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for det marine Natura 2000-område, som ligger nærmest undersøgelses-området for Vesterhav Syd Havmøllepark - område nr. 220: Sandbanker ud for Thorsminde. Området ligger ca. 12 km nord for undersøgelses-området for havmølleparken. Området er udpeget for at beskytte naturtypen: sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand.

De arter, der optræder på udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder, som er relevante i forhold til påvirkninger af anlæg, drift og demontering af Vesterhav Syd Havmøllepark er spættet sæl, gråsæl og marsvin. De nærmeste habitatområder, hvor arterne er en del af udpegningsgrundlaget, er

habitatområde nr. 78: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde og habitatområde nr. 255: Sydlige Nordsø. Med anvendelsen af afværgeforanstaltninger, som angivet i afsnit 6.2, vurderes det, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af hverken sæler eller marsvin.

For kabel- og stationsanlæg på land vurderes det, at anlægget ikke vil medføre væsentlig påvirkning af det Natura 2000-område nr. 68: Skjern Å, der krydses ved hjælp af styret underboring. Det vurderes ligeledes, at de nærmeste Natura 2000-områder, der ligger i en afstand af minimum 1,2 km fra undersøgelsesområdet, ikke påvirkes væsentligt som følge af projektet. Disse områder er Natura 2000-område nr. 69: Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, Natura 2000-område nr. 67: Borris Hede og Natura 2000-område nr. 66: Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord.

VVM-redegørelsen viser ligeledes, at projektet ikke vurderes at have indvirkning i en grad, der vil påvirke den økologiske funktionalitet af yngle- og rasteområder for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Projektet vil medføre væsentlige påvirkninger af dele af kystlandskabet og medføre visuelle konsekvenser for beboere og turister i området. Den landskabelige påvirkning er reduceret ved at undlade havmøller i den nordøstlige del af havmølleområdet ud for Holmsland Klitby, idet de landskabelige interesser er særligt udtalte nord for Søndervig, hvor landskabet er uforstyrret af elementer/anlæg.

For at afbøde de væsentligste negative konsekvenser stilles i vilkår om at havmøllerne inden for området skal etableres med samme højde, udseende og type, og i et letopfatteligt geometrisk mønster.

På grund af den lovpligtige lysafmærkning af havmøllerne vil den visuelle påvirkning også omfatte lysene, der vil kunne ses over havet i skumringen, om natten og i dårligt vejr. Projektet følger gældende lovgivning fra Trafikstyrelsen, men der er ny teknologi på vej som måske kan afprøves på disse nye parker. Derfor stilles det som vilkår, at koncessionshaver indgår dialog med Trafikstyrelsen om at tillade andre løsningsmuligheder.

6.1 Miljøhensyn i afgørelsen

I VVM-redegørelsen er der redegjort for miljøpåvirkningerne som vil kunne forekomme ved projektets gennemførelse.

I forbindelse med VVM-processen er der foretaget en række miljøvurderinger og dette har affødt et behov for at foretage arealmæssige tilpasning af det område, der kan anvendes til opstilling af havmøller.

På baggrund af disse vurderinger er det endelige projektområde reduceret, så det nordøstlige område er udtaget. Med denne projektilpasning varetages følgende miljøhensyn:

- Påvirkningen af sorttænder er reduceret, så der kun sker en mindre påvirkning af bestanden.

- Den landskabelige påvirkning af det uforstyrrede landskab nord for Søndervig er reduceret.
- Påvirkningen af nærliggende råstofvindingsområde er reduceret, så der ikke skal sejles uden om havmøllerne.
- Påvirkningen af fiskerierhvervet er reduceret, da trawlfiskeri efter tobis kan foregå i dette område.

Udover de konkrete miljøhensyn varetager gennem tilpasningen af projektområdet, varetages følgende hensyn:

- Den visuelle påvirkning reduceres ved, at området skal etableres med samme højde, udseende og type, og i et letopfatteligt geometrisk mønster.
- For at mindske den visuelle påvirkning pga. havmøllernes lysafmærkning stilles det som vilkår, at koncessionshaver indgår dialog med Trafikstyrelsen om at tillade andre løsningsmuligheder. Ny teknologi er på vej som måske kan afprøves på disse nye parker.

Nye stationsanlæg på land skal placeres i de dele af undersøgelsesområderne, der vurderes at blive påvirket i mindre grad. Placering af en ny kabelstation er fastlagt til en placering ved eksisterende Station Søndervig, således at reduktionen til ét kabel og transformeringen til 150 kV kan ske her. Herved undgås nye tekniske anlæg i det bevaringsværdige landskab på østsiden af Holmsland Klit.

Figur 8-4: Område der med ovenstående retningslinjer reserveres til en kabelstation ved Station Søndervig.

6.2 Afværgeforanstaltninger

I VVM-redegørelsen er beskrevet en række afværgeforanstaltninger, der har til formål at undgå, minimere eller afbøde projektets miljømæssige påvirkninger. Afværgeforanstaltningerne fremgår dels som projektforsætninger og herudover som vilkår i SVANAs VVM-tilladelse for anlæg på land og Energistyrelsens etableringstilladelse for anlæg på havet.

Afværgeforanstaltningerne omfatter bl.a. forhold omkring fundering, jordarbejder, underboringer, beskyttelse af naboarealer m.m. og vil være relevante i forskelligt omfang afhængigt af det endelige projekts udformning.

6.2.1 Anlæg på land

I VVM-tilladelsen for kabel- og stationsanlæg på land er der indskrevet afværgeforanstaltninger fastsat i VVM-redegørelsen for så vidt angår:

- Underboring af vandløb og sårbare naturområder, anvendelse af køreplader for at skåne natur og eventuelle ikke kortlagte arkæologiske fortidsminder.
- Der skal udføres arts- og lokalitetsspecifikke afværgetiltag for flagermus, oddere, markfirben, birkemus og bilag IV padder.
- Anlægsarbejdet tilrettelægges således, at der i størst mulig udstrækning tages hensyn det omkringliggende miljø ved bl.a. at udarbejde beredskabsplaner for at mindske risiko for spild og uheld.
- Den kystnære kabelstation placeres ved Station Søndervig og der skal etableres afskærmende beplantning omkring den nye station.

6.2.2 Anlæg på havet

I etableringstilladelsen for havmølleparken på havet er der indskrevet afværgeforanstaltninger fastsat i VVM-redegørelsen for så vidt angår:

- reduktion af støj i anlægsfasen ved ramning af monopæle i anlægsfasen, der kan forhindre skadelige påvirkninger hos marsvin og sæler
- havmøllerne må ikke opstilles inden for den nordøstlige del af området, der udtages af mølleparken. Det er dog muligt at placere kabler i en del af det udtagne område, jf. kort 30.2.
- havmøllerne skal opstilles i et let opfatteligt geometrisk mønster og optræde i landskabet som en velafgrænset gruppe
- havmøllerne inden for området skal etableres med samme højde, udseende og type
- ny teknologi ift. lysafmærkning kan afprøves

7. Alternativer

Der er i VVM-redegørelsen redegjort for, hvorfor det pågældende hovedforslag er valgt. Der har for Vesterhav Syd Havmøllepark ikke været vurderet på alternative projektudformninger.

Det projekt, der realiseres på baggrund af en etableringstilladelse fra Energistyrelsen og VVM-tilladelse fra Naturstyrelsen, vil således være det beskrevne hovedforslag med de arealmæssige tilpasninger som fremgår ovenfor af afsnit 6.

8. Overvågning

Der henvises til VVM-tilladelsen og Etableringstilladelsen hvad angår overvågning og vilkår vedrørende miljømæssige afværgeforanstaltninger.

9. Bilag 1 – oversigt over hørings svar

De modtagne bemærkninger og forslag er inddelt og behandlet i kapitel 3 under følgende emner:

Kapitel 3.1 Resumé og vurdering af hørings svar vedr. anlæg på land:

- A. Tracé/linjeføring og kabelstation
- B. Visuelle forhold og landskab
- C. Landrelateret plante- og dyreliv

Kapitel 3.2 Resumé og vurdering af hørings svar vedr. anlæg på havet:

- D. Visuelle forhold og landskab
- E. Ejendomsforhold
- F. Turisme og rekreative interesser
- G. Støjpåvirkninger og sundhed
- H. Erhverv og beskæftigelse
- I. Alternative løsninger
- J. Signaler (lys, radarer, radiokæder og fyrsignaler)
- K. Maritimt dyreliv og natur
- L. Placering/udformning af havvindmøllepark

Kapitel 3.3 Resumé og vurdering af hørings svar, generelt:

- M. Proces
- N. Andet

Oversigt over indkomne bemærkninger og forslag

Myndigheder				
Nr.	Afsender	Dato	Ingen bemærkninger	Emner
(1M)	Vejdirektoratet – Planlægning og Myndighed (Aalborg) Afgivet af Daniel A. Slot, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø	26.06.15		(A)

(2M)	Erhvervsstyrelsen, Afgivet af Lisbeth Karin Lindberg Hansen, Dahlerups Pakhus, Langelinie Allé 17, 2100 København Ø	30.06.15	(J)
(3M)	Kystdirektoratet, Afgivet af miljøkoordinator Signe Marie Ingvarsdén, Højbovej 1, 7620 Lemvig	29.06.15	(A, D)
(4M)	Ringkøbing-Skjern Kommune, Afgivet af Borgmester Iver Enevoldsen Land, By og Kultur- Planlægning Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing	29.06.15	(N)
(5M)	Skive Kommune – Teknisk Forvaltning, Plan og Byg, Planlægning, Afgivet af arkitekt og formand for Feriefonden Jørgen Christensen, Rådhuspladsen 2, Postboks 509, 7800 Skive Privatadresse af feriehus: Badevej 20, 6950 Søndervig	05.05.15	(D, F)

Interessenter

Nr.	Afsender	Dato	Ingen bemærkninger	Emner
(1I)	Advokatgruppen, Afgivet af Gitte Nedergaard, Åboulevarden 31,5, 8000 Aarhus C, På vegne af: Nørre Lyngvig Camping I/S Holmsland Klitvej 81, 6960 Hvide Sande	29.06.15		(B, C, D, E, F, G, H, K, L, M)
(2I)	Estate BoligCenter Vestjylland, Afgivet af ejendomsmægler Alfred Berg, Torvegade 5e, 6950 Ringkøbing	29.06.15		(E)
(3I)	Pensionsgruppen, Afgivet af salgsdirektør/indehaver Poul Lyngholm,	09.06.15		(F)
(4I)	Total el & hvidevarer ApS, Afgivet af Brian Guldborg, Genvejen 20 A, 7451 Sunds	30.06.15		(F, L)
(5I)	Hvide Sande Service Group (HSSG), Afgivet af Esben Thomey Kristensen, Fossanæsvej 22, 6960 Hvide Sande	29.06.15		(F, H, N)
(6I)	Søndervig Beboerforening, Afgivet af formand Ellen Marie Vestergaard, Tranekærvej 96, 7400 Herning	27.06.15		(D, L, M, N)
(7I)	Danmarks Naturfredningsforening, Ringkøbing-Skjern, Afgivet af Poul Holst Johansen	26.05.15		(A, D, L)
(8I)	Hvide Sande Havn, Afgivet af havnedirektør Steen Davidsen, Fossanæsvej 22, 6960 Hvide Sande	29.06.15		(D)
(9I)	Friluftsrådet Midt-Vestjylland, Afgivet af kredsformand Jens Hasager Kirk, Drosselvej 4, 6880 Tarm	30.06.15		(D, F, L, M)
(10I)	Akademiraadet, Afgivet af Akademiraadets formand Johnny Svendborg og Akademiraadets Landskabsudvalgs formand Hanne Bat Finke Kgs. Nytorv 1, 2. tv., i porten, 1050 København K	29.06.15		(D, F, L, M)
(11I)	Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit Afgivet af formand Thue Amstrup-Jørgensen, Birkhøjen 52, 8382 Hinnerup	25.06.15		(A, D, E, F, H, L, M, N)

(12I)	Lyngvejens Grundejerforening, Afgivet af formand Lars Fløe Nielsen, Færøgade 4, 6950 Ringkøbing Medlem af "Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit", og står bag deres indsigelse (11I).	26.06.15	(A, D, E, F, H, L, M, N)
(13I)	Sivbjerg-Fyrmarken Grundejerforening, Fyrmarken 149, 6960 Hvide Sande, Afgivet af Jan Bøgested, Søndervænget 5a, 6650 Brørup,	23.06.15	(L)
(14I)	Ringkøbing-Skjern Kommune, Land, By og Kultur, Afgivet af Julie Storm Stausholm, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing	11.05.15	(A)
(15I)	Grundejerforeningen "Mågedalen", Houvig, 6950 Ringkøbing Afgivet af bestyrelsesformand Preben Greibe Tilslutter sig indsigelsen af "Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit", fra 25.06.15, (11I)	28.06.15	(D, E, F, H, L, M, N)
(16I)	Klegod Grundejerforening, Afgivet af næstformand Ivan Thomsen, Udsigten 35, 7550 Sørvad Tilslutter sig desuden indsigelsen af "Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit", fra 25.06.15, (11I)	01.07.15	(A, B, D, E, F, H, L, M, N)

Lodsejere

Nr.	Afsender	Dato	Ingen bemærkninger	Emner
(1L)	Anders Kirkegaard, Sletten 9, Søndervig, 6950 Ringkøbing/ Griffenfeldsgade 5, 2. th., 2200 København N	23.06.15		(A, B, D, F H, L, N)
(2L)	Askov Boutrup, Chr. Winthersvej 85, 7500 Holstebro	27.06.15		(C, D, F, K, L, M)
(3L)	Bente Bomholt og John Hansen Skraldhedevej 9, Velling, 6950 Ringkøbing	28.06.15		(A, L)
(4L)	Birgit og Asger Nielsen Wolle Friks Vej 67, 6950 Ringkøbing	15.06.15		(L)
(5L)	Bodil Brus Vibevej 2, 7330 Brande	28.06.15		(L)
(6L)	Åbent brev og underskriftindsamling, sommerhusejere på Holmsland Klit, Skrevet til borgmester og byråd i Ringkøbing-Skjern Kommune Afgivet af: Irene Plats, Bybækvej 10, 7120 Vejle Ø, I alt 246 underskrivere.	03.06.15		(D, F, K, L, M, N)
(7L)	Danna Lange, Lunden 19, 6940 Lem	30.06.15		(A, F, L)
(8L)	Anni og Lars Banke, P. snejkersvej 55, 6950 Søndervig	30.06.15		(D, F, L)
(9L)	Erna Pilgaard, Bækvej 9, 6950 Ringkøbing Sommerhusejer af Lyngdraget 29, Klegod	29.06.15		(A)
(10L)	Finn Torslow, Lyngvejen 80, Klegod, 6950 Ringkøbing	29.06.15		(D, E, L, M)
(11L)	Gitte Knudsen, Bakkedraget 48, 6940 Lem	30.06.15		(D, F, L)
(12L)	Hanne Kirkegaard, Sletten 9, Søndervig, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Parkvej 52, 2830 Virum	22.06.15		(A, C, D, F, H, L, N)
(13L)	Hans Bundgaard, Kræ Degnsvej 49, Klegod Privatadresse: Bangsvej 54, 7430 Ikast	28.05.15		(F, D, E, L, M)

(14L)	Ole Overgaard og Pia Carnera, Holmsborgvej 66, 6950 Søndervig Privatadresse: Gardes Alle 27, 2900 Hellerup	19.05.15	(D, F, L, M)
(15L)	Inga & Leif Jørgensen, Lyngdraget 22, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Sofievej 1, Snebjerg	25.06.15	(C, D, E, F, G, H, K, L, M)
(16L)	Carsten K. Larsen, Ydertoften 2, 7400 Herning	02.06.15	(D, E, F, M, N)
(17L)	Hasse Lander, Klitvinget 26, 6950 Ringkøbing Tilslutter sig desuden indsigelsen af "Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit", fra 25.06.15, (111)	28.06.15	(D, E, F, H, I, K, L, M, N)
(18L)	Kirsten Marker, Hesteskoen 11, 8600 Silkeborg	28.06.15	(D, F, G, L)
(19L)	Thora Christiansen, Holmsborgvej 72, 6950 Søndervig Privatadresse: Gartnervænget 44, 8680 Ry	07.06.15	(D, E, F, L, M)
(20L)	Jens Smedegaard Andersen, Lerchenweg 3, 22880 Wedel, Tyskland & Hanne Sonja Smedegaard Andersen, Lyngvejen 82, Klegod Privatadresse: Dalgas Plads 7A, 2. 3., 7400 Herning	29.05.15/ 28.06.15	(C, D, E, F, K, L, M)
(21L)	Geert Sønderkov Andersen, Holmsborgvej 19, Søndervig, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Skåde Højgårdsvej 54, 8270 Højbjerg	30.06.15	(D, F, M, N)
(22L)	Jakob Laursen, Jens Jensensvej 50, Søndervig, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Jægervænget 10, 7100 Vejle	21.06.15	(D, E, F, H, L, M, N)
(23L)	Lars Kamuk Jacobsen og Else Kretzschmar, Lyngdraget 73, Klegod, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Hannerupgårdsvej 23, 5230 Odense M	21.06.15	(A, D, F, G, L, N)
(24L)	Elisabeth og Flemming Sigh, Nordsø Ferievej 66, Klegod Privatadresse: Svanevej 23, 5492 Vissenbjerg	24.06.15	(D, F, H, L, M)
(25L)	Ingrid Rørbæk, Ternevej 18, 4000 Roskilde	24.06.15	(F, H, L)
(26L)	Susan Baerens, Engskolevej 36, 2730 Herlev	20.06.15	(C, D, F, L)
(27L)	Jesper P. Frier, Jens Jensens Vej 36, 6950 Søndervig Privatadresse: Peter Bonnens Vej 77, 7430 Ikast	30.06.15	(D, E, F, G, L)
(28L)	Johannes Kjærgaard, Holmsborgvej 2, Holmsland Privatadresse: Lindegade 19, 6823 Ansager	28.06.15	(D, F, L)
(29L)	Kirsten og Jørgen Søgaard Hansen, Lyngdraget 16, Klegod Privatadresse: Enebærvej 2, 6920 Videbæk	14.06.15	(D, E, F, L, M)
(30L)	Karsten Knudsen, Holmsborgvej 80, 6950 Ringkøbing	30.06.15	(D, E, F, L)
(31L)	Jørgen Hansen, Landsmosevej 33, Pjedsted, 7000 Fredericia	14.06.15	(D, E, F, H, K, L, M)
(32L)	Kurt Leth, Jens Jensensvej 59, Søndervig, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Siriusvej 59, 8270 Højbjerg Tilslutter sig desuden indsigelsen af "Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit", fra 25.06.15, (111)	28.06.15	(D, E, F, H, L, M, N)

(33L)	Lene og Asbjørn Bach, Fladbjergvej 120, Klegod, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Fjordtoften 2, 7120 Vejle Ø Tilslutter sig desuden indsigelsen af "Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit", fra 25.06.15, (11I)	26.06.15	(A, D, E, F, H, L, M, N)
(34L)	Lene og Niels Østergaard, Fladbjergvej 45 og 61, Klegod, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Flinthøjen 77, 8382 Hinnerup	26.06.15	(D, F)
(35L)	Lis Boutrup, Chr. Winthersvej 85, 7500 Holstebro	27.06.15	(C, D, K, L, M)
(36L)	Lone K. Larsen, Ydertoften 2, Lind, 7400 Herning	24.05.15	(D, E, F, L, M)
(37L)	Manfred Schultz og Tove Lyngaa, Nordsø Ferievej 68, Klegod, 6950 Ringkøbing	27.05.15	(F, L, M)
(38L)	Hanne Søgaard Christensen og Dan Brøsch Jensen, Lyngvejen 100, Klegod, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Hoffmannsvej 30, 8220 Brabrand	30.06.15	(D, G, K, M)
(39L)	Niels Hugo Hagelskjær, Wolle Friksvej 73 og 75, Søndervig, 6950 Ringkøbing	17.06.15	(D, F, G)
(40L)	Kirsten og Jens Nielsen, Wolle Friksvej 65, Søndervig, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Gudenåvej 5, 7400 Herning Tilslutter sig desuden indsigelsen af "Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit", fra 25.06.15, (11I)	26.06.15	(D, E, F, G, H, L, M, N)
(41L)	Bente og Preben Buur Nielsen, Stormkløven 14, Klegod, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Vestre Skovvej 22b, 8240 Risskov	28.06.15	(D, F, K, M, N)
(42L)	Poul Erik Bækgaard, Fladbjergvej 182, Klegod, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Lægårdvej 50, 7500 Holstebro Tilslutter sig desuden indsigelsen af "Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit", fra 25.06.15, (11I)	27.06.15	(D, E, F, H, L, M, N)
(43L)	Mogens Skou, Lyngvejen 128, Klegod, 6950 Ringkøbing Privatadresse: 7300 Jelling	11.06.15	(D, E, F, L)
(44L)	Ragnhild Kirkegaard, Sletten 9, Søndervig, 6950 Ringkøbing, Privatadresse: Irisvej 10, 3500 Værløse	27.06.15	(A, B, D, F, H, L, N)
(45L)	Rikke og Jens Knudsen, Fladsbergvej 59, Klegod, 6950 Ringkøbing, Privatadresse: Sdr. Villavej 41, 7100 Vejle Tilslutter sig desuden indsigelsen af "Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit", fra 25.06.15, (11I)	24.06.15	(A, D, F, H, L, M, N)
(46L)	Svend Aage Hoppe, Lindevej 3, 6950 Ringkøbing	28.06.15	(D, F, L)
(47L)	Thomas Knudsen, Bakkedraget 48, 6940 Lem	30.06.15	(D, E, F, G, H, L)
(48L)	Uffe Bausager, Fladbjergvej 260, Klegod, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Kildevangen 69, 8382 Hinnerup Tilslutter sig desuden indsigelsen af "Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit", fra 25.06.15, (11I)	28.06.15	(D, E, F, H, L, M, N)
(49L)	Carl Løvschal, Sommerhusejer i Klegod på Holmsland Klit, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Vestertorp 33b, 7400 Herning.	27.06.15	(D, E, F, I, L, N)
(50L)	Dora Jensen, Holdvej 37, Søndervig, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Hostrups Allé 19, 6700 Esbjerg	23.06.15	(D, E, F, G, L)

(51L)	Bjarne Oldager Kusnitzoff, Ejendomsnummer 15016, P. Snejkersvej 14, Søndervig, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Solsikkevænget 7, 8464 Galten	29. 06.15	(D, G, L)
(52L)	Annamarie Tebering, Stormkløven 22, Klegod, 6950 Ringkøbing, Privatadresse: Gassehaven 24, Gl. Holte, 2840 Holte Tilslutter sig indsigelsen af "Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit", fra 25.06.15, (11I)	25.06.15	(A, D, E, F, H, L, M, N)
(53L)	Agnethe Kirkegaard, Sletten 9, Søndervig, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Virum Torv 7, 2. th., 2830 Virum	29.06.15	(A, B, D, F, H, L)
(54L)	Anne Mette Dan-Weibel, Jens Jensens Vej 42, Søndervig, 6950 Ringkøbing	29.06.15	(C, D, E, F, G, H, K, L, M)
(55L)	Bodil Kjær, Holmsborgvej 28, 6950 Ringkøbing	29.06.15	(E, F, H, L)
(56L)	Claus Kalhøj, Badevej 45 og Holmsland Klitvej 154, Søndervig, 6950 Ringkøbing, & Elisa Kalhøj, Marehalmen 48, Søndervig, 6950 Ringkøbing	29.06.15	(L)
(57L)	Hans Hartebeck, Jens Jensensvej 38, Søndervig, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Egernvej 31, 6000 Kolding	29.06.15	(A, F, L)
(58L)	Lars Schwartz Hansen og Karin Rode, Lyngdraget 48, Klegod, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Rungsted Plads 15, 2. tv., 2200 København N	29.06.15	(A, C, D, E, F, G, H, J, K, L, M, N)
(59L)	Peder Johansen, Blåbærvej 22, 7330 Brande	29.06.15	(F, L, M)
(60L)	Susanne og Poul Væggemose, Lystenlund 47, Lystenlund 47, 8355 Solbjerg Tilslutter sig desuden indsigelsen af "Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit", fra 25.06.15, (11I)	25.06.15	(D, E, F, H, L, M, N)
(61L)	Steen Jørgensen, Wolle Friks Vej 7, Søndervig, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Nøjsomhedsvej 23, 8220 Brabrand	29.06.15	(C, D, F, K, L, M)
(62L)	Thomas Hvidberg Nielsen, Sommerhus i Klegod ved Holmsland Klit, Privatadresse: Klanghøj 77, 8670 Låsby	29.06.15	(C, D, E, F, L)
(63L)	Svend Melsen Pedersen, Jens Jensens Vej 31, Søndervig, 6950 Ringkøbing Privatadresse: Engskolevej 36, 2730 Herlev	29.06.15	(A, C, D, E, F, H, I, L, M)
(64L)	Vincit Advokater, Afgivet af Tina Grønning, Trondhjems Plads 3, 4., 2100 København Ø På vegne af: Michael Kaa Andersen, Holmsland Klitvej 201, 6960 Hvide Sande (matr. nr. 199b, Søgård hgd.)	30.06.15	(A, D, E, G, L, M)
(65L)	Sagførerne, Afgivet af Jørgen Christian Dan-Weibel, advokat, partner, møderet for Højesteret Møllegårdsvej 1, 8240 Risskov	29.06.15	(C, D, E, F, G, H, K, L, M)
(66L)	Louise L. Lading, Strandparken 4, 4000 Roskilde	29.06.15	(D, L, M)

2. Bilag 2 – korte og lange resuméer

Resumé af hørings svar vedr. anlæg på land

(A) – Tracé/linjeføring og kabelstation

Resumé	Fra hørings svar
<p>I forhold til ilandføringen af kablet er der flere forslag og holdninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - foreslår at ilandføringen samles i den nordligste af de to tracéer (7L) - imod ilandføring i det nordligste tracé gennem Tyvmose pga. natur og bebyggelse (12I, 58L) - den nordligste ilandføring harmonerer dårligt med at den nordøstlige del af havmølleparken udgår (12I) - anbefaler det sydligste tracé, der er bredere og mindre bevokset og bebygget (58L) - ønsker, at der kun anvendes den sydlige korridor, da den vil være til mindst gene for sommerhusejerne og naturen (23L, 12I) - sundhedsstyrelsens sikkerhedszone ift magnetfelter er svær at overholde i det nordlige tracé (23L) - mener, at opgravning og kabelanlæg vil ødelægge området omkring Klegod (9L) - foreslår ilandføring ved havnen i Hvide Sande (9L) <p>Anmoder om koordinering med Kystdirektoratet ift. den kystnære del af kablerne af hensyn til nuværende kystbeskyttelse og fremtidige forhold (3M)</p>	<p>(7I) forslår, at kabeltracéet gennem Dejbjerg Plantage lægges langs Ringkøbingvej for at minimere indgrebet i plantagen. Kablet bør lægges så langt fra vejen, at løvtræsbæltet langs vejen bevares.</p> <p>(9L) ønsker at føringen i land bør ske ved havnen i Hvide Sande, hvor der i forvejen er nogle andre hensyn end natur, fred og ro.</p> <p>(12I, 58L) modsætter sig forslaget om den nordlige ilandføring af søkablet gennem Tyvmose, da området rummer sårbar natur og er tæt bebygget.</p> <p>(12I) mener opretholdelsen af den nordlige ilandføring vil harmonere dårligt med, at det er besluttet at undlade opstilling af møller i det nordøstlige ben af undersøgelsesområdet.</p> <p>(58L) mener kabelføringen ikke vil kunne undgå at ramme skovområder og bebyggelses inden for sikkerhedsafstanden, og anbefaler man bruger den bredere og mindre bevokset og bebygget sydlige korridor.</p> <p>(3M) anmoder om, at etableringen af kablerne (i den kystnære del) sker i koordination med Kystdirektoratet i relation til eksisterende og fremtidig kystbeskyttelse i de aktuelle områder.</p> <p>(3M) gør opmærksom på at de ikke kan garantere, at den nuværende kystbeskyttelse af den Jyske Vestkyst vil fortsætte i samme grad i fremtiden, hvorfor det er vigtig, at der tages hensyn til den mulige naturlige kysttilbagevækningen i området, og påpeger, at det er særligt relevant ved den kystnære del, hvor ilandføring af søkablerne foretages.</p> <p>(23L) mener man bør mindske påvirkningen på markfirben, følsom fauna og lokalbefolkningen. I den forbindelse, vurderes det, at kabelføringen gennem den nordlige korridor, vil medføre mange gener, da den tilsyneladende kommer til at gå tæt på husene i området, således at sundhedsstyrelsens sikkerhedszone kun lige akkurat kan opretholdes. Det menes derfor at man bør tage denne korridor højtideligt.</p> <p>(23L) finder det meget bekymrende, da man i Danmark har en meget lempelig sikkerhedszone i forhold til andre lande så som Sverige og Schweiz.</p> <p>(23L) påpeger, at der forskes en del i sygelighed ved påvirkning af magnetfelter, og det kan ad åre betyde, at den nuværende sikkerhedszone vil vise sig at være for lille.</p> <p>(23L, 12I) ønsker, at der kun anvendes den sydlige korridor, da den vil være til mindst gene for sommerhusejerne og naturen.</p> <p>(9L) mener, at de planlagte anlæg vil ødelægge hele området omkring Klegod, både det færdige anlæg og opgravning mv.</p>
<p>I forhold til kabelstationens placering er der følgende bemærkninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - positiv over for den skitserede placering ved station Søndervig (7I) - positivt, at der ikke længere planlægges transformestationer på Holmsland Klit (12I) - undren over, at der ikke fra kommunen har været påpeget alternative placeringer (64L) 	<p>(7I) tilslutter sig forslaget om, at den nye kabelstation skal placeres ved Station Søndervig for at undgå en væsentlig visuel påvirkning af det kystnære landskab på Holmsland Klit.</p> <p>(12I) finder det positivt, at der ikke længere planlægges transformestationer på Holmsland Klit.</p> <p>(64L) undrer sig over, at man fra kommunalt hold ikke har tænkt i alternative løsninger vedr. placering af ny kabelstation, som der i redegørelsen lægges op til at kunne etableres ved den eksisterende station Søndervig.</p>

<p>I forhold til koblingsstationerne er der kommet følgende bemærkninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - forslag om at stationen i Lem Kær om nødvendigt udvides mod nord eller øst af hensyn til støj og visuelle gener (3L) - hvis station Lem Kær udvides ønskes diger forhøjet til 3-4 m jf gældende lokalplan (3L) - påpeger at den private fællesvej til station Lem Kær er dårligt vedligeholdt, og at hidtidige kontakter til Vestjyske Net og Energinet.dk har været forgæves (3L) 	<p>(3L) ønsker, at en eventuel yderligere udvidelse af transformerstationen Lem Kær, sker mod nord eller øst, såfremt det ikke kan ske inden for nuværende areal, med begrundelse for at minimere visuelle gener og støjgener fra pågældende matr. nr. mest muligt, samt for at undgå yderligere forringelse af ejendomsværdi.</p> <p>(3L) ønsker, at hvis der skal ske udvidelse af området for Lem Kær Station, skal de omkringliggende diger forhøjes til 3-4 meter (som er nævnt i nuværende lokalplan).</p> <p>(3L) påpeger, at den private fællesvej ved Lem Kær Station, igen er blevet yderligere forringet, idet stationen bruger den private fællesvej til tung lastbiltransport, arbejdskørsel og afvandingskanal af overfladevand fra byggepladsen i forbindelse med nuværende udvidelse af stationen.</p> <p>(3L) gør opmærksom på tidligere påtalte ødelæggelse af vejen overfor Vestjyske Net og kontakt til EnergiNet mht. reparation af den fælles privatvej, at der endnu intet er sket. Reparationen ønskes igangsat, i og med den skal benyttes til og fra arbejde hver dag.</p>
<p>I forhold til traceet af land kablet er der indkommet følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - forslag om at kablet lægger langs Ringkøbingvej gennem Dejbjerg Plantage (7I) - omstændeligt og ufornuftigt at føre kablet hele vejen uden om Natura 2000-området (Ringkøbing Fjord) – er ikke ordentligt begrundet eller undersøgt (58L) - kablet bør føres uden om sårbare naturområder eller krydses ved underboring - diger og vandløb bør også underbores. (7I) <p>Flere hørings svar har ønsker om nedtagning af eksisterende luftledninger i området (7I, 16I, 45L, 57L)</p>	<p>(58L) mener at arealanvendelsen på land er omstændig og ufornuftig, fordi man er nødt til at føre kabler hele vejen rundt om et Natura 2000 område.</p> <p>(58L) mener en alternativ placering ville kunne skabe en langt bedre arealanvendelse.</p> <p>(58L) mener ikke dette er begrundet eller undersøgt i redegørelsen.</p> <p>(16I) ønsker at hvis mølleparken gennemføres med de nødvendige landanlæg, skal kabellægningen have så meget kapacitet, at de eksisterende højspændingsledninger på Holmsland Klit, kan jordlægges.</p> <p>(16I) opfordrer til, at Naturstyrelsen kontakter det stedlige el-selskab for koordinering heraf.</p> <p>(45L) forventer, såfremt projektet realiseres, at højspændingsledninger jordlægges samtidig med den nye kabellægning.</p> <p>(7I) ønsker at det i forbindelse med krydsningen af Skjern Å, bør undersøges, om eksisterende mastebårne højspændingsledninger, der krydser åen i området, kan underbores sammen med vindmøllekablet.</p> <p>(57L) forstår ikke, hvorfor kysten skal forurenes, ved at el-master på land nedtages og kablerne lægges i jorden.</p> <p>(7I) refererer til, at det fremgår af forslagene, at der skal tages hensyn til særligt sårbare naturområder.</p> <p>(7I) påpeger, at disse hensyn bør imødekommes, ved at lægge kablerne uden om sårbare områder udpeget i kabelkorridoren, eller at passere områderne ved at underbore.</p> <p>(7I) finder desuden, at også diger og vandløb skal underbores.</p>
<p>I forhold anden lovgivning gør Vejdirektoratet opmærksom på gæsteprincippet samt vejlovgivningens regler, og gør særligt opmærksom på krydsning af statsvej og planlagt vej i området (1M).</p>	<p>(1M) gør opmærksom på, at gæsteprincippet er gældende for ledninger i (eller over) vej og private arealer, med mindre ledningsejeren har betalt for at have ledningen liggende i arealet, eller der eksplicit er indgået en aftale med grundejeren om, at gæsteprincippet ikke finder anvendelse.</p> <p>(1M) påpeger at gæsteprincippet er et spørgsmål, som alene afklares mellem grundejer og ledningsejer.</p> <p>(1M) påpeger, at når en vejs optagelse på vejplan er under forberedelse, eller byggeplaner til sikring af vejen er under udarbejdelse, eller en eksisterende vej er omfattet af byggeplan, kan en byggeplan dispensation komme på tale.</p> <p>Dispensation fra byggeplanen gives på 'vilkår om fjernelse eller ikke-fordyrelse', gæstevilkår. En ledning kan ikke ligge efter gæsteprincippet i byggeplanareal, men derimod på gæstevilkår. Ved krydsning af vej (vejareal) skal der derudover gives en gravetilladelse. Ledningen kommer i vej til at ligge efter gæsteprincippet.</p> <p>(1M) henviser til vejlovens bestemmelser, §§ 32-36, vedr. ledningsanlægsforhold til planlagte og eksisterende veje.</p> <p>(1M) påpeger at vejinteresser hverken er afhængige af et budgetmæssigt grundlag eller reservationer efter planloven.</p> <p>(1M) gør opmærksom på, at hvis der er tale om et projekt fra en anden myndighed, skal der ikke søges om byggeplan-dispensation, men der skal ske en projektkoordinering de to myndigheder imellem.</p> <p>(1M) gør opmærksom på at krydsning af eksisterende statsvej forudsættes at ske efter konkret ansøgning og tilladelse på vilkår, herunder at vejen ikke opgraves således at ledningen må forudsættes f.eks. undersøkt. Desuden påpeges det, at krydsning af ledninger skal ske vinkelret på vejen og at parallelføring langs vejen ikke sker i vejens areal i åbent land og kræver i givet fald tilladelse på vilkår i areal omfattet af vejens byggeplan.</p> <p>(1M) gør opmærksom på, at Vejdirektoratet har en nord-syd gående vejplanlinje, som fremgår af kommuneplanlægningen, og som den nu planlagte ca. 300m ledningskorridor dels krydser på strækningen, og dels ligger parrallel med mellem Tarm og Skjern. Ledningsanlæg i areal med vejplaner forudsættes at krydse så vinkelret som muligt og ikke parallelt i eller tæt på vejplanlinjen. (Se bilag for kort)</p> <p>(3L) ønsker, at der inden påbegyndelsen af en udvidelse af transformerstation, bliver indgået en bindende aftale om, at bygherre eller anden offentlig myndighed bliver forpligtet til at reetablere den private fællesvej, samt overtage den fremtidige vedligeholdelse af den nuværende private fællesvej.</p>
<p>Flere gør opmærksom på, at Søndervig Landevej, Kystvejen samt Badevej er meget trafikalt belastede, og at de større anlægsarbejder vil skabe problemer, også på grund af andre store anlægsarbejder i området (1L, 12L, 44L, 53L, 63L).</p>	<p>(1L, 12L, 44L, 53L) påpeger, at der i sommerhalvåret er en enorm trafikalt belastning af området (Søndervig Landevej, Kystvejen samt Badevej) - hvilket blandt andet skyldes, at der ingen alternative veje findes til disse hovedfærdselsårer, som følge af den smalle tange mellem fjord og hav.</p> <p>(1L, 12L, 44L, 53L) påpeger, at større anlægsarbejder, der strækker sig over ca. 4 år, vil skabe trafikale problemer i området.</p> <p>(1L, 12L, 44L, 53L) gør opmærksom på, at der er planlagt et større anlægsarbejde i samme område vedrørende etableringen af Nordeuropas største badeland (Søndervig Feriepark).</p> <p>(63L) mener ikke, at den smalle landevej på Holmsland Klitvej og andre veje som i forvejen er fuldt udnyttet i turisæsonen, kan rumme øget trafik fra store køretøjer til opførelsen og vedligeholdelsesopgaver.</p>

En lodsejer gør indsigelse mod kabellægning henover sin ejendom (64L)	(64L) protesterer mod ilægning af kabler henover Holmsland Klitvej 201, matr. nr. 199b, Søgård hgd, Holmsland Klit.
---	---

(B) – Visuelle forhold og landskab

Resumé	Fra høringssvar
Bekymret over synligheden i landskabet (1L, 12L, 44L, 53L)	(1L, 12L, 44L, 53L) er bekymret for, at det tekniske anlæg/kabelstationen efter en væsentlig udbygning - arealmæssigt såvel som i højden - bliver meget synlig i landskabet nord for Søndervig Landevej.

(C) – Landrelateret plante- og dyreliv

Resumé	Fra høringssvar
<p>Bekymring for konsekvenser for natur, konkret:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hejrekoloni (15L, 65L, 20L, 54L, 58L, 63L), - fredede dyrearter i de berørte områder, blandt andet hasselmus (2L, 35L, 61L) - markfirben (58L) - råvildt (15L) - underboring er formentlig ikke muligt i længder over 300 m og dermed ikke tilstrækkeligt til at undgå påvirkning af klitlandskabet, der har en længde af 1000 m (58L) <p>(15L, 20L, 65L, 54L, 58L) påpeger, at redegørelsen ikke nævner kolonien og at det bør undersøges.</p>	<p>(63L) er bekymret for, at den nordlige kabelføring gennem klitterne og landskabet vil indebære ødelæggelse af gammel klitplantage med 15 m høje graner og hejrekoloni.</p> <p>(15L, 20L, 65L, 54L, 58L) er bekymret for den fredede fiskehejrekoloni vil blive forstyrret i forbindelse med kabelføringen, som er planlagt tæt på eller igennem kolonien.</p> <p>(15L, 20L, 65L, 54L, 58L) gør opmærksom på, at fiskehejren er fredet i Danmark og er på den globale rødliste over truede dyrearter.</p> <p>(15L, 20L, 65L, 54L, 58L) påpeger, at redegørelsen ikke nævner kolonien og at det bør undersøges.</p> <p>(15L) er bekymret for om råvildt som færdes i området vil blive berørt, som følge af havvindmølleparken.</p> <p>(2L, 35L, 61L) er bekymrede for de fredede dyrearter i de berørte områder (bl.a. hasselmus), og mener ikke, der i redegørelsen bliver taget tilstrækkeligt højde for projektets indvirkning på den landbaserede fauna.</p> <p>(58L) mener, at habitatdirektivet for markfirben bør respekteres.</p> <p>(58L) påpeger at kabelføringen går gennem et klitlandskab, og vil medføre en væsentlig påvirkning af æglægningssteder for markfirben.</p> <p>(58L) gør opmærksom på, at der ikke er foreslået afværgeforanstaltninger ud over en underboring.</p> <p>(58L) gør opmærksom på, at underboringen kun kan foretages 300 m ad gangen, mens området har en længde på ca. 1000 m med meget få veje og vil muligvis kræve en til flere opgravninger og derved brud på habitatdirektivet.</p>
<p>(11) gør opmærksom på, at undersøgelsesområdet ligger op ad flere NATURA 2000-områder, der også inkluderer EU's fuglebeskyttelse og habitatbeskyttelse (fremhæver Tipperne)</p> <p>(58L) mener at undersøgelser af dyr, flagermus og andre arter er overfladiske og påpeger at området ligger tæt på Natura 2000 områder</p>	<p>(11) gør opmærksom på, at undersøgelsesområdet ligger op ad flere NATURA 2000-områder, der også inkluderer EU's fuglebeskyttelse og habitatbeskyttelse, og fremhæver Tipperne, som er beskyttet af Ramsarkonventionen. Da området har stor international betydning for fugle, som også har været fredet i over hundrede år og er Nordeuropas største fuglereservat.</p> <p>(11) fremhæver forsigtighedsprincippet, som tilsiger, at udbygninger af vindmølleparker må afvente klarlægning af indvirkning på dyrelivet i de berørte beskyttede Natura 2000-områder.</p> <p>(58L) mener, der mangler undersøgelser af forekomster af dyr, og at undersøgelserne af flagermus og andre arter er for upræcise og overfladiske.</p> <p>(58L) påpeger, at området ligger tæt op af store Natura 2000 områder og er mange kilometer bredt og langt. Det virker derfor overfladisk kun at undersøge 22 bevoksninger i et begrænset tidsrum.</p> <p>(58L) mener ikke, at undersøgelserne er fyldestgørende og giver ikke et virkeligt billede af områdets dyr, og ønsker at dette undersøges nærmere.</p>

Resumé af hørings svar vedr. anlæg på havet

(D) – Visuelle forhold og landskab

Resumé	Fra hørings svar
<p>Der er indkommet en del bemærkninger ang. de visuelle påvirkninger af havmøllerne. Bemærkningerne vedrører følgende aspekter:</p> <ul style="list-style-type: none">- væsentlig visuel påvirkning langs kysten ift. landskab, havudsigt, solnedgang og oplevelsesværdi (1L, 64L, 6L, 10L, 11L, 12L, 14L, 9I, 16L, 5M, 17L, 18L, 19L, 20L, 11I, 12I, 22L, 23L, 28L, 29L, 30L, 31L, 16I, 32L, 28L, 29L, 30L, 31L, 16I, 32L, 33L, 34L, 36L, 38L, 39L, 40L, 41L, 42L, 15I, 43L, 44L, 45L, 7I, 46L, 47L, 48L, 49L, 50L, 51L, 52L, 53L, 10I, 60L, 63L)- alt for dominerende i horisonten over klittoppene og ødelægge oplevelsen af det uberørte klit- og hedelandskab (11I, 12I, 17L, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L), har vedlagt supplerende visualiseringer- bekymring for skyggevirksomheder over hele området i solnedgang (62L).- bekymring for, at havmølleparken vil ændre oplevelsen af bebyggelsen i området (58L)- henstiller til at bevare landskabet i sin nuværende uspolerede form (6L)- området er beskyttelsesværdigt (1I, 65L, 54L) og udpeget i kommuneplanen som sådant (64L)- mener at projektet vil have en markant og negativ påvirkning på landskabet (1I, 2L, 14L, 19L, 24L, 35L, 40L, 58L) og vil være ødelæggende for det geologiske landskab (1I) samt det kulturhistoriske landskab (1I, 2L, 15L, 20L, 35L, 58L)- vil ændre landskab fra rekreativt landskab til et industrilandskab (1I, 27L, 65L, 54L, 58L) og mener at beskrivelsen af kystlandskabets karakter er for generel og forkert (58L)- titlen som Danmarks bedste strand vil ikke længere være aktuel (1L, 12L, 44L, 53L)- henstilles til, at økonomiske, tekniske og æstetiske forhold afbalanceres i forhold til hinanden (10I) og ikke devaluerer hensynet til naturen (6L), ligesom der efterlyses argumentation for valget (20L)- afværgeforanstaltninger savnes (2L, 35L, 58L)- projektet bør underlægges samme krav som private projekter i kystnærhedszonen og indenfor strandbeskyttelseslinjen (51L)	<p>(1L, 64L, 6L, 10L, 11L, 12L, 14L, 9I, 16L, 5M, 17L, 18L, 19L, 20L, 11I, 12I, 22L, 23L, 28L, 29L, 30L, 31L, 16I, 32L, 33L, 34L, 36L, 38L, 39L, 40L, 41L, 42L, 15I, 43L, 44L, 45L, 7I, 46L, 47L, 48L, 49L, 50L, 51L, 52L, 53L, 10I, 60L, 63L) er bekymret over den visuelt negative påvirkning og ødelagte/forstyrrede havudsigt, solnedgang, landskab og oplevelsesværdien heraf.</p> <p>(50L) er bekymret for at deres sommerhus med havudsigt vil blive ødelagt af de store vindmøller, hele døgnet.</p> <p>(11I, 12I, 17L, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) gør opmærksom på, at sammenslutningen, for yderligere at påvise de uheldige visuelle konsekvenser har fået lavet yderligere visualiseringer, der viser, hvordan 220 meter høje havmøller vil opleves set fra et åbent hedelandskab bag klitterne (det åbne landskab mellem Fladsbjergvej og Opstrupsvej i Klegod).</p> <p>(6L) mener at VVM redegørelsen bekræfter med al tydelighed et skrækscenarie om, at havmølleparken vil få en meget dominerende og forstyrrende indflydelse på landskabet.</p> <p>(6L) mener at det ikke kun vil være ødelæggende for udsynet og oplevelsen, men også fjerne formålet med at besøge og opholde sig ved kysten.</p> <p>(11I, 12I, 17L, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) konkluderer, at møllerne vil være alt dominerende i horisonten over klittoppene og ødelægge oplevelsen af det uberørte klit- og hedelandskab. (Se bilag for visualiseringer)</p> <p>(58L) er bekymret for at havmølleparken vil ændre oplevelsen og udseende af bebyggelsen, da møllerne vil være synlige mod vest fra hele området og når man ser hen over et hus eller bebyggelse mod vest, vil alle husene have teknisk installation sat oven på bebyggelsen, hvilket understreger at få vindmøllerne på længere afstand fra kysten, for at mindske den visuelle påvirkning.</p> <p>(58L) referer til redegørelsen, som beskriver, at klitlandskabet er i god tilstand, men at karakteren forringes, hvor der er sommerhuse og mener det er en meget generel og for Vesterhav syd forkert beskrivelse.</p> <p>(6L) ønsker at bevare den danske vestkyst i sin nuværende uforstyrrede form, og understreger værdien af den uspolerede kystlinje som aktiv for hele Danmark.</p> <p>(6L) anmoder om at droppe Vesterhav Syd Havmøllepark, for at bevare kysttrækningen, og ikke efterlade den som ét stort teknisk anlæg</p> <p>(1I) gør opmærksom på, at kystlandskabet og området omkring undersøgelsesområdet for Vesterhav Syd Havvindmøllepark, er et landskab der grundet sin egenart og betydning for hele Danmark er fredet for store områders vedkommende og har været det i over tredive år.</p> <p>(64L) gør opmærksom på Ringkøbing Skjern kommunes politiske opbakning står i kontrast til, at der af VVM-redegørelsen og miljørapporten fremgår, at det berørte område ifølge kommunalplan er udpeget som bevaringsværdigt landskab.</p> <p>(2L, 35L, 58L) mener at områdets store kvalitet, som er den fuldenste naturoplevelse, vil ødelægges af havmøllerne.</p> <p>(1I) påpeger også, at det er et landskab man i årtier har beskyttet mod påvirkning fra større menneskeskabte anlæg, og hvor opførsel af selv små sommerhuse har været undergivet omhyggelig regulering, og fredningen har haft til formål at bevare og formidle landskabets samlede geologiske og kulturhistoriske fortælling.</p> <p>(1I) påpeger desuden at landskabet i og omkring Ringkøbing Fjord er udpeget i kommuneplanen som bevaringsværdigt, og at det er de vide og uforstyrrede udsigter over hav og kyst, der giver den uforstyrrede natur og landskabet dets rekreative karakter.</p> <p>(1I) påpeger, at den størrelsesmæssigt dominerende effekt vil være forøget af, at de største vindmøller grundet andre negative virkninger foretrakkes frem for de mindre vindmøller.</p> <p>(65L, 54L) påpeger, at sommerhusområdet, klitlandskabet og fjordlandskabet (ikke kun det nordvestlige), der ifølge VVM-undersøgelsen, er beskyttelsesværdigt, vil blive påvirket i væsentlig grad.</p> <p>(1L, 12L, 44L, 53L) påpeger, at Søndervig Strand er kåret til landets bedste strand, bl.a. med begrundelse i sandstranden og naturoplevelsen man får på stranden og mener at der ingen tvivl er om, at titlen som Danmarks bedste strand ikke længere vil være aktuel.</p> <p>(10I) hilser bæredygtige energiformer velkommen, som en integreret del af det danske landskab.</p> <p>(10I) er overordentligt optagede af visionsbåret og overordnet stillingtagen til indplacering af den form for industrielle anlæg både i byerne, landskaberne og på havet og tror på, at man gennem omhyggelig planlægning, hvor økonomiske, tekniske og æstetiske forhold er ballanceret i forhold til hinanden, kan opnå både udvikling af velfærden og passe på vores landskaber.</p> <p>(6L) mener kommunen tilsidesætter ethvert hensyn til naturen og devaluerer kyststrækningens kreative oplevelser og værdien heraf.</p> <p>(2L, 35L, 58L) savner afværgeforanstaltninger som kan redde den fuldenste natur i området.</p> <p>(20L) mener at planmyndigheder undgår at gå ind i en argumentation for, hvorfor landskabelige ødelæggelser kan forsvares netop i dette område, og mener herunder, at det undgås at afveje dem med mulige alternativer.</p>

<p>Enkelte bemærkninger omhandler forholdet til kysten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektet bør forholde sig til de naturlige forhold samt kystbeskyttelsesaktiviteter i området (3M) - efterlyser undersøgelse af indflydelsen på den sårbare sandkyst (19L) samt hvordan projektet vil påvirke havstrømsforhold og den deraf følgende erosion af klitterne (18L) 	<p>(51L) mener, at en mulig etablering af en vindmøllepark ud for den jyske vestkyst bør have som mål at minimere gener for naturen, som når lodsejere søger tilladelse til etablering af veje, bebyggelser og jordreguleringer, og en placering af den enkelte mølle med tilhørende kabelføring som minimum burde være underlagt de samme krav.</p> <p>(3M) gør opmærksom på, at man bør forholde sig til de naturlige forhold, samt de kystbeskyttelsesaktiviteter der forekommer i området.</p> <p>(19L) stiller spørgsmål ved, at man ikke kender havvindmøllernes indflydelse på den sårbare sandkyst, ved den planlagte placering.</p> <p>(18L) spørger, om det er undersøgt, hvordan det vil påvirke havstrømsforhold og den deraf følgende erosion af klitterne.</p>
<p>En del af høringssvarene vedrører vindmøllernes belysning. Bemærkningerne vedrører følgende aspekter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bekymring over gener fra de planlagte lysafmærkninger (1I, 1L, 64L, 6I, 12L, 27L, 44L, 53L), herunder udsynet fra kysten (1I, 6L, 8L, 13L 16L, 19L, 16I, 23L, 30L, 36L, 43L, 47L, 50L, 51L, 63L) samt ift. ny restaurant og oplevelsescenter (6L) - Bekymring over de kraftige røde blink, når det er mørkt (6L, 13L, 63L), referer til bilag A i deres indsigelse (6L) - Bekymring for, at lyset vil oplyse hus indvendigt (13L) - Mener, at der mangler afværgeforanstaltninger (65L, 54L, 58L) - Anvendelse af nyeste og mindst generende teknologi for at mindste lysgener (5I, 7I, 8I, 23L, 58L) 	<p>(1L, 64L, 12L, 27L, 44L, 53L) er bekymret over vindmøllerne i sig selv, samt lys, refleksioner og natbelysning derfra, vil medføre gener.</p> <p>(1I) er bekymret for at rotationen fra vindmøllernes vinger vil medføre konstant forstyrrelse.</p> <p>(1I) er bekymret over permanent hvidt lys fra havvindmøllerne.</p> <p>(6I) er bekymret for forstyrrelse af indirekte lys fra havvindmøllerne.</p> <p>1I, 6L, 8L, 13L 16L, 19L, 16I, 23L, 30L, 36L, 43L, 47L, 50L, 51L, 63L) er bekymret over gener fra de planlagte lysafmærkninger på havvindmøllerne.</p> <p>(6L, 8L, 16L, 30L, 16I, 36L, 43L, 47L, 50L, 51L) er bekymret for at de planlagte lys på havvindmøllerne, vil forstyrre udsynet mod havet fra kysten.</p> <p>(19L) er bekymret over, at ens opmærksomhed ved udsynet over havet, vil falde på de blinkende lys fra havvindmøllerne.</p> <p>(1I, 23L) er bekymret over den visuelle påvirkning lysblink vil have hele døgnet. (23L) er i den forbindelse bekymret over generens betydning for beboerne i området, samt alle gæster på stranden og klitterne.</p> <p>(6L) mener ikke havvindmølleparkens rødblinkende lamper, vil være forenelig med en højtbeliggende restaurant og dertilhørende oplevelsescenter. (6L, 13L) er bekymret over de kraftige røde blink, når det er mørkt.</p> <p>(6L) referer til bilag A i deres indsigelse, hvor der efter 6,47 min. kan ses, hvor frygtelig belysningen på et mølleanlæg tager sig ud efter mørkets frembrud.</p> <p>(63L) er bekymret for, at man i lokalområdet vil miste total mørke om natten pga. lysafmærkningerne fra havvindmøllerne.</p> <p>(13L) er bekymret over, at lysafmærkningerne vil oplyse deres hus indvendigt.</p> <p>(58L) mener at der mangler afværgeforanstaltninger mht. lys på møllerne, i VVM redegørelsen, som ikke menes nævner betydelige afværgeforanstaltninger for at undgå påvirkningen fra lys opsat på møllerne.</p> <p>(65L, 54L) mener, at VVM-redegørelsen burde indeholde begrundede overvejelser for løsninger, der kan reducere skadevirkningen af de visuelle gener, og efterspørger at disse bliver lavet nu.</p> <p>(5I, 7I, 8I, 23L) opfordrer til at inddrage den nyeste viden og teknologi bag radarstyret lystafmærkning af vindmøllerne, så lys kun vil være tændt når flyt/helikoptere er i nærheden.</p> <p>(58L) påpeger at man muligvis kan undgå lys fra erfaringer fra andre havmølleparker ed bedre kommunikation med luftfarten med mere opdaterede og udviklede markeringssystemer.</p>
<p>I forhold til VVM-redegørelsens visualiseringer er følgende bemærkninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De udarbejdede visualiseringer er ikke korrekte (2L, 35L, 38L, 58L, 61L) og der efterlyses nye, mere virkelighedstro visualiseringer (58L, 63L) - (21L) finder ikke, at de visuelle konsekvenser er behandlet seriøst, når det er vurderet at der kan være væsentlig påvirkning - Oplevelsen af møllerne i nærzonen er forkert beskrevet (6L, 58L) - stiller spørgsmålstegn ved zonernes opdeling, og fremhæver at en anden opdeling med f.eks. en 15 km nærzone i stedet for 6 km vil give andre konklusioner (58L) - Det er en væsentlig mangel, at VVM-redegørelsen slet ikke har medtaget billeder fra landsiden (15L, 65L, 17L, 26L, 54L, 58L, 63L) - Visualiseringen kan ikke bruges til noget, da de endelige møllernes 	<p>(2L, 35L, 38L, 61L) mener, at de i redegørelsen udarbejdede visualiseringer ikke er korrekte.</p> <p>(61L) mener i forlængelse heraf, at der foreligger en misvisende præsentation af den påvirkning som projektet vil betyde, og dermed et beslutningsgrundlag der ikke kan danne grundlag for en vedtagelse.</p> <p>(58L) mener ikke, at visualiseringerne af møllerne er virkelighedstro, og at havmøllernes udseende varierer meget afhængig af hvorfra de bliver belyst af solen.</p> <p>(58L) mener VVM redegørelsens visualiseringer viser helt hvide møller, som kun opnås i tidlig morgensol fra øst, og der ønskes visualiseringer fra alle tidspunkter på dagen.</p> <p>(58L) påpeger, at der i redegørelsens visualiseringer er valgt en himmel som er blå og hvid, som synes tilpasset møllerne farve, hvilket kun opnås tidligt om morgenen.</p> <p>(58L) påpeger, at der ikke udført visualiseringer i andre vejrtyper, forskellige årstider eller tidspunkter på dagen, som kan ændre opfattelsen af havmølleparken, og derfor en meget entydig, begrænset og uvirkelig visualisering generelt.</p> <p>(58L) mener visualiseringerne er forkerte i forhold til hvordan mennesket ser det (42 mm), da der i redegørelsen er brugt 50 mm.</p> <p>(58L) beder om at alle visualiseringer udføres ved 42 mm.</p> <p>(63L) mener, at den udarbejdede VVM redegørelse og –visualisering bør kasseres og en ny udarbejdes.</p> <p>(21L) mener ikke den visuelle påvirkning af landskab og havudsigt, og deraf rekreative og naturmæssige oplevelse af kystområdet som negativ konsekvens, er behandlet i redegørelsen på en ærlig og seriøs måde. Det er i VVM'en vurderet at der kan være en væsentlig påvirkning i de kystnære områder.</p> <p>Det er i VVM'en vurderet at der kan være en væsentlig påvirkning i de kystnære områder (bl.a. Nærzonen). Møllerne vil være synligere længere inde i landet også, men have en moderat til mindre påvirkning alt efter hvor det ses fra</p> <p>Indkomne bemærkninger:</p> <p>(58L) mener at oplevelsen af møllerne i nærzonen er forkert beskrevet, og at synligheden grundet landskabets flade karakter og møllernes højde, vil gøre dem synlige overalt i landskabet.</p>

<p>udformning og deres tekniske data er ukendte, og at projektet derfor bør udskydes (15L, 54L)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visualiseringerne kan ikke erstatte oplevelsen af at stå på stranden, når der ingen erfaring er med kystnære vindmøller i Danmark (6L) - Mener at den visuelle påvirkning af vindmøllerne er underdrevet (6L), ligesom der stilles spørgsmålstegn ved zonernes opdeling (58L) 	<p>(58L) mener beskrivelsen i VVM redegørelsen er forkert.</p> <p>(6L) undrer sig over, at kommunen anvender "synet af det brusende Vesterhav og den uendelige horisont" samt "det uspolerede Vesterhav" som argumentation i ansøgningen om et nært forestående turismeudviklingsprojekt, når kommunen samtidigt har givet sin fulde opbakning til det kystnære vindmølleanlæg, der bliver en markant visuel ændring af udsynet til Vesterhavet.</p> <p>(17L) mener det er en væsentlig mangel, at VVM-redegørelsen slet ikke har medtaget billeder fra landsiden, der visualiserer de planlagte møllers indvirkning på landskabet og oplevelsen heraf, især når man foreslår en meget kystnær placering på kun ca. 4 km.</p> <p>(26L) mener, at der i redegørelsen, mangler visualiseringer af, hvordan havmøllerne opleves set fra stranden.</p> <p>(15L, 65L, 54L, 58L, 63L) mener, at der mangler visualiseringer af havvindmølleparken set fra sommerhusområdet.</p> <p>(65L, 54L) mener, at møllernes udformning og deres tekniske data er ukendte, da de endnu kun er på tegnestadiet.</p> <p>(65L, 54L) mener derfor, at beregningerne beror på tidligere erfaringer, gisninger og ønsketænkning.</p> <p>(65L, 54L) mener, at projektet derfor bør udskydes, til man kender den pågældende mølletype, da der er for stor usikkerhed om, hvorvidt kravene kan overholdes mht. bl.a. lys, støj, rotorhastighed og udseende.'</p> <p>(6L) påpeger, at ingen i Danmark har erfaring med kystnære havvindmøller, og at Vesterhav Syd havmøllepark derfor må betragtes som et eksperiment, og at visualiseringer aldrig vil kunne erstatte oplevelsen af at stå på stranden og skue ud over 20/66 kystnære havmøller med asynkront roterende vinger.</p> <p>(6L) mener dette er et skrækscenarie, som de aldrig ønsker at skulle opleve.</p> <p>(6L) referer til redegørelsen, hvor der står at påvirkningen af mellemzonen er moderat, og grunden er, at der er usikkerhed om, hvorvidt havvindmøllerne vil være synlige.</p> <p>(6L) påpeger i den forbindelse at de tre 137 meter høje vindmøller på Nordhavnen i Hvide Sande tydeligt kan ses, når man kommer kørende ad Søndervig Landevej ved Øster Nørby, samt refererer til at Nr. Lyngvigs Fyr på 58 m også kan ses.</p> <p>(6L) er derfor overbevist om, at påvirkningen fra havmølleparken vil være væsentlig i hele eller store dele af mellemzonen. (Se bilag for kort-illustrationer)</p> <p>(6L) mener at den usikkerhed, der ligger til grund for at kategorisere påvirkningen af mellemzonen som moderat og ikke som væsentlig, kunne være imødekommet ved at benytte Hvide Sande-møllerne som reference.</p> <p>(58L) påpeger at nærzonens afgrænsning er for lille og forkert angivet, og refererer til VVM redegørelsen, som inddeler i tre zoner, hvor nærzonens afgrænsning er inden for en afstand af 6 km fra møllerne. Der refereres desuden til Energistyrelsens udgivelse fra 2012, Kystnære havvindmølleplaceringer, hvor nærzonens afgrænsning, ved en møllehøjde på 220 m, er fastlagt til 15 km.</p> <p>(58L) mener en 15 km nærzone ved Vesterhav syd vil betyde at møllernes påvirkning bliver langt større end først antaget, og rækker helt ind over Natura 2000-områder.</p> <p>(58L) opfordrer den gældende myndighed til se på en korrekt zoneangivelse.</p>
--	--

(E) - Ejendomsforhold

Resumé	Fra høringssvar
<p>Der er en del af de indkomne bemærkninger, der omhandler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ejendomsværditab som følge af projektet (1I, 2I, 64L, 10L, 11I, 13L, 65L, 15L, 16L, 16I, 17L, 15I, 19L, 20L, 12I, 22L, 27L, 29L, 30L, 31L, 32L, 33L, 36L, 40L, 42L, 45L, 47L, 48L, 49L, 50L, 52L, 54L, 55L, 58L, 60L, 62L, 63L) samt at ejendomsværdiforringelsen på længere sigt have betydning for ejendomsskatte-indtægterne fra området (1I, 63L) - har ikke kendskab til at 3 møller ved Hvide Sande fra 2012 skulle have påvirket sommerhussalg eller ejendomsværdier (2I) - ødelæggende økonomisk konsekvens for Lyngvig Camping (1I) - tab i lejeindtægt af sommerhuse (36L) - usælgelige huse (64L, 16L, 29L, 31L, 36L, 63L), samt at formålet med at købe hus vil være forsvundet (16L, 19L, 36L) - forventelige erstatningskrav (værditabsordningen) (64L, 13L, 31L, 	<p>(1I) advarer mod tabet af herlighedsværdien og reducere af rekreativ værdi på alle sommerhusejendomme i nærheden af vindmøllerne, både inden for nærzonen og mellemzonen. Den primære grund til at købe hus i området er nydelsen af den uspolerede natur, hvilket medfører formindskelse af ejendommens værdi.</p> <p>(13L, 27L, 30L, 33L, 36L, 62L) er bekymret for tab af den rekreative herlighedsværdi af sommerhusområdet.</p> <p>(15L, 65L, 54L, 58L) påpeger, at alle tidligere erfaringer viser at huse placeret tæt på synlige vindmøller, falder i værdi, og er derfor bekymret for at ejendomsværdier falder som følge af dette havvindmølleprojekt.</p> <p>(13L, 36L) fremhæver at huset er købt for det smukke landskab/natur.</p> <p>(65L, 54L, 58L) påpeger, at ejendomme langs kysten vil blive påvirket mere af et ødelagt kystområde end ellers sammenlignelige huse.</p> <p>(65L, 54L, 58L) mener ikke, at der er taget højde for dette i VVM-redegørelsen og skal belyses.</p> <p>(63L) er bekymret for, at projektet vil medføre en ulyst til at købe ejendomme i området, som menes er begyndt at vise sig.</p> <p>(63L) er bekymret for at projektet vil give lavere ejendomsvurderinger, mindre grundskyld og lavere skatteindtægt for både kommune og staten.</p> <p>(1I) advarer desuden mod, at incitamentet til at købe sommerhus nær undersøgelsesområdet hel vil bortfalde og påvirke sommerhuspriserne i nedadgående retning og på længere sigt have betydning for ejendomsskatteindtægterne fra området.</p> <p>(2I) erfarer, at sommerhuskøbere ikke har delt kritikernes skepsis, for havvindmølleprojektet og dets placering, og at man ikke har haft potentielle sommerhuskøbere, som har opgivet at købe sommerhus i området, pga. den planlagte havvindmøllepark.</p> <p>(36L) er bekymret for at deres sommerhus, som følge af projektet ikke, kan lejes ud.</p> <p>(64L, 16L, 36L) er bekymret for at projektet vil reducere deres muligheder for senere at omsætte deres ejendom.</p> <p>(2I) refererer til 3 opsatte vindmøller i Hvide Sande i 2012, ved et sommerhusområdet. I den forbindelse har man ikke hørt om problemer fra sommerhusejere eller købere, og at værdierne skulle være faldet. Det samme gælder parcelhuse i Hvide Sande.</p>

<p>32L, 41L, 42L, 49L)</p> <ul style="list-style-type: none"> - påpeger, at der ikke er tidligere erfaringer at læne sig op ad (65L, 54L, 58L), mens (13L) henviser til tidligere undersøgelser - Efterlyser oplysning om havmølleparken til fremtidige sommerhuskøbere (31L), ligesom ejendomsmæglere bør tage højde for vindmølleprojektet i deres prissætning (40L) 	<p>(1I) advarer mod, at en eventuel etablering af havvindmølleparken vil få en betydelig økonomisk konsekvens, som vil have ødelæggende betydning for Nr. Lyngvig Camping, med betydelig reduceret salgsværdi og et markant fald af gæster. (1I) konkluderer, at det vil medføre et milliontab, der kan true forretningens overlevelse.</p> <p>(16L, 19l, 36L) påpeger, at som følge af havvindmølleprojektet, vil deres formål med at købe sommerhus, være forsvundet.</p> <p>(31L, 49L) er bekymret for at projektet vil medføre erstatningskrav fra sommerhusejere i lokalområdet. (64L, 32L, 41L, 42L) påpeger at en evt. tilladelse til etablering af projektet, vil medføre krav om erstatning for værditab tab på hus/grund, som følge af havvindmølleprojektet. (13L) påpeger, at man agter at betale de 4.000 kroner for at få en kommission til at vurdere værditabet og vil, hvis det går dem imod, forsøge at få lov til at få afgørelsen omstødt ved domstolene.</p> <p>(65L, 54L, 58L) påpeger, at der aldrig tidligere er bygget havmøller så tæt på kysten og bebyggelse, og man derfor ikke kender værditabets størrelse. (13L) påpeger, at undersøgelser fra tilsvarende vindmølleprojekter viser, at det koster under en procent af hele projektbeløbet at placere dem 20 km fra kysten, hvilket vil begrænse modstand fra sommerhusejere og sagsanlæg i forbindelse med tab af ejendomsværdi.</p> <p>(31L) påpeger at ejendomsmæglerne ikke vil oplyse mulighederne for etablering af Kystnære vindmøllepark, når de sælger et sommerhus i lokalområdet med begrundelsen, at man ikke kan advare mod noget som ikke er besluttet, og mener at sommerhuskøbere burde oplyses bedre.</p> <p>(40L) påpeger, at ejendomsmæglerne ved prissættelse af deres sommerhus, ikke vil vurdere en sandsynlig salgspris, inden de ved om havmølleparken bliver en realitet.</p>
<p>Mht. til værditabsordningen er der følgende kommentarer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hvad er prisen for mistet herlighedsværdi og ro, og påpeger, at tabet af herlighedsværdi kommer i første række og faldende sommerhuspriser i anden række (29L) <p>I forhold til køberetsordningen er der følgende bemærkninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ordningen for lokale bør tilpasses de kystnære placeringer (58L) - lave reglerne for tilskud til havvindmøller om, så sommerhusejere også er omfattet (16L) 	<p>(29L) sætter spørgsmålstegn til, hvad prisen er for mistet herlighedsværdi og ro, i forbindelse med erstatning af ejendomsværdi. (29L) påpeger, at tabet af herlighedsværdi kommer i første række og faldende sommerhuspriser i anden række.</p> <p>(58L) mener køberetsordningen for lokale bør tilpasses projektet, og mener ikke reglerne er tilpasses de kystnære placeringer indenfor 4 til 20 km fra kysten. (58L) mener det kunne bremse en eventuel undersøgelse af alternative placeringer, fordi investeringsgrundlaget forsvinder, hvis møllerne flyttes ud til 20 km grænsen eller længere væk. (58L) mener de involverede myndigheder og politikere bør informeres om denne problemstilling og reglen bør revideres, samt der bør laves en helhedsvurdering af ordningen. (58L) mener ikke redegørelsen gør opmærksom på denne problemstilling. (16L) opfordrer til, at politikerne må lave reglerne for tilskud til havvindmøller om, så det ikke er muligt for de fastboende, via interessen for køb af anparter, at gå mod tusindvis af sommerhusejerne i de områder, hvor de kystnære havvindmøller kan placeres.</p>

(F) – Turisme og rekreative interesser

Resumé	Fra hørings svar
<p>Følgende bemærkninger relaterer sig til projektets påvirkning af turismen i området:</p> <ul style="list-style-type: none"> - havmølleprojektet vil være til skade for turismen og udlejningen af sommerhuse (1I, 6L, 7L, 8L, 10I, 10L, 11I, 12I, 12L, 13L, 14L, 65L, 16I, 16L, 17L, 3I, 15I, 20L, 21L, 22L, 25L, 26L, 27L, 29L, 30L, 31L, 32L, 33L, 36L, 37L, 39L, 40L, 41L, 42L, 43L, 45L, 46L, 47L, 48L, 49L, 50L, 52L, 54L, 55L, 58L, 60L, 62L, 63L), som er en meget vigtig indtægtskilde for kommunen (1I, 5M, 18L). Henviser til undersøgelser heraf (1I, 5I, 6L, 12L, 44L, 53L). - er uenige i vurderingen af påvirkningen af turisterhvervet i VVM-redegørelsen (9I, 11I, 12I, 16I, 17L, 15I, 22L, 32L, 33L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 60L) 	<p>(1I) advarer mod, at en eventuel etablering vil være ødelæggende for lokalbefolkningen og de tusindvis af turister, som hvert år besøger området i og omkring undersøgelsesområdet og mener at det vil medføre en markant formindsket indtjening fra turismen i lokalområdet.</p> <p>(1I) mener at projektet vil ødelægge det geologiske og kulturhistoriske landskab, og dermed områdets rekreative værdi, vil have betydelig negativ betydning for turistindustrien som området er afhængig af. (6I) ønsker ikke, at der stilles møller op ud for Søndervig, begrundet med området som turistmagnet og de mange sommerhuse. (6L) mener, at konkludere at en kystnær vindmøllepark med 20/66 vindmøller, placeret lige midt i destinationens allerfineste attraktion, som publikumsmagnet, er useriøst og referer til citat fra Jørgen Iversen fra borgermødet d. 21 maj 2015. (6L) mener at Vesterhav Syd havmøllepark står i stærk kontrast til kystturisternes væsentligste motiver for at vælge Danmark og herunder Søndervig og Holmsland Klit som feriedestination, og fraråder derfor en realisering af projektet. (6L) påpeger, at destinationens naturmæssige herlighedsværdi er af afgørende betydning for kystturismen i Ringkøbing-Skjern Kommunen, og referer til figur 2.2 i deres indsigelse. (6L) påpeger, at Vesterhav Syd Havmøllepark står i stærk kontrast til kystturisternes væsentligste motiver for at vælge Danmark og herunder Søndervig og Holmsland Klit som feriedestination, og opfordrer derfor borgmesteren og byrådet til at forkaste projektet. (7L) påpeger den specielle naturs positive betydning for mennesker og turister, og understreger den unikke naturs værdi, som ønskes uspoleret. (10I) mener, at den foreslåede placering af havmølleparken, vil forringe den oplevelsesmæssige værdi af</p>

<ul style="list-style-type: none"> - tvivlsom overfor tyskernes valg af området fremover (20L, 65L, 54L, 58L) - savner (bedre) dokumentation for påvirkningen og stiller spørgsmålstegn ved redegørelsens indhentede oplysninger (6L, 10I, 11I, 12I, 17L, 20L, 21L, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 44L, 2L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L, 63L) - ønsker at der indgår objektive vurderinger/beregninger af betydningen for turistindustrien (9I, 15L, 16I, 17L, 15I, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 33L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 60L) - påpeger at etableringen af de eksisterende tre store møller i området ikke har påvirket turismen (5I) - bekymret for risikoen for olieudslip, som vil ramme turismen og fiskerne (15L, 20L, 58L) - sportsturisme bliver ramt dobbelthårdt (ødelagt rekreativ værdi såvel som ingen adgang til området) (1I) - økonomisk ødelæggende for Nr. Lyngvig Camping (1I) - finder ikke, at møllecruises til Horns Rev er sammenlignelig, da de ikke er rettet mod familier, som dominerer vestkystturismen (1I, 58L) - finder at møllecruises er forkeret beskrevet og ikke kan sammenlignes med Vesterhav syd (58L) <p>I forhold til stedets rekreative kvaliteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ønskes disse bevaret (57L) - vindmølleparken vil være ødelæggende for naturen og oplevelsen heraf (1I, 1L, 8L, 9I, 11L, 11I, 12I, 12L, 16I, 17L, 15I, 19L, 20L, 22L, 23L, 24L, 26L, 28L, 29L, 30L, 31L, 32L, 33L, 34L, 36L, 40L, 42L, 43L, 44L, 45L, 47L, 48L, 49L, 50L, 52L, 53L, 59L, 60L, 61L, 62L), herunder særligt at uforstyrrede naturoplevelser ødelægges (18L) samt strande /badestrande ødelægges (4I, 29L) - efterspørger argument for hvorfor dette skal ødelægges (50L, 57L) - savner grundigere undersøgelse af møllerne som industrimiljø, vil fremstå i stærk i kontrast til vestkystens rekreative miljø og natur (15L, 19L, 58L) 	<p>både klitlandskab, kystlinje og horisont, så de nuværende satsninger på naturturisme og oplevelseslandskaber vil blive påvirket med fare for yderligere økonomisk marginalisering af Vestkysten, som udkantsområde, og at det ikke vil være et bæredygtigt resultat af langsigtet planlægning. (13L) påpeger et tab af faste tyske turister, som hvert år lejer sommerhuset, bl.a. pga. den væsentlige landskabspåvirkning. (14L) påpeger, at områdets natur og rekreative værdier er helt afgørende for turisterhvervet i området og den fortsatte udvikling heraf, og påpeger at den foreslåede placering af havmølleparken medfører ødelæggelse af oplevelsen af det flade landskab og udsigten over havet samt den uforstyrrede solnedgang (65L, 20L, 54L, 58L) påpeger, at tyskere er meget kritiske over for vindmøller i deres egen nærhed og bygger selv havvindmølleparker parker langt ude på vandet for ikke at ødelægge naturen og de rekreative områder. (65L, 20L, 54L, 58L) mener, at de store tekniske anlæg, vil få turister til at vælge andre steder, hvor det åbne hav stadig kan opleves. (37L) gør opmærksom på, at man har mange kendte i Nordtyskland, som overvejer deres feriefremtid på Holmsland Klit, hvis møllerne bliver opstillet. (63L) påpeger, at turisterne ikke kommer til Vesterhavet for at opleve industrianlæg.</p> <p>(11) påpeger via kilde fra Visit Denmark, at turisme er en meget vigtig indtægtskilde for såvel kommune som befolkning. (11) refererer til videnskabelige undersøgelser af hvilken påvirkning såvel land- som havvindmøller har på mennesker i almindelighed og turister i særdeleshed, og konkluderer herpå at enhver land eller kystnær vindmøllepark har negativ betydning for turismen, og mener at den negative virkning på turismen må forventes at indtræde allerede i etableringsfasen og blive forøget over tid. (11) refererer til videnskabelige undersøgelser der viser, at der efter etableringsfasen vil ske et væsentligt fald i besøgende turister i området som følge af væsentlig negativ påvirkning på landskabet. (51) gør opmærksom på undersøgelser, som viser, at turisterne kommer til Hvide Sande for at se og opleve en levende havn, og påpeger som medarrangør af bl.a. Åben Havn, Fiskeauktioner for turister mm., at vindmøller og turister ikke er hinanden modsætninger, og påpeger, at mange tyskere forventer at se vindmøller i Vestjylland, når de er på ferie. (5M, 18L) gør opmærksom på, at området ved Søndervig, Hvide Sande og Ringkøbing er et meget besøgt natur- og turistområde. (6L) påpeger ifølge reference, at områdets naturmæssige herlighedsværdi er af afgørende betydning for kystturismen i Ringkøbing-Skjern Kommune. (6L) referer til den tyske protestgruppe, Freier Horizont, som siger at modstanden mod vindmøller på rekreative destinationer i Tyskland er stærkt stigende. (6L) mener i den forbindelse, at tyskere der udgør 2/3 af feriegæsterne i Ringkøbing-Skjern Kommune, er nøjagtig lige så skeptiske/venligtsindede over for vindmølleparker som andre. (6L) referer til Bilag B i deres indsigelse, som består af links til igangværende og omdiskuterede vindmølleprojekter i Tyskland (9I, 17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) er uenige i planmyndighedernes konklusioner, som er anført i baggrundsrapporten "socioøkonomi", vedr. projektets påvirkning af turisterhvervet i området. + henvis til metodeafsnittet ang. turisemberegninger.</p> <p>(16L) mener ikke, at turistchefen udviser respekt for turisterne. (9I, 17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) mener planmyndigheder uden videre tager turistforeningens subjektive og udokumenterede udsagn for pålydende og bruger det som et væsentligt argument for, at Havmøllepark Syd ikke påvirker turismen, - måske endda har en positiv indvirkning. Man finder denne påstand besynderlig, da Ringkøbing Fjord markedsfører sig på uberørte klitlandskab og frie udsyn over havet, og Ringkøbing-Skjern Kommune på at være "Naturens Rige". (65L, 54L, 58L) mener, at emnet kun er overfladisk og subjektivt nævnt i redegørelsen, og det bedes undersøges, da hele eksistensgrundlaget for området omkring Vesterhav Syd er de tyske turister. (21L, 41L) mener ikke, at der i VVM redegørelsen er medtaget en vurdering af afledte økonomiske belastninger, vedr. gener for turismen, som i dag er en betragtelig indkomstkilde i kommunen. (41L) påpeger, at der i materialet til rådgivning fremgår, at der forventes stigende turistinteresse fra feriegæster, men mener ikke på nogen måde dette er dokumenteret. (41L) påpeger, at det er en kendt sag, at flere og flere i nabolandene tager afstand fra vindmøller, og at ingen vil holde ferie i områder, hvor udsynet bliver ramt af havmøller.</p> <p>(51) gør opmærksom på, at turismen fortsat er i fremgang efter opførelsen af de tre 140 m høje vindmøller i 2012 ved Nordstranden i Hvide Sande by. (15L) er bekymret for risikoen for olieudslip, som den kystnære placering vil øge risikoen for ved bl.a. ulykker, og er bekymret for konsekvensen heraf vil ramme turismen, surfere, dykkere, badestranden og fiskere. (20L, 58L) er bekymret for risikoen for olieudslip, som den kystnære placering vil øge risikoen for ved bl.a. ulykker, og er bekymret for konsekvensen heraf vil ramme turistlivet.</p> <p>(11) fremhæver, at sportsturister, som eksempelvis surfere og windsurfere, som bliver i området i en længere periode, vil blive dobbeltramt; dels på den ødelagte rekreative værdi, og dels vil de ikke kunne surfe i eller ved vindmøllerne. (11) advarer mod, at der konkret for Nr. Lyngvig Camping er tale om camping- strandturisme og dermed et 'følsomt marked'. Hvis ikke pladsen og omgivelserne lever op til de ønskede standarder, fravælges pladsen, hvilket vil være økonomisk ødelæggende for Nr. Lyngvig Camping. (1I) gør opmærksom på, at Nr. Lyngvig Camping allerede nu har fundet det nødvendigt at indstille enhver investering i produktudviklingen i campingpladsen, indtil der er truffet beslutning om havmølleparken. Det har resulteret i afskedigelse af to medarbejdere. Desuden gøres der opmærksom på, at gældsafvikling prioriteres frem for udvikling, idet en eventuel etablering forventes at blive økonomisk ødelæggende for pladsen.</p>
--	--

(11) påpeger, at der i VVM-redegørelsen indeholder et afsnit om mulig vindmøleturisme med Horns Rev som eksempel, og at det bør tilføjes, at Horns Rev er verdens største vindmøllepark, som vil blive foretrukket som turistattraktion, frem for Vesterhav Syd Havvindmøllepark. Der gøres opmærksom på, at der vil være tale om dagturister og ikke kyst/strandturisme, som området ved Hvide Sande er kendt for. (11) mener derfor, at det naturligvis ikke kan forventes, at enhver vindmøllepark vil medføre turisme af nævneværdigt omfang.

(58L) mener, at møllecruisene er beskrevet forkert i VVM redegørelsen og ikke kan sammenlignes med Vesterhav Syd.

(58L) påpeger, at de nævnte møllecruise primært er til fag-turisme, med særlig interesse i havvindmøllerne, som f.eks. ingeniører, samarbejdspartnere eller nye kunder, som sejles ud til parken. Mener derfor ikke turene bærer præg af familieture, som området langs vestkysten ellers er tilrettelagt efter og mest besøgt af.

(63L) mener, at VVM redegørelsen mangler dokumentation vedr. oplysninger fra lokale turistforening og ejendomsmæglere, omkring hvilken økonomisk indflydelse vindmølleparken har på turismen. (63L) mener ikke det er dokumenteret i VVM redegørelsen, hvilken indflydelse vindmølleparken har for tabet af de rekreative oplevelser, både for lokale beboere, sommerhus-beboere samt turister fra ind- og udland. (17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) tror ikke på den lokale mægleres udsagn.

(13L) stiller spørgsmålstegn ved de to ejendomsmægler, man har fået til at vurdere om priserne på huse falder i området, samt om det vil få indflydelse på udlejning, hvilket de har svaret nej til. (13L) stiller spørgsmål, ved hvem der har udvalgt og betalt de to mægler, og hvorfor fra de har deres viden herom. (17L, 21L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 41L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) mener, at de socioøkonomiske effekter af havmølleparken, for så vidt angår turismen og ejendomsværdier, er mangelfuldt beskrevet/behandlet i redegørelsen.

(6L, 10I) mener, at baggrundsundersøgelserne rummer store mangler i forhold til inddragelse af de socioøkonomiske effekter af havmølleparken.

(10I) mener at havet og udsigten til horisonten tilhører alle.

(21L, 41L) mener ikke, at der i VVM redegørelsen er medtaget en vurdering af afledte økonomiske belastninger, vedr. fald i de berørte sommerhuses værdi.

(15L) mener en havmøllepark kun 4 km fra land vil ødelægge turismen, og mener at turisme er meget overfladisk og subjektiv nævnt i redegørelsen. Undersøgelserne burde derfor laves om.

(17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) mener at referencen til Blåvand om de turistmæssige konsekvenser, er usaglig og useriøs, da der er tale om et helt andet projekt med meget mindre møller langt fra kysten.

(16I) ønsker at der indgår objektive vurderinger/beregninger af betydningen for turistindustrien, og ikke kun udsagn om tyske turisternes udeblivende henvendelser vedrørende vurdering af tre vindmøller på stranden i Hvide Sande.

(16L) stiller spørgsmålstegn til, hvem der har betalt turistanalyserne og rapporterne, der refereres til i redegørelsen.

(9I, 17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) ønsker at beslutningsgrundlaget baseres på objektive og saglige vurderinger af påvirkninger på turisterhvervet, vha. faglige og objektive undersøgelser fra anerkendte analyse- og forskningsinstitutioner.

(9I, 17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) opfordrer til at iværksætte en nærmere objektiv undersøgelse af de turistmæssige konsekvenser baseret på et nærmere kendskab til turisternes ønsker og forventninger i forbindelse med deres besøg i området.

(20L, 65L, 54L, 58L) påpeger, at tyskere er meget kritiske over for vindmøller i deres egen nærhed og bygger selv havvindmølleparker parker langt ude på vandet for ikke at ødelægge naturen og de rekreative områder.

(20L, 65L, 54L, 58L) mener, at de store tekniske anlæg, vil få turister til at vælge andre steder, hvor det åbne hav stadig kan opleves.

(65L, 54L, 58L) mener, at emnet kun er overfladisk og subjektivt nævnt i redegørelsen, og det bedes undersøges, da hele eksistensgrundlaget for området omkring Vesterhav Syd er de tyske turister.

(16I) er uforstående over for den minimale beskrivelse i VVM-redegørelsen, af de rekreative forhold, som menes at have stor og afgørende betydning for turisternes valg af feriedestination.

(16I) mener, at der i redegørelsen mangler dokumentation for, hvad turisterne lægger vægt på, når det gælder valg af feriedestination.

(4I, 29L) er bekymret for ødelæggelse af berørte strande/badestrande.

(18L) gør opmærksom på områdets i dag unikke natur ved havet, og påpeger strandområdet (50L, 57L) stiller spørgsmål til, hvorfor den uspolerede/unikke rekreative natur skal ødelægges, og hvad der kan være argumentet for at gøre det.

(18L) stiller i den forbindelse spørgsmål til, hvorfor man vælger at placere havvindmølleparken præcis det sted, der er tæt bebygget, og hvor det påvirker mange mennesker.

(15L, 19L, 58L) mener møllerne som industrimiljø, vil fremstå i stærk i kontrast til vestkystens rekreative miljø og natur.

(G) – Støjpåvirkning og sundhed

Resumé	Fra høringssvar
<p>Bekymring om negative støjpåvirkninger, herunder også den lavfrekvente støj (1I, 64L, 18L, 27L, 38L, 40L, 47L, 50L, 51L), også i anlægsfasen (1I)</p>	<p>(1I) er bekymret over om lokalområdet vil blive påvirket negativt i etableringsfasen af anlægsarbejde og den deraf øgede støj. (18L, 27L, 38L, 40L, 47L, 50L, 51L) er bekymrede for, at der vil være lydgener, som vil berøre mennesker i lokalområdet. (64L) er bekymret for de støjgener projektet vil medføre i alle projektets faser. (1I, 50L) mener at havvindmølleparken vil påvirke mange med konstant støj, bl.a. lavfrekvent støj. (1I) advarer mod, at konstant støj er helbredsskadeligt for mennesker, hvilket vil medføre søvnbesvær i nattetimerne og øger sandsynligvis risikoen for forhøjet blodtryk, slagtilfælde og andre hjertekarsygdomme. (50L) påpeger at lavfrekvent støj er sundhedsskadelig.</p>
<p>Flere finder de foretagne støjberegninger mangelfulde/ukorrekte:</p> <ul style="list-style-type: none">- da vindhastighederne ofte er højere end 6 og 8 m/s som er brugt ved beregningerne (15L, 23L, 65L, 38L, 54L, 58L)- da det ikke er forudsat at sommerhuse har mindre lydisolierende facader end typiske facader (23L)- undrer sig over, at der er anvendt beregninger og ikke målinger fra eksisterende mølleparker (23L)	<p>(1I, 4L, 51L) er bekymret for vindforholdene i lokalområdet, hvor vestenvinden vil øge støjen på land. (23L) mener, at da vindhastighederne er væsentligt højere mange dage om året ved Klegod, mangler der beregninger ved vindhastigheder på 10-14m/sek. Hvis sådanne beregninger foretages vurderes det, at støjen må komme over de tilladelige 20dB, hvilket vil medføre, at projektet ikke kan holde sig inden for de tilladelige grænseværdier med mindre havvindmøllerne flyttes længere ud på havet. (15L, 23L, 65L, 38L, 54L, 58L) mener støjniveauet fra beregningerne i redegørelsen ikke er sammenlignelige med virkeligheden, da støjniveauet i redegørelsen er foretaget ved vindhastigheder på 6-8 m/s, og påpeger en højere gennemsnitlig vindhastighed ved Hvide Sande. (23L) påpeger, at støjen øges jo højere vindmøllerne er, og stiller spørgsmål til, hvordan man kan regne med at de ikke vil give generende støj, da man ikke tidligere har haft så høje vindmøller så tæt på land i Danmark (15L) mener støjberegningerne burde foretages på ny. (38L) mener ikke at VVM-redegørelsen understøtter oplægget fra borgermødet mht. de udarbejdede støjberegninger. (23L) undrer sig over, at man anvender beregninger og ikke målinger, når man opgiver støjpåvirkningen, og hvorfor man ikke måler støjniveauet ved eksisterende vindmølleparker. (23L) undrer sig over, at der ikke ved beregningerne af den lavfrekvente støj, er forudsat lyddæmpning for sommerhuse som har en anden lyddæmpning, da det vil berøre mange sommerhuse. (23L) mener derfor, at man kan forvente en dårligere lyddæmpning end ved en typisk facade, og det påpeges, at man ofte opholder sig udendørs, når man er i sit sommerhus.</p>
<p>Flere har bekymring for helbredspåvirkninger fra havmølleparken:</p> <ul style="list-style-type: none">- bekymring for, at støjen er helbredsskadelig (1I, 50L)- bekymring for at mikrobølger fra møllerne kan forårsage søvnbesvær (39L)- mener at projektet bør afvente resultatet af den igangsatte sundhedsundersøgelse i Danmark for at afklare omfanget af effekten af støjgener fra vindmøller (1I)	<p>(1I, 50L) mener at havvindmølleparken vil påvirke mange med konstant støj, bl.a. lavfrekvent støj. (1I) advarer mod, at konstant støj er helbredsskadeligt for mennesker, hvilket vil medføre søvnbesvær i nattetimerne og øger sandsynligvis risikoen for forhøjet blodtryk, slagtilfælde og andre hjertekarsygdomme. (1I) ønsker, at der foretages undersøgelser af effekterne af vindmøllestøj efter at de senere års debat har stillet alvorlige spørgsmål hertil. Der refereres til, at der er igangsat sundhedsundersøgelse i Danmark for at afklare omfanget af effekten af støjgener fra vindmøller. (1I) konkluderer, at man bør vente på sundhedsundersøgelsens resultat, før en eventuel udbygning af vindmølleparken sættes i gang. (50L) påpeger at lavfrekvent støj er sundhedsskadelig. (39L) er bekymret for at mikrobølger fra møllerne vil forårsage søvnbesvær med nattesøvn.</p>

(H) – Erhverv og beskæftigelse

Resumé	Fra høringssvar
<p>En række bemærkninger omhandler frygten eller forventningen om en række konsekvenser for erhverv og beskæftigelse som følge af havmølleparken:</p> <ul style="list-style-type: none">- området vil uddø som følge af mistede arbejdspladser (1I, 15L, 24L, 25L, 47L, 55L)- negativ påvirkning af fiskerierhvervet (25L)- nedgang for turismeerhvervet (1I)- negativ konsekvens for handelslivet	<p>(1I) konstaterer, at etableringen vil medføre et nettotab af arbejdspladser. (1I) påpeger, at der vil være et tab af arbejdspladser ved begrænsningen af trawlerfiskeriet i undersøgelsesområdet, og at det vil medføre økonomisk tab for fiskerne og reducere antallet af lokale jobs med mindre fiskeriet kan flyttes til andre områder. (15L) er bekymret for, at havvindmølleparken vil skræmme fiskene væk og derved få konsekvens for fiskeindustrien. (25L) er bekymret for, om projektet vil få negativt indflydelse på fiskerierhvervet, som påpeges er vigtigt for området. (1I, 55L) er bekymret for, at en etablering af havvindmølleparken vil medføre tab af arbejdspladser og på lang sigt vil resultere i et betydeligt fald i arbejdspladser i lokalområdet. (24L) spørger om man ikke er bange for at miste arbejdspladser, hvis mølleparken får en negativ effekt på investeringerne i området, samt på natur-turismen.</p>

<p>(1I, 47L)</p> <ul style="list-style-type: none"> - mener ikke, at de få nye arbejdspladser i vil kunne opveje tabet af turismeerhvervet (24L) - mener, at arbejdspladserne under ingen omstændigheder kan holdes op imod, hvordan anlægsarbejdet vil påvirke turismen og de mange afledte jobs (1L, 12L, 44L, 53L) - stiller spørgsmålstejn ved om projektet kan bruge lokal arbejdskraft (1L, 12L, 44L, 53L) - spørger til, hvad der sker efter anlæggelsesarbejderne, ift. beskæftigelse (24L) - den lovede tilvækst i beskæftigelsen vil blive modgået af et fald i turismen (1L, 11I, 12I, 12L, 16I, 17L, 15I, 22L, 32L, 33L, 40L, 42L, 44L, 45L, 48L, 52L, 53L, 60L, 63L) - påpeger, at havvindmøllepark er mere attraktiv end kystnære vindmøller (31L) - gør opmærksom på, at der er opført nye butikker i 2014-2015 på trods af opførsel af tre store vindmøller (5I) - sætter spørgsmålstejn ved undersøgelsens validitet og om henvisningen til 100 arbejdspladser ved Anholt kan sammenlignes (15L, 65L, 54L, 58L) 	<p>(47L) er bekymret for, at butikker må lukke og mange derfor vil blive arbejdsløse. (63L) mener ikke, at de forholdsvis få nye arbejdspladser som måske vil komme, vil kunne opveje tabet af turistrelateret indtjening, som har vokset sig stor gennem ca. 50 år.</p> <p>(24L) stiller spørgsmål til, hvad der sker i fremtiden, når anlægsarbejderne er overstået, og referer ifølge TV-MidtVest til at investeringen i den kystnære feriepark allerede er igangsat, og at det skulle skabe beskæftigelse i form af 600 arbejdspladser for de kommende år i anlægsarbejde.</p> <p>(31L) påpeger, at en havvindmøllepark kan gøres attraktiv for både turisterne og de lokale, som man påstår kan få op til 35 ekstra arbejdspladser, fremfor ved kystnære vindmøller. (31L) mener en havvindmøllepark kan give mange flere arbejdspladser, såsom mht. sejlads, og at det vil være mere ressourcekrævende.</p> <p>(1I) advarer mod, at en nedgang i turistantallet, vil givet et betydeligt tab af lokale arbejdspladser. (1I) påpeger, at der vil komme en øjeblikkelig indtægtsnedgang blandt lokale handelsdrivende, og at den over tid vil kunne konstateres et fald i efterspørgsel efter håndværkere, som følge af at bl.a. sommerhuse i området vil blive benyttet mindre til udlejning. (17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) påpeger, at kommunen tror på vækst i erhvervslivet, men ser bort fra de negative konsekvenser for turismen og beskæftigelsen, der vil være affødt af projektet.</p> <p>(1L, 12L, 44L, 53L) stiller spørgsmålstejn ved, om den lokale arbejdskraft besidder de rette kompetencer til arbejdet, eller om arbejdskraften vil blive hentet udefra.</p> <p>(1L, 12L, 44L, 53L) mener, at arbejdspladserne under ingen omstændigheder kan holdes op imod, hvordan anlægsarbejdet vil påvirke turismen og de mange afledte jobs. (1I) mener, at det der i høringsfasen har været fremført fra lokalpolitisk side, at etablering af havmølleparken vil skabe arbejdspladser, er uovervejende, og det modsat vil medføre et tab af arbejdspladser. (1I) påpeger i forlængelse heraf, at det ikke kan afvises, at der vil blive skabt arbejdspladser i etableringsfasen, men mener, at det må forventes at blive udført af tilrejsende, faglærte med-arbejdere og ikke af lokale, og at det kun vil være en midlertidig opløstning af jobs.</p> <p>(5I) gør opmærksom på, at efter opførelsen af de tre 140 m høje vindmøller i 2012 ved Nordstranden i Hvide Sande by, skyder nye butikker forsat op på havnen i Hvide Sande, i både 2014 og 2015.</p> <p>(15L, 65L, 54L, 58L) påpeger de 100 arbejdspladser, der er beskrevet i redegørelsen, og tager udgangspunkt i Anholt Havmøllepark, er baseret på en større havmøllepark og ikke en kystnær havmøllepark. Det menes derfor at de har dermed forskellige forudsætninger. (15L, 65L, 54L) mener det bør forklares nærmere, hvordan man kan lave 100 arbejdspladser, da det virker urealistisk. (58L) mener, at de 100 arbejdspladser virker som ønsketænkning og bør tilpasses virkeligheden.</p>
--	--

(I) – Alternative løsninger

Resumé	Fra hørings svar
<p>(49L) foreslår, at man bør besøge lignende etablerede parker, for at iagttage fejltagelserne.</p> <p>(49L) foreslår, at det tænkes ind, at den teknologiske udvikling sandsynligvis vil betyde en pensionering af vindmøller, som erstattes af mere bæredygtige energiteknologier.</p>	<p>(49L) foreslår, at man bør besøge lignende etablerede parker, for at iagttage fejltagelserne. (49L) foreslår, at det tænkes ind, at den teknologiske udvikling sandsynligvis vil betyde en pensionering af vindmøller, som erstattes af mere bæredygtige energiteknologier.</p>
<p>(63L) foreslår, at der inden en evt. endelig vedtagelse af projektet, udføres en prøveopstilling af møllerne, så lokalbefolkningen og politikerne kan få indtryk af, hvordan udsigten i givet fald vil blive</p>	<p>(63L) foreslår, at der inden en evt. endelig vedtagelse af projektet, udføres en prøveopstilling i 1:1, der skal blive stående gennem et år, så lokalbefolkningen og politikerne kan få indtryk af, hvordan udsigten i givet fald vil blive, da det er svært at forstille sig 220 m vindmøller på 4 km afstand. (63L) mener det vil være en lille udgift i forhold til projektets størrelse.</p>

(J) – Signaler (lys, radarer, radiokæder og fyrsignaler)

Resumé	Fra høringssvar
<p>Flere henleder opmærksomheden på:</p> <ul style="list-style-type: none">- eventuelle radiokæder i området (2M)- signalet fra Nr. Lyngvig fyr (58L)- risikoen for falsk ekko ift. navigation med fare for kollision (58L)	<p>(2M) gør opmærksom på eventuelle radiokæder i området, som kan, hvis vindmøller er placeret i en radiokædes sigtelinje, forringe signalet væsentligt. Der gøres desuden opmærksom på, at vindmøller bør placeres mindst 200 m fra disse sigtelinjer.</p> <p>(2M) gør opmærksom på, at de enkelte operatører af radiokæder har selvstændig indsigtelsesret over for planmyndighederne, og materiale angående opstilling af vindmøller og vindmølleparker, bør sendes direkte til relevante operatører.</p> <p>(58L) påpeger, at Nr. Lyngvig fyr indgår i en national fyr-kæde, som er opretholdt med henblik på sikkerhed og navigation for sejlere, og at møllernes store udstrækning langs kysten vil forvirre og forstyrre fyrets lyssignal og øge risikoen for kollision. (58L) mener ikke dette er nævnt i redegørelsen.</p> <p>(58L) er bekymret for, at møllerne vil forstyrre navigation og øge risikoen for kollision. Der refereres til andre havmølleparker som viser radarstråling fra skibe, rammer vindmølleårerne og reflekteres tilbage som falsk ekko.</p> <p>(58L) mener ikke, at dette er undersøgt i redegørelsen, og at risikoen kunne formindskes ved en placering længere fra kysten end 4 km.</p>

(K) – Maritimt dyreliv og natur

Resumé	Fra høringssvar
<p>Flere er bekymret for påvirkningen af dyreliv</p> <ul style="list-style-type: none">- bekymring om påvirkning af trækfugle langs vestkysten (1I, 2L, 6L, 65L, 15L, 17L, 20L, 31L, 35L, 38L, 54L, 58L, 61L)- beder om ikke at ødelægge et af Nordens vigtigste habitater (6L)- forslag om at vindmøllerne flyttes længere væk (til havs) for at undgå påvirkning af fugle og fugletræk (6L, 17L)- bekymret for at havmølleparken vil skræmme fiskene i området væk (15L)- bekymring for øget risiko for olieudslip ved ulykker, som kan ramme natur- og dyreliv (15L, 20L, 65L, 54L, 58L)- mener at projektet strider mod naturbeskyttelses-bestemmelser ift. kystlinjefredning, Ramsar og Natura 2000 (41L)- mener ikke at undersøgelserne af dyr og plantearter er grundig nok (1I, 2L, 15L, 17L, 20L, 35L, 38L, 54L, 58L, 61L)	<p>(15L, 20L, 61L) er bekymret for at fugletræk langs vestkysten vil blive forstyrret, og at Danmark bør bevare trækfugle og undgå at forstyrre deres ruter.</p> <p>(15L, 17L, 20L, 61L) mener ikke, at der er foretaget grundige undersøgelser vedr. trækfugle i redegørelsen. (31L) er bekymret for projektets negative påvirkning på trækfugle ved en så kystnær placering. (65L, 54L, 58L) påpeger, at kystlinjen fra vadehavet og op langs vestkysten er et af Europas vigtigste områder for trækfugle. Ifølge Bonn-konventionens vandfugleaftale bør Danmark bevare og undgå at forstyrre livsmiljøerne for trækfugle og deres ruter.</p> <p>(65L, 38L, 54L, 58L) mener placeringen af en 14 km lang kystnær havmøllepark mellem to store Natura 2000-områder vil skade fugletrækket i området.</p> <p>(6L) appellerer til at Vesterhav Syd Havmøllepark forkastes, da de kystnære vindmøller i bedste fald vil forstyrre og eventuelt skræmme fugle og fugletræk bort og i værste fald vil aflive et stort antal fugle, da parken tænkes placeret i et område der grænser helt op til Natura 2000-områder i både nord og syd.</p> <p>Bemærkninger</p> <p>(6L) beder derfor om, at man ikke ødelægger et af Nordens vigtigste og mest enestående habitater. (15L) er bekymret for, at havvindmølleparken vil skræmme fiskene i området væk.</p> <p>(17L) gør på baggrund af telefonsamtale med projektleder for Horns Rev 3 Søren Juul Larsen d. 27.06.2015 opmærksom på, at trækfuglene kun vil blive påvirket i en ganske ubetydelig grad ved placering af selv store møller på revet, hvor der vil være ca. 20 km til kysten, og at fugle foretrækker at foretage træk over land eller forholdsvis tæt ved land langs kysterne.</p> <p>(17L) påpeger, at hvis havvindmøllerne flyttes ud til en afstand af 15 - 20 km fra kysten, så vil fuglene blive påvirket/ramt i mindre udstrækning.</p> <p>(15L, 20L, 65L, 54L, 58L) er bekymret over risikoen for olieudslip, som den kystnære placering vil øge risikoen for ved bl.a. ulykker, og er bekymret for om det vil ramme natur- og dyrelivet.</p> <p>(1I) ønsker, at påvirkningerne af dyrelivet lige ved og i undersøgelsesfeltet, undersøges grundigt, og at en beslutning om evt. etablering af havvindmølleparken bør afvente resultatet af disse undersøgelser.</p> <p>(1I, 2L, 35L) mener, at redegørelsens afsnit om den potentielle indvirkning på det dyreliv, der skal beskyttes, er kortfattet, og ønsker at se konklusion på, hvad vindmølleparken måtte betyde for trækfugle.</p> <p>(15L, 17L, 20L, 61L) mener ikke, at der er foretaget grundige undersøgelser vedr. trækfugle i redegørelsen. (65L, 38L, 54L, 58L) ønsker dette belyst nærmere end det fremgår i redegørelsen.</p>

(L) – Placering/udformning af havmøllepark

Resumé	Fra høringssvar
<p>En del er uforstående og imod placeringen af havmølleparken:</p> <ul style="list-style-type: none">- placeringen generelt (29L, 51L), især når projektet giver mulighed for op til 20 km fra kysten (16I)- pga. ødelæggende konsekvenser for lokalområdet (1L, 2L, 12L, 15L, 20L, 35L, 44L, 53L, 58L)- dominere natur og eksisterende bygningsmasse (2L, 20L, 35L, 58L)- ud for et af landets tættest befolkede sommerhusområder (29L)- ud for Klegod (64L)- ud for Holmlands Klit, nordlige del (25L)- begrundelsen om, at man ikke må opstille møller nord for Søndervig pga. fredet klitlandskab, når det er tilfældet i område omkring Nr. Lyngvig fyr (37L)- da det alene synes begrundet i økonomiske hensyn (11L, 12I, 65L, 16I, 17L, 15I, 20L, 22L, 32L, 33L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 54L, 58I, 60L) <p>En række har forslag til alternativ placering/udformning af projektområdet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ikke ved Holmsland Klit/ Et andet sted (17L)- andre steder ved vestkysten med færre sommerhuse (6I)- ved Cheminova (30L)- landmøller langs nord- og østsiden af Ringkøbing Fjord (24L)- længere væk/langt væk fra kysten (10L, 62L)- 20 vindmøller placeret ca. 8 km fra land (164L)- de indre danske farvande, havvindmølleparker (17L)- ved Horns Rev (16I, 17L, 26L, 63L) eller Krigers Flak (17L)- Vesterhav Nord (1L, 31L)- Sæby, Sejerø Bugt, Smålandshavet ved Skælskør, og Bornholm (1I)- Nordsjællands nordvest kyst (3L)- omkring Lyngvig fyr eller eksempelvis nord for Søndervig (64L)- ud for Hvide Sande Havn (64L, 30L)- Kystnær placering, men med den sydligste mølle ud for Lyngvig fyr (1I)- ikke på tange i den nordøstlige del af området (6I)- Mener ikke at de 4 km er ufravigelige (64L)- Længere væk fra kysten (2L, 3L, 4I, 6I, 9I, 10I, 11L, 164L, 14L, 15L, 16I, 19L, 28L, 30L, 35L, 47L, 49L, 57L, 59L, 61L, 62L)- 10-15 km fra kysten (10L, 49L, 50L)- Min 20 km fra kysten (2L, 4L, 5L, 8L, 13L, 14L, 15L, 17L, 15I, 19L, 20L, 11I, 12I, 20L, 22L, 23L, 26L, 27L, 65L, 29L, 31L, 32L, 16I, 33L, 35L, 40L, 42L, 43L, 45L, 46L, 48L, 49L, 51L, 52L, 54L, 55L, 60L, 61L, 63L)	<p>(20L) stiller spørgsmål til, hvem der har fastlagt det skraverede område, der er til debat til opstillingen af havmøllerne, og hvem der har besluttet, at der ikke skal undersøges et andet område længere ude på vandet. (16I) er uforstående overfor, at når projektet har givet mulighed for placering op til 20 km fra kysten, at det så ikke er bragt i spil.</p> <p>(51L) mener, at en afstand på 4 km til kysten vil medføre betragtelige negative miljøkonsekvenser. (1L, 2L, 12L, 15L, 20L, 35L, 44L, 53L, 58L) mener, at en kystnær vindmøllepark 4 km fra kysten vil få ødelæggende konsekvenser for lokalområdet.</p> <p>(29L) forstår ikke, at en af landets tættest befolkede sommerhusområder skal belemres med kystnære havvindmøller for at føre strømmen til andre egne af landet.</p> <p>(2L, 20L, 35L, 58L) mener desuden, at vindmøllerne vil dominere naturen og den eksisterende bygningsmasse.</p> <p>(64L) protesterer mod en evt. placering af vindmøllepark 4-5 km fra landområdet ved Klegod.</p> <p>(25L) mener, at en placering af en fra kysten synlig havvindmøllepark ud for den nordlige del af Holmlands Klit, er en forkert løsning.</p> <p>(37L) undrer sig over, at man ikke må opstille møller nord for Søndervig, fordi der findes et fredet klitlandskab, men at man godt må opstille møller uden for det fredede område omkring Nr. Lyngvig fyr. Der spørges hvad forskellen er på de to områder.</p> <p>(17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) mener, at VVM-redegørelsen alene tager afsæt i, at havmølleparken skal placeres inden for det angivne undersøgelsesområde, alene begrundet i økonomiske forhold, herunder en forventet mindre produktionspris for strøm på grund af den kystnære placering.</p> <p>(20L, 65L, 54L, 58L) mener, at det økonomiske aspekt for placeringen virker alt for tungtvejende og entydig, og mener der bør laves en mere afbalanceret helhedsvurdering af projektet og den deraf følgende placering. (17L) gør opmærksom på den enestående natur ved Holmlands Klit og den skønhed de yderste klitrækker med forstrand og havet, udgør, og ønsker derfor anden placering.</p> <p>(6I) foreslår andre steder ved vestkysten end ud for Søndervig, hvor opstillingen af havvindmøller ikke vil have samme negative konsekvenser, med færre sommerhuse som ligger inde i landet.</p> <p>(30L) foreslår området ved Cheminova hvor der allerede findes industri, som alternativ placering af vindmøller.</p> <p>(24L) foreslår placering af landmøller langs nord- og østsiden af Ringkøbing Fjord, som alternativ placering, med argumenterne:</p> <ol style="list-style-type: none">1. prisen vil være lavere ifølge EnergiNet.2. langs østsiden er der allerede opstillet talrige møller i landskabet ved fjorden.3. vindenergien til de høje møller er sandsynligvis den samme som på vest-siden af klitterne.4. antallet af arbejdspladser til lokalbefolkningen vil givetvis blive større, da der skal anvendes traditionelle færdigheder i stedet for specialiserede off-shore-arbejdere til et byggeri på havet.5. antallet af lokale arbejdspladser ved vindmølle-turisme, som borgmesteren satser på, vil givetvis være større end ved havmøller, da man er uafhængig af vejr og år(24L) foreslår placering af landmøller langs nord- og østsiden af Ringkøbing Fjord, som alternativ placering, med argumenterne: <ol style="list-style-type: none">1. prisen vil være lavere ifølge EnergiNet.2. langs østsiden er der allerede opstillet talrige møller i landskabet ved fjorden.3. vindenergien til de høje møller er sandsynligvis den samme som på vest-siden af klitterne.4. antallet af arbejdspladser til lokalbefolkningen vil givetvis blive større, da der skal anvendes traditionelle færdigheder i stedet for specialiserede off-shore-arbejdere til et byggeri på havet.5. antallet af lokale arbejdspladser ved vindmølle-turisme, som borgmesteren satser på, vil givetvis være større end ved havmøller, da man er uafhængig af vejr og årstid.6. teknisk har man allerede nu i VVM-redegørelsen peget på en flytning af kabelstationsanlæggene til området nord for fjorden.7. Teknisk reduceres længden af kabelføringerne, som allerede nu går langs Fjordens østkyst.8. Man undgår at risikoen for en negativ påvirkning af natur-turismen på Holmlands Klit. <p>6. teknisk har man allerede nu i VVM-redegørelsen peget på en flytning af kabelstationsanlæggene til området nord for fjorden.</p> <ol style="list-style-type: none">7. Teknisk reduceres længden af kabelføringerne, som allerede nu går langs Fjordens østkyst.8. Man undgår at risikoen for en negativ påvirkning af natur-turismen på Holmlands Klit. <p>(10I) er bekymret for at den foreslåede placering af havmølleparken vil betyde en massiv påvirkning af en 15 km lang og meget værdifuld kystlinje, og som med andre industrielle anlæg, eksempelvis boreplatformene, menes det helt generelt, at havvindmøller skal placeres så langt fra kysten, at det ikke påvirker horisontlinjen langs de følsomme strækninger, som store dele af landets kyster udgør.</p> <p>(10I) foreslår, at man laver mere samlede placeringer af energianlæg i dette i forvejen vindmølle-intense område, og at de placeres længere ude på havet, fri af kysten.</p> <p>(62L) foreslår at man placerer havmølleparken længere væk fra kysten, reducerer antallet af møller, optimerer højden og generelt reducerer generne.</p> <p>(164L) foreslår 20 vindmøller placeret ca. 8 km fra land.</p> <p>(17L) foreslår en placering i de indre danske farvande til havvindmølleparker.</p> <p>(26L, 16I, 63L) foreslår, at havmølleparken flyttes til de øvrige havmøller ved Horns Rev.</p> <p>(17L) foreslår at man udbygger videre ud fra Horns Rev 3, hvor Vattenfall Vindkraft har fået opgaven med etablering af 400 MW, eller alternativt udbygge videre på Krigers Flak.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - flyttes så langt ud på havet som ved Horns Rev (11I, 12I, 16I, 17L, 15I, 20L, 22L, 32L, 33L, 36L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 60L) - Som deciderede havmøller (1I, 7L, 65L, 54L, 56L) - Indskrænket projektområde (58L) - Let opfatteligt geometrisk mønster (58L) - en lineær opstilling som er placeret vinkelret på kystlinjen (58L) - de negative påvirkninger bør reduceres mest muligt (1I) <p>(7I) foreslår, at man reducerer havmøllernes visuelle synlighed mht. afstand, belysning, farve og opstillingsmønster.</p> <p>(64L) mener ikke at der tages højde for, at der på nuværende tidspunkt ikke er truffet beslutninger om mølletype, fundamentstype eller opstillingsmønster.</p> <p>(56L) mener ideen er god, men at havmølleparken skal tilpasses det smukke natur- og turistområde meget bedre.</p>	<p>(1I) sammenligner redegørelsen for Vesterhav Syd og Nord, og konkluderer, at der er langt større negativ påvirkninger ved at lægge vindmølleparken i Vesterhav Syd-feltet.</p> <p>(1I) foreslår derfor Vesterhav Nord-feltet som alternativ placering.</p> <p>(1I) foreslår områderne: Sæby, Sejerø Bugt, Smålandshavet ved Skælskør, og Bornholm, som alternative placeringer.</p> <p>(1I) påpeger, at det for alle fire områder gælder, at de planlagte landanlæg er mindre, hvilket vil fremme økonomien i projekterne.</p> <p>(1I) fremhæver at områderne ved Sejerø Bugt, Smålandshavet ved Skælskør og Bornholm, synes at være placeret længere fra land, hvilket vil reducere de negative påvirkninger.</p> <p>(3L) foreslår Nordsjællands nordvest kyst, som alternativ placering mulighed for vindmøller.</p> <p>(64L) foreslår kommunens egne arealer omkring Lyngvig fyr eller eksempelvis nord for Søndervig, som mulige alternative placering af vindmøller.</p> <p>(64L, 30L) foreslår en placering ud for Hvide Sande Havn, som mulig alternativ placering af vindmøller.</p> <p>(1I) mener, at såfremt havvindmølleparken tillades etableret kystnært, vil en placering, hvorefter den sydligste mølle placeres ud for Lyngvig fyrret være mindst generende for kystturismen i Sdr. Lyngvig.</p> <p>(6I) mener, at der ikke skal gives tilladelse til opstilling af vindmøller i den tange, som ligger i den nordøstlige del af området, som der er ansøgt om.</p> <p>(64L) mener ikke placering af havvindmølleparken 4 km fra land, er et ufravigeligt krav i henhold til VVM-redegørelsen.</p> <p>(64L) mener ikke, at der ud over at placeringen er økonomisk interessant for de der etablerer vindmøller, er begrundelse for ikke at placere havmøller f.eks. 20 km ude i havet.</p> <p>(46L) mener, at anlægsudgifterne vil være de samme om havvindmøllerne ligger 4 eller 20 km fra land, da havdybden er den samme.</p> <p>(2L, 3L, 6I, 11L, 14L, 15L, 28L, 30L, 16I, 35L, 49L, 57L, 59L, 62L) ønsker, at havmøllerne placeres længere fra kysten end den påtænkte afstand, eller ved alternativ placering.</p> <p>(61L) mener at det er sandsynligt at en flytning af møllerne længere ude på havet vil fordyre projektet, men påpeger, at det er prisen, der må betales for at bevare et unikt miljø.</p> <p>(9I, 10I, 164L, 37L, 47L) ønsker, at havvindmølleparken placeres længere ude på havet end den planlagte afstand, fri af kysten.</p> <p>(19L) mener ikke, at havvindmøller så høje som højbroen på Storebæltsbroen hører hjemme så tæt på land.</p> <p>(4I) ønsker en alternativ placering af havvindmølleprojektet.</p> <p>(10L) ønsker, at havmølleparken placeres min. 10-15 km fra kysten.</p> <p>(49L, 50L) ønsker, at havmølleparken placeres min. 10 km fra kysten.</p> <p>(2L, 4L, 5L, 8L, 13L, 14L, 15L, 17L, 19L, 20L, 11I, 12I, 22L, 23L, 26L, 27L, 65L, 29L, 31L, 32L, 16I, 33L, 35L, 40L, 42L, 15I, 43L, 45L, 46L, 48L, 51L, 52L, 54L, 55L, 60L, 61L, 63L) ønsker at havmølleparken placeres min. 20 km fra kysten.</p> <p>(43L, 46L) mener, at den merpris som flytningen til 20 km fra kystlinjen er minimal, set i betragtning af hvilken skadepåvirkning en havmøllepark vil få for natur og turismen.</p> <p>(46L) mener ikke, at en servicering af havvindmøller 4 km fra land vil være anderledes eller dyrere end ved 20 km fra land.</p> <p>(1I) ønsker, at undersøgelsesområdet rykkes længere ud på havet, og mener ikke at vindmøller bør være kystnære, og påpeger, at havvindmøller bør stå ude på havet.</p> <p>(49L) henviser til Energistyrelsen har offentliggjort "Kystnære havmøller i Danmark. Screening af havmølleplaceringer indenfor 20 km fra kysten, juni 2012", hvor formålet med arbejdet var / er at finde egnede placeringer til kystnære havmølleprojekter.</p> <p>(49L) mener, at indenfor 20 km fra kysten ikke behøver at være helt ind til 4 km, og ikke i netop et eftertragtet rekreatiomsområde, som bidrager til Danmarks økonomi og turistindtægter.</p> <p>(1I) mener at møllerne skal placeres langt fra kysten, og mener at kystnære havvindmøller har langt flere ulemper end fordele for alle andre end vindmølleejere og er et teknologisk tilbageskridt som ikke bør støttes.</p> <p>(36L) ønsker, at havmølleparken flyttes så langt ud på havet som ved Horns Rev.</p> <p>(17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) vil være positiv over for en havmøllepark med møllehøjder og en placering som for Horns Rev 1.</p> <p>(7L, 65L, 54L, 56L) ønsker, en placering af havmølleparken, hvor den ikke gør skade på naturen, eksempelvis langt ude på havet.</p> <p>(58L) mener, at arealanvendelsen til havmølleparken på vandet, er for stort i forhold til antallet af møller, man ønsker at sætte op, og uden hensyn til miljøpåvirkningerne.</p> <p>(58L) opfordrer til, at man udarbejder en præcis plan for opstillingsmønstret, så man mindsker miljøpåvirkningerne ved f.eks. at koncentrere møllerne omkring Hvide Sande Havn.</p> <p>(58L) mener, at det er Naturstyrelsens og Energistyrelsens ansvar at kontrollere dette forhold.</p> <p>(58L) mener ikke opstillingsmønstre følger anbefalinger i følge Energistyrelsens egne anbefalinger i udgivelsen Kystnære Havmølleplaceringer fra 2012, som er det grundlag hvorpå politikerne har taget beslutning om kystnære havmølleparker. Her anbefales det, at havmøllerne opstilles i et let opfatteligt mønster samt i en enkel geometrisk opstilling.</p> <p>(58L) mener ikke en sådan opstilling er mulig ved Vesterhav Syd, da området har en mere trekantet form med to separate områder der peger mod nord.</p> <p>(58L) påpeger at kysten ud for Vesterhav syd er en lige linje og opstillingsmønstret bør derfor være en lineær opstilling som er placeret vinkelret på kystlinjen.</p> <p>(58L) mener parken bør fremstå som et letlæseligt rektangulært område, der fremhæver og forstærker kystens karakteristika og landskab.</p> <p>(1I) mener, at hvis Vesterhav Syd Havmøllepark tillades etableret, bør de negative virkninger reduceres mest muligt.</p> <p>(7I) foreslår, at man reducerer havmøllernes visuelle synlighed mht. afstand, belysning, farve og opstillingsmønster.</p> <p>(64L) mener ikke, at der tages højde for, at der på nuværende tidspunkt ikke er truffet beslutninger om mølletype, fundamentstype eller opstillingsmønster.</p>
---	---

<p>Konkrete forslag til alternativ placering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kystnær placering, men med den sydligste mølle ud for Lyngvig fyret (1I) - Ikke på tange i den nordøstlige del af området (6I) - Mener ikke at de 4 km er ufravigelige (64L) - Længere væk fra kysten (2L, 3L, 4I, 6I, 9I, 10I, 11L, 164L, 14L, 15L, 16I, 19L, 28L, 30L, 35L, 47L, 49L, 57L, 59L, 61L, 62L) - 10-15 km fra kysten (10L, 49L, 50L) - Min 20 km fra kysten (2L, 4L, 5L, 8L, 13L, 14L, 15L, 17L, 15I, 19L, 20L, 11I, 12I, 20L, 22L, 23L, 26L, 27L, 65L, 29L, 31L, 32L, 16I, 33L, 35L, 40L, 42L, 43L, 45L, 46L, 48L, 49L, 51L, 52L, 54L, 55L, 60L, 61L, 63L) - Bør flyttes så langt ud på havet som ved Horns Rev (11I, 12I, 16I, 17L, 15I, 20L, 22L, 32L, 33L, 36L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 60L) - Som deciderede havmøller (1I, 7L, 65L, 54L, 56L) - Indskrænket projektområde (58L) - Let opfatteligt geometrisk mønster (58L) - En lineær opstilling som er placeret vinkelret på kystlinjen (58L) - De negative påvirkninger bør reduceres mest muligt (1I) 	<p>(1I) mener, at såfremt havvindmølleparken tillades etableret kystnært, vil en placering, hvorefter den sydligste mølle placeres ud for Lyngvig fyret være mindst generende for kystturismen i Sdr. Lyngvig.</p> <p>(6I) mener, at der ikke skal gives tilladelse til opstilling af vindmøller i den tange, som ligger i den nordøstlige del af området, som der er ansøgt om.</p> <p>(64L) mener ikke placering af havvindmølleparken 4 km fra land, er et ufravigeligt krav i henhold til VVM-redegørelsen.</p> <p>(64L) mener ikke, at der ud over at placeringen er økonomisk interessant for de der etablerer vindmøller, er begrundelse for ikke at placere havmøller f.eks. 20 km ude i havet.</p> <p>(46L) mener, at anlægsudgifterne vil være de samme om havvindmøllerne ligger 4 eller 20 km fra land, da havdybden er den samme.</p> <p>(2L, 3L, 6I, 11L, 14L, 15L, 28L, 30L, 16I, 35L, 49L, 57L, 59L, 62L) ønsker, at havmøllerne placeres længere fra kysten end den påtænkte afstand, eller ved alternativ placering.</p> <p>(61L) mener at det er sandsynligt at en flytning af møllerne længere ude på havet vil fordyre projektet, men påpeger, at det er prisen, der må betales for at bevare et unikt miljø.</p> <p>(9I, 10I, 164L, 37L, 47L) ønsker, at havvindmølleparken placeres længere ude på havet end den planlagte afstand, fri af kysten.</p> <p>(19L) mener ikke, at havvindmøller så høje som højbroen på Storebæltsbroen hører hjemme så tæt på land.</p> <p>(4I) ønsker en alternativ placering af havvindmølleprojektet.</p> <p>(10L) ønsker, at havmølleparken placeres min. 10-15 km fra kysten.</p> <p>(49L, 50L) ønsker, at havmølleparken placeres min. 10 km fra kysten.</p> <p>(2L, 4L, 5L, 8L, 13L, 14L, 15L, 17L, 19L, 20L, 11I, 12I, 22L, 23L, 26L, 27L, 65L, 29L, 31L, 32L, 16I, 33L, 35L, 40L, 42L, 15I, 43L, 45L, 46L, 48L, 51L, 52L, 54L, 55L, 60L, 61L, 63L) ønsker at havmølleparken placeres min. 20 km fra kysten.</p> <p>(43L, 46L) mener, at den merpris som flytningen til 20 km fra kystlinjen er minimal, set i betragtning af hvilken skadepåvirkning en havmøllepark vil få for natur og turismen.</p> <p>(46L) mener ikke, at en servicering af havvindmøller 4 km fra land vil være anderledes eller dyrere end ved 20 km fra land.</p> <p>(1I) ønsker, at undersøgelsesområdet rykkes længere ud på havet, og mener ikke at vindmøller bør være kystnære, og påpeger, at havvindmøller bør stå ude på havet.</p> <p>(49L) henviser til Energistyrelsen har offentliggjort "Kystnære havmøller i Danmark. Screening af havmølleplaceringer indenfor 20 km fra kysten, juni 2012", hvor formålet med arbejdet var / er at finde egnede placeringer til kystnære havmølleprojekter.</p> <p>(49L) mener, at indenfor 20 km fra kysten ikke behøver at være helt ind til 4 km, og ikke i netop et eftertragtet rekreatiomsområde, som bidrager til Danmarks økonomi og turistindtægter.</p> <p>(1I) mener at møllerne skal placeres langt fra kysten, og mener at kystnære havvindmøller har langt flere ulemper end fordele for alle andre end vindmølleejere og er et teknologisk tilbageskridt som ikke bør støttes.</p> <p>(36L) ønsker, at havmølleparken flyttes så langt ud på havet som ved Horns Rev.</p> <p>(17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) vil være positiv over for en havmøllepark med møllehøjder og en placering som for Horns Rev 1.</p> <p>(7L, 65L, 54L, 56L) ønsker, en placering af havmølleparken, hvor den ikke gør skade på naturen, eksempelvis langt ude på havet.</p> <p>(58L) mener, at arealanvendelsen til havmølleparken på vandet, er for stort i forhold til antallet af møller, man ønsker at sætte op, og uden hensyn til miljøpåvirkningerne.</p> <p>(58L) opfordrer til, at man udarbejder en præcis plan for opstillingsmønstret, så man mindsker miljøpåvirkningerne ved f.eks. at koncentrere møllerne omkring Hvide Sande Havn.</p> <p>(58L) mener, at det er Naturstyrelsens og Energistyrelsens ansvar at kontrollere dette forhold.</p> <p>(58L) mener ikke opstillingsmønstre følger anbefalinger i følge Energistyrelsens egne anbefalinger i udgivelsen Kystnære Havmølleplaceringer fra 2012, som er det grundlag hvorpå politikerne har taget beslutning om kystnære havmølleparker. Her anbefales det, at havmøllerne opstilles i et let opfatteligt mønster samt i en enkel geometrisk opstilling.</p> <p>(58L) mener ikke en sådan opstilling er mulig ved Vesterhav Syd, da området har en mere trekantet form med to separate områder der peger mod nord.</p> <p>(58L) påpeger at kysten ud for Vesterhav syd er en lige linje og opstillingsmønstret bør derfor være en lineær opstilling som er placeret vinkelret på kystlinjen.</p> <p>(58L) mener parken bør fremstå som et letlæseligt rektangulært område, der fremhæver og forstærker kystens karakteristika og landskab.</p> <p>(1I) mener, at hvis Vesterhav Syd Havmøllepark tillades etableret, bør de negative virkninger reduceres mest muligt.</p>
<p>Øvrige bemærkninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ang. mølletype, fundamentstype eller opstillingsmønster (64L) - En dokumentation for, hvordan en kystnær placering af Havmøllepark Syd vil påvirke PSO afgiften (17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) - (56L) mener ideen er god, men at havmølleparken skal tilpasses det smukke natur- og turistområde meget bedre. 	<p>(64L) mener ikke, at der tages højde for, at der på nuværende tidspunkt ikke er truffet beslutninger om mølletype, fundamentstype eller opstillingsmønster.</p> <p>(17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) savner en dokumentation for, hvordan en kystnær placering af Havmøllepark Syd vil påvirke PSO afgiften frem for en placering længere ude som eksempelvis Horns Rev.</p> <p>(17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) gør opmærksom på, at de over for Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg, har fremført, at en kystnær placering kun betyder en minimal besparelse for den samlede havmølleudbygning - formentlig under 1 %, sammenlignet med en placering længere ude.</p> <p>(17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) mener det er en besparelse, der ikke står mål med de påvirkninger i al fremtid, som den kystnære placering medfører.</p>

Resumé af høringsvar vedr. anlæg på havet

(M) – Proces

Resumé	Fra høringsvar
<p>Flere efterspørger vurderinger af alternative placeringer af havmølleparken før der træffes beslutning (15L, 10I, 17L, 20L, 21L, 11I, 12I, 22L, 65L, 32L, 16I, 33L, 40L, 41L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 54L, 58L, 59L, 60L)</p> <p>- herunder særligt i det politisk vedtagne undersøgelsesområde 4-20 km fra kysten (64L, 14L, 38L 58L)</p> <p>Flere savner dokumentation for, hvordan en kystnær placering af Havmøllepark Syd vil påvirke PSO afgiften frem for en placering længere ude på havet, og mener ikke at det er en besparelse, der står mål med de fremtidige påvirkninger af den kystnære placering (17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L)</p>	<p>(64L) protesterer mod, at der ikke er lagt et forslag i høring, som medinddrager samtlige de muligheder, som forliget åbner op for.</p> <p>(14L) mener ikke, at det har været muligt at arbejde med alternativer som normalt ved VVM-redegørelser, da det politisk blev besluttet kun at lade én placering indgå.</p> <p>(38L) mener, at der mangler undersøgelser af placeringsmuligheder, og gør opmærksom på, at undersøgelserne kun er foretaget 4-10 km fra kysten og burde ifølge beslutning fra folketinget i 2012, at gå helt ud til 20 km. Der bedes om undersøgelser af dette.</p> <p>(38L) mener ikke, at der har været foretaget undersøgelser omkring placering længere væk fra kysten.</p> <p>(58L) påpeger, at orientering af politikere mangler, og at planerne for Vesterhav Syd endnu ikke endelig vedtaget. Derfor bør myndighederne vurdere miljøkonsekvenserne og stadig arbejde med mulige alternativer, mens planerne er under forberedelse og de behandles politisk.</p> <p>(58L) mener ikke, at Folketingets klimaudvalg kender til de konkrete planer for Vesterhav Syd med en placering kun 4 km ude i vandet og en udstrækning på 14 km langs kysten, men kun kender til den overordnede mulighed for placeringer indenfor 4-20 km.</p> <p>(58L) mener ikke, at politikerne, som nu skal vurdere og tage beslutning om projektet, har de nødvendige objektive redskaber til rådighed, som en offentlig beslutningsproces kræver.</p> <p>(58L) påpeger at placeringen ikke er fastlåst, da projektet ikke er godkendt endnu, og at de nye oplysninger, som dem der peges på i VVM redegørelsen, burde have udløst undersøgelser af alternative placeringer. Derfor ønskes det politisk fastlagte areal undersøgt – 4-20 km fra kysten.</p> <p>(15L, 10I, 17L, 20L, 21L, 11I, 12I, 22L, 65L, 32L, 16I, 33L, 40L, 41L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 54L, 58L, 59L, 60L) efterspørger beskrivelser og konsekvensvurdering af alternative placeringer, som ikke er tilstrækkeligt undersøgt i redegørelsen.</p> <p>(58L) gør desuden opmærksom på, at EU kommissionen tidligere har opfordret til at sikre, at VVM-direktivet overholdes, og at der stilles krav om begrundede beslutninger og en obligatorisk vurdering af rimelige alternativer.</p> <p>(15L, 58L) mener, at en placering af havmølleparken 20 km fra kysten sandsynligvis vil løse de negative miljøpåvirkninger.</p> <p>(58L) ønsker dette undersøgt og begrundet.</p> <p>(17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) savner en dokumentation for, hvordan en kystnær placering af Havmøllepark Syd vil påvirke PSO afgiften frem for en placering længere ude som eksempelvis Horns Rev.</p> <p>(17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) gør opmærksom på, at de over for Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg, har fremført, at en kystnær placering kun betyder en minimal besparelse for den samlede havmølleudbygning - formentlig under 1 %, sammenlignet med en placering længere ude.</p> <p>(17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) mener det er en besparelse, der ikke står mål med de påvirkninger i al fremtid, som den kystnære placering medfører.</p>
<p>Ønsker grundigere vurdering af antal berørte mennesker og visuelle forstyrrelser i 'worst case-scenario', jf. den socioøkonomiske baggrundsrapport (6L)</p>	<p>(6L) ønsker en grundigere vurdering af det 'worst case-scenario' i forhold til antallet af mennesker, der berøres og omfanget af visuelle forstyrrelser, jf. VVM redegørelsens socioøkonomiske baggrundsrapport.</p>
<p>Flere indlæg har synspunkter på afvejningen af hensyn i redegørelsen og i beslutningen om havmølleparken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menneskelige hensyn er overset i projektet i forhold til natur og landskab osv. (29L) - Forkert at der tages mere hensyn til dyreliv og økonomi, end de lokale og turisterne (10L) - For stor vægt på energi og anlægsøkonomi og manglende helhedsvurdering (10L, 38L, 58L) - Uklart, hvor stor betydning den visuelle påvirkning af naturområdet tillægges (6L) - Processen bærer præg af en entydig teknisk og økonomisk indgangsvinkel, som mangler helhedsvurderinger og 	<p>(29L) gør opmærksom på, at der ved mødet d. 21. maj 2015, blev snakket meget om påvirkninger på fugle, fisk, landskaber osv., men ikke om, hvad projektet har af konsekvenser for de mennesker (sommerhusejere), der sætter pris på den fred og ro, det giver at nyde den uberørte natur</p> <p>(29L) gør opmærksom på, at mange gik derfra med en følelse af, at udtrykket 'mennesket først' helt er overset i planerne om Vesterhav Syd Vindmøllepark.</p> <p>Mener det er forkert, at der tages mere hensyn til dyreliv og økonomi, end de lokale og turisterne (10L)</p> <p>(38L) mener, at projektet primært er vægtet ud fra et rent omkostnings- og anlægsmæssigt synspunkt, og mener ikke at meromkostningen ved at placere møllerne på en afstand af 20 km fra kysten, er blevet redegjort for.</p> <p>(10I) mener, at den kystnære placering alene begrundes i energi- og anlægsteknisk økonomiske forhold hvilket anses som værende en uambitiøs energipolitik uden sans for samfundsmæssig æstetik og helhedssyn.</p> <p>(58L) konstaterer, at alle anbefalinger er tilsidesat og placeringen er vurderet ud fra andre parametre end dem som er krævet. Der gøres opmærksom på, at dette ikke er undersøgt i redegørelsen. Det påpeges at placeringen ikke er fastlåst, da projektet ikke er godkendt endnu.</p> <p>(6L) mener at det er særdeles uklart, hvor stor betydning den visuelle påvirkning af naturområdet tillægges i den samlede VVM redegørelsen, hvilket der ønskes svar på.</p> <p>(2L, 65L, 35L, 54L, 58L) mener processen bærer præg af en entydig teknisk og økonomisk indgangsvinkel, som mangler helhedsvurderinger og manglende ekspertise til at vurdere undersøgelserne.</p> <p>(9I, 17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) mener, at formålet med VVM-</p>

<p>manglende ekspertise til at vurdere undersøgelserne (2L, 65L, 35L, 54L, 58L)</p> <p>- Opfordring til at tage konsekvensundersøgelser og de store landskabelige påvirkninger alvorlige (9I, 17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L)</p>	<p>redegørelsen må være, at planmyndighederne tager konsekvenserne af de miljøfaglige vurderinger og ændrer eller opgiver projektet.</p> <p>(9I) mener, at der i redegørelsen underkendes dele af redegørelsen konklusioner.</p> <p>(9I, 17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) er uforstående overfor, at planmyndighederne ikke forholder sig til de alvorlige miljøpåvirkninger, og ikke går ind i argumentation for, hvorfor sådanne landskabelige ødelæggelser kan forsvares i netop dette område. Det menes at planmyndighederne undgår at afveje dem med mulige alternativer.</p>
<p>Manglende geologiske undersøgelser i området 8-20 km fra kysten (17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L)</p>	<p>(17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) påpeger, at der ikke er foretaget geologiske undersøgelser i området 8- 20 km fra kysten.</p>
<p>Flere gør opmærksom på manglende afværgeforanstaltninger for miljø, mennesker og landskab i VVM-redegørelsen (15I, 20L, 58L)</p>	<p>(15L, 58L) gør opmærksom på manglende afværgeforanstaltninger i redegørelsen. Der redegøres for meget store miljøpåvirkninger, men ingen væsentlige afværgeforanstaltninger, og dem der er beskrevet, menes ikke, at løse de beskrevne miljøpåvirkninger.</p> <p>(20L) mener afværgeforanstaltningerne i redegørelsen, mangler en fastlæggelse af, hvordan de skal opfyldes.</p> <p>(20L) stiller spørgsmål til det ikke-tekniske resume afsnit 8 "Afværgeforanstaltninger og Overvågning", om hvorledes det er planlagt at sørge for at det tilstræbes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at der opstilles højtydende havmøller således at antallet af møller reduceres. - at havmøllerne placeres så langt fra land som muligt. - at belysningen tilpasses så de visuelle forhold forbedres, hvis det kan tilpasses iht. de konkrete krav. <p>(58L) påpeger, at formålet med VVM er at få belyst konsekvenser for mennesker og miljø så tidligt som muligt i et projekt, og mener dermed det er muligt at få overvejelser om miljø ind i den politiske beslutningsproces og få reduceret miljøpåvirkningen.</p> <p>(58L) mener ikke, at de beskrevne konsekvenser for mennesker og miljø, som fremgår af VVM redegørelsen, er blevet reduceret med redegørelsens afværgeforanstaltninger.</p> <p>(58L) mener ligeledes ikke, at overvejelserne om miljø er taget med i den politiske beslutningsproces, og miljøpåvirkningen er ikke blevet reduceret i den politiske beslutningsproces.</p> <p>(58L) opfordrer til, at myndighederne overholder og opfylder formålet med VVM redegørelsen.</p>
<p>VVM-redegørelsens opdeling i blot 3 kategorier (mindre, moderat, væsentlig) ift. påvirkningen virker for upræcis (2L, 20L, 35L, 58L)</p>	<p>(2L, 20L, 35L, 58L) ser kritisk på, at man i redegørelsen kun skelner mellem 3 kategorier (mindre, moderat, væsentlig) og mener den virker for upræcis i forhold til hvor stor miljøpåvirkningen vil være.</p> <p>(2L, 20L, 35L, 58L) mener derfor, at det er vigtigt at få påvirkningens størrelse bedre belyst og mener, at redegørelsen på dette punkt er for upræcis.</p>
<p>VVM redegørelsen findes ikke-retvisende og direkte misvisende på væsentlige punkter (61L)</p>	<p>(61L) mener, at VVM redegørelsen ikke er retvisende og må betegnes som direkte misvisende på væsentlige punkter.</p>
<p>Flere finder ikke, at der er lokal opbakning til projektet på grund af projektets miljøpåvirkninger og finder, at befolkningens holdning er blevet forkert gengivet i redegørelsen og af landspolitikere (2L, 64L, 6L, 16L, 16I, 17L, 15I, 20L, 11I, 12I, 21L, 22L, 24L, 32L, 33L, 35L, 40L, 41L, 42L, 45L, 48L, 52L, 60L)</p>	<p>(2L, 65L, 35L, 54L, 58L) mener at, projektets store miljøpåvirkninger med synlige møller ind over beskyttede områder gør, at der er en naturlig modstand mod projektet, samt en tydelig faldende opbakning, hvilket medfører at den politiske forudsætning ikke er opfyldt. (2L, 65L, 35L, 38L, 54L, 58L) mener i forlængelse heraf, at befolkningens og specielt 7500 sommerhusejeres holdning til projektet er forkert beskrevet i redegørelsen.</p> <p>(6L) mener ikke at sommerhusejere i Søndervig og på Holmsland Klit har haft mulighed for at tilkendegive deres protest.</p> <p>(6L) har ikke været en del af den "tidlige massive lokalpolitiske opbakning", Steen Gade (MF, SF), refereret til TV-indslag.</p> <p>(16L, 17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) påpeger og henviser til citat fra den 28. nov. 2012, hvor den tidligere radikale Klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard udtaler: "Jeg er meget tilfreds med den store lokale opbakning fra de udvalgte områder".</p> <p>(16L) mener ikke ministeren er blevet udstyret med hele sandheden fra Ringkøbing-Skjern Kommune om den lokale opbakning, og undrer sig over, at kommunen ikke medtager sommerhusejernes bekymringer i orienteringen af ministeren og diverse styrelser.</p> <p>(17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) påpeger, at denne opbakning ikke er fuldt ud til stede, og at kommunen og borgmesteren har valgt at se bort fra sommerhusejernes skepsis på projektet. Det menes ikke at 'sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit' har været igennem en offentlig debat, som har givet mulighed for at påvirke og argumentere imod beslutningen bl.a. ønsket om at rykke havmølleparken 20 km ud.</p> <p>(21L, 41L) mener at, oplysninger til ministeren om opbakning fra området er forkert, når der tages i betragtning, at oplysningsmøder blev afholdt på hverdage, hvor det var vanskeligt for udefrakommende at møde frem.</p> <p>(21L, 41L) påpeger, at det drejer sig om 7000 sommerhuse i det berørte område.</p> <p>(64L) gør opmærksom på, at der på borgermødet afholdt den. 21. maj, kunne konstateres, at der minimum var 3000 sommerhusejere, som er imod projektet. Det menes derfor ikke, der er lokal opbakning til projektet hos de berørte.</p> <p>(24L) synes det er bemærkelsesværdigt, at andre kystkommuner med stor afhængighed af turismeindtægter, bl.a. Jamberbugt Kommune, er kommet til den stik modsatte konklusion, end borgmesteren for Ringkøbing-Skjern Kommune og har kunnet fremhæve, at der bag havmølleprojektet i hans kommune er en enestående stor lokal opbakning.</p> <p>(24L) mener det ligeledes er bemærkelsesværdigt, at de omkring 2500 ejere af de berørte arealer på</p>

	<p>Holmlands Klit ikke tilslutter sig denne opbakning, men tværtimod er overbevist om, at såvel ejere som lejere fremover vil fravælge møllekysten på Holmlands Klit til fordel for kyststrækninger uden for området. (6L) mener, at konklusionerne om at havmøllerne på havnen er populære, samt at havmøllerne således også må forventes at blive det, er ulogisk.</p>
<p>Flere mener ikke, at sammenligningen mellem Vesterhav Syd og Horns Rev er holdbar (16I, 17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 31L, 33L, 37L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L)</p>	<p>(31L, 16I, 37L) mener ikke, refereret til redegørelsen, at man kan sammenligne Horns Rev med Vesterhav Syd, som er placeret tættere på kysten og møllerne er højere. (16I) mener redegørelsen mangler en økonomisk analyse af sammenlignende omkostninger ved evt. udvidelse af Horns Rev-parken, og refererer til Energinet tidligere har udarbejdet en sammenlignende analyse af landbaserede møller kontra havmøller med konklusionen, at der er samfundsmæssige besparelser ved etablering af landmøller. (17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) mener sammenligningen med Horns Rev havmøllerne (110 m høje og placeret 15 fra kyst), og Nysted havmøllerne (110 meter høje og placeret 10 km fra kysten), er usaglig og ikke seriøs, da den visuelle påvirkning er helt anderledes end 220 meter høje møller kun 4 km fra kysten, hvilket derfor frygtes at have en større negativ effekt på ejendomsværdien. (6L) mener at sammenligningen med Horns Rev 1, ikke er relevant som erfaring, da der er tale om 100- m høje havmøller placeret 14-20 km fra kysten, og det kræves, at alle paralleller til Horns Rev 1 fjernes fra VVM vurderingen. (17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) påpeger, at økonomien for landanlæg ved Vesterhav Nord og Syd ikke er sammenlignet med en evt. udbygning ved Horns Rev.</p>
<p>Sammenfald mellem redegørelser for Vesterhav Syd og Vesterhav Nord indikerer, at man ikke er gået særligt i dybden med undersøgelser (1I)</p>	<p>(1I) mener, at ordlyden i redegørelsen for Vesterhav Syd og Vesterhav Nord minder meget om hinanden, hvilket menes at antyde at man ikke er gået særligt i dybden med undersøgelser af eksempelvis påvirkning af dyrelivet, og refererer til redegørelsen for Horns Rev 2, der dels behandler påvirkede dyrearter hver for sig i detaljer, og dels sammenholder undersøgelser med viden om påvirkningen fra vindmølleparken Horns Rev 1.</p>
<p>Flere ser en risiko for interessekonflikt pga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samme myndigheder er både godkendende jmyndigheder og bygherre (2L, 20L, 65L, 35L, 54L, 58L) - Mulig inhabilitet, da styrelserne har haft en bunden opgave (61L) 	<p>(2L, 20L, 65L, 35L, 54L, 58L) mener, at når de samme myndigheder er både godkendende myndigheder og bygherre opstår der interessekonflikter. (2L, 20L, 65L, 35L, 54L) gør opmærksom på, at EU kommissionen de seneste år har haft særlig fokus på interessekonflikter. (2L, 20L, 65L, 35L, 54L) mener det bør undersøges nærmere, om det kan have konsekvenser for vurderingen af VVM redegørelsen. (61L) mener, at de involverede styrelser er inhabile, og mener at embedsværket har haft en bundet opgave, hvor resultatet af VVM-redegørelsen ikke må stå i vejen, har været en del af opgaven. (61L) mener, at i en sag som denne, hvor de involverede myndigheders roller som henholdsvis myndighedsudøver og driftsherre er så kolliderende, skal undersøgelserne underbygges af uafhængige aktører, hvilket ikke menes er sket.</p>
<p>Flere opfordrer til en professionel og faglig objektiv undersøgelse og projektering (2L, 6L, 15L, 65L, 17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 35L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 54L, 58L, 60L), gerne udarbejdet af virksomheder, som er uvildige og uafhængige af danske politiske og privatøkonomiske interesser (63L)</p>	<p>(2L, 15L, 65L, 35L, 54L, 58L) mener at, det er vigtigt at Naturstyrelsen og de forskellige styrelser foretager en professionel og faglig objektiv undersøgelse og projektering, hvis de ønsker at opretholde deres tillid til befolkningen. (6L) oplevede, at der på borgermødet var argumenter mod projektet, som blev opfattet som egoistiske og visionsløse, og oplevede et lokalpolitisk bagland, som på baggrund af landspolitiske grønne målsætninger ser muligheden for at skabe en kortsigtet økonomisk gevinst for Ringkøbing-Skjern Kommune. (58L) mener, at der bør gøres opmærksom på krav om objektivitet og upartiskhed over for beslutningsprocessen af de involverede myndigheder. (58L) ønsker, at der stilles krav om objektivitet og upartiskhed over for beslutningstagerne og opfordrer de involverede myndigheder til ikke at forblinde af urealistisk ønsketænkning. (58L) mener den generelle holdning til møller er forkert beskrevet i VVM redegørelsen, og referer til, at der i redegørelsen beskriver yngre menneskers positive syn på møller. (58L) mener ikke redegørelsen formål er at udtrykke personlige holdninger eller god/dårlig smag. (58L) mener offentlige myndigheder bør holde sig til statens egen rådgiver i æstetiske spørgsmål, Akademirådet. (58L) mener at beskrivelsen af holdning til møller bør koordineres med de forskellige myndigheder og beskrives sandfærdigt. (58L) mener, at der mangler en samlet økonomisk vurdering, med objektiv ekspertise og helhedsvurderinger af projektet, hvor projektet ses i en større sammenhæng og ikke udelukkende fokuserer på det fastsatte kW-pris mål. (58L) mener dette bør undersøges mere til bunds og at det i redegørelsen fremstår overfladisk, objektivt (der menes muligvis subjektivt) og usagligt. (58L) mener, at undersøgelserne og den store mængde af data i redegørelsen er overfladisk og forkert vurderet i redegørelsens konklusioner. (58L) mener, at der mangler uafhængig ekspertise på flere områder til at vurdere undersøgelserne, og at der mangler fagligt objektive helhedsvurderinger. (58L) mener, at de beskrevne konklusioner ikke stemmer overens med redegørelsens øvrige undersøgelser. Her refereres til miljøpåvirkningerne, som er vurderet mindre i konklusionerne end i undersøgelserne. (63L) mener at projekter, som har afgørende indflydelse på store rekreative områder og store økonomiske konsekvenser for lokalbefolkningen og turister i området, bør VVM-undersøgelser mv. udarbejdes af virksomheder, som er uvildige og uafhængige af danske politiske og privatøkonomiske interesser. (17L, 20L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) mener vedr. ejendomsværdi, at hvis planmyndighederne i en VVM redegørelse fremfører vurderinger, bør disse være baseret på uvildige</p>

	<p>kilder og en objektiv tilgang og ikke subjektive vurderinger.</p> <p>(17L) mener at VVM-redegørelsen for Vesterhav Syd, bærer præg af forudfattede holdninger, og den er underbygget af en række udokumenterede udsagn for at tilpasse redegørelsen til politikernes ønsker.</p>
<p>Følgende omhandler Ringkøbing-Skjern Kommunes rolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommunen kan ikke opfylde hensigterne i Porten til Vesterhavet og samtidig støtte en realisering af Vesterhav Syd Havmøllepark (6L) - Kommunen svigter sommerhusejerne (16L, 31L) - Forstår ikke kommunens opbakning og opfordrer byrådet til at trække tilbage (6L) - Henviser til, at andre kommuner har takket nej (13L, 16L) 	<p>(6L) beder om at Ringkøbing-Skjern Kommune svare på, hvordan de vil forene deres opbakning til Vesterhav Syd Havmøllepark og samtidig markedsføre sig med områdets natur og det brusende, uspolerede Vesterhav som kommunens absolutte hovedattraktion.</p> <p>(6L) gør opmærksom på, at man selv har forsøgt at få et svar fra borgermesteren og kommunen (se indsigelses Bilag B).</p> <p>(6L) mener ikke, at Ringkøbing-Skjern Kommune kan opfylde hensigterne i Porten til Vesterhavet og samtidig støtte en realisering af Vesterhav Syd Havmøllepark.</p> <p>(16L) mener, at sommerhusejerne i Søndervig og på Holmsland Klit bliver svigtet af Ringkøbing-Skjern Kommune.</p> <p>(31L) mener, at der foregår manipulation fra lokalpolitisk og til dels landspolitisk side.</p> <p>(6L) undrer sig over, at et enigt byråd kan træffe en beslutning, der er i mod kommunens største aktiv – synet af det brusende, uspolerede Vesterhav.</p> <p>(6L) beder byrådet og borgmesteren om at trække deres opbakning tilbage, og forstår ikke, at de som lokale der har fået ansvaret for at værne om naturarven, ikke går forrest.</p> <p>(13L, 16L) gør opmærksom på, at Holstebro og Jammerbugt Kommune har afslået at give tilladelse til havmølleparker på grund af de negative påvirkninger.</p>
<p>Manglende hensyn til hensyn til det politiske energiforlig af 14.07.2014 (17L)</p>	<p>(17L) mener, at Energistyrelsen har undladt at tage hensyn til det politiske energiforlig af 14.07.2014, hvor det politisk besluttedes at koncentrere udbygningen af de nu reducerede 300 MW af økonomiske grunde.</p> <p>(17L) påpeger, at politikernes ønske i forligsteksten om at koncentrere og reducere udbygningen, skulle føre til, at Naturstyrelsen og Energistyrelsen reviderer planlægningsgrundlaget og planlægger én møllepark på 300 MW i stedet for to på 200 MW.</p> <p>(17L) henviser til forligsteksten.</p> <p>(17L) mener, at man i planlægningsarbejdet har overset politikernes ønske om at koncentrere udbygningen for at reducere udbygningsomkostningerne.</p> <p>(17L) mener derfor, at planlægningen bør revideres, så man planlægger ud fra en væsentlig større kapacitet på 300 MW i stedet for 200 MW i Vesterhav Syd, hvorved hele processen med VVM redegørelsen skal begynde forfra.</p>
<p>Nogle indlæg omhandler borgermøde om havmølleparken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Negativ oplevelse af borgermøde (2L, 65L, 35L, 54L, 58L) - Opfordrer til effektive offentlige høringer (58L) - U hensigtsmæssigt for sommerhusejere at afholde møder på hverdage (17L) 	<p>(58L) påpeger at der i forbindelse med VVM redegørelsen er krav om effektive offentlige høringer.</p> <p>(2L, 65L, 35L, 54L, 58L) gør opmærksom på en negativ oplevelse af borgermøde og mener essensen af projektet blev fordrejet (placeringen for tæt på land). Styringen foregik uprofessionelt, med for meget tid brugt på irrelevante argumenter og temaer</p> <p>(17L) gør indsigelse mod, at et møde blev holdt en hverdagsaften i vinterperioden, hvor færrest mulige sommerhusejere ville være i området.</p>
<p>Det er svært at finde oplysninger (59L)</p>	<p>(59L) mener, at det som berørt beboer i området har været svært at finde oplysninger og er usikre på miljøpåvirkning, udseende og støj.</p>
<p>Mener det er en politisk forudsætning med befolkningens opbakning (2L, 15L, 35L, 58L), samt at borgernes indsigelser derfor bør vægte ligesom de lokaløkonomiske interesser (19L). (2L, 6L, 11L, 12L, 15L, 65L, 16L, 17L, 15L, 21L, 22L, 24L, 32L, 33L, 35L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 54L, 58L, 60L) føler ikke kommunen har taget indsigelser alvorlige. En del bemærkninger finder borgerinddragelsen mangelfuld (2L, 11L, 12L, 15L, 65L, 16L, 17L, 15L, 22L, 32L, 33L, 35L, 40L, 41L, 42L, 45L, 48L, 52L, 54L, 58L, 60L, 61L). Enkelte finder processen så mangelfuld, at den bør gå om (2L, 35L, 61L)</p>	<p>(2L, 15L, 35L, 58L) mener, at det er en politisk forudsætning med befolkningens opbakning omkring havvindmølleprojektet.</p> <p>(19L) mener, et så indgribende projekt kræver imødekommenhed af borgernes indsigelser, og ikke kun lægge vægt på lokaløkonomiske interesser.</p> <p>(17L, 11L, 12L, 22L, 32L, 16L, 33L, 40L, 42L, 15L, 45L, 48L, 52L, 60L) gør opmærksom på, at der har været forsøgt en dialog med Ringkøbing-Skjern kommune / Borgmesteren og har påpeget de uheldige konsekvenser for sommerhusejerne og turisterhvervet, som menes, den kystnære placering indebærer.</p> <p>(17L, 11L, 12L, 22L, 32L, 16L, 33L, 40L, 42L, 15L, 45L, 48L, 52L, 60L) påpeger, at kommunen har valgt at se bort fra deres indvendinger og har tilkendegivet over for de statslige myndigheder, at der er fuld opbakning i lokalområdet til den kystnære placering, hvilket ikke er tilfældet.</p> <p>(24L) mener, at borgmesteren fravælger at lytte og referere til sommerhusbeboerne i området.</p> <p>(6L) gør opmærksom på, at de på ingen måde har været eller er en del af den massive lokalpolitiske opbakning.</p> <p>(2L, 21L, 35L) mener, inddragelse af de berørte har været mangelfuld ved bestemmelse af placering af havmølleparken.</p> <p>(61L) mener, at placeringen er sket uden, at der er foretaget inddragelse af blandt andet de berørte sommerhusejere eller disses interesseorganisationer.</p> <p>(61L) mener at uagtet der ikke som i planloven er en lovforeskrevet høringsprocedure, er der alligevel tale om en negligering af hensynene til de der bliver berørt af projektet, og at grundlæggende retsprincipper for borgerinddragelse er tilsidesat.</p> <p>(61L) mener ikke, at den høring der finder sted nu, kan erstatte den oprindelige manglende inddragelse af de berørte.</p> <p>(61L) mener, at det er forudsigtligt at samtlige indsigelser vil blive afvist, da projektet allerede er besluttet og fastlagt.</p> <p>(2L, 15L, 65L, 35L, 54L, 58L) mener, at områdets lodsejere og brugere er tilsidesat i beslutningsprocessen.</p> <p>(2L, 65L, 35L, 54L, 58L) mener i forlængelse heraf, at der ikke er taget hensyn til de bemærkninger, som blev indsendt i februar 2015. Der er argumenteret med nyttebetonede og tekniske argumenter, beskrevet i et svært tilgængelig fagsprog.</p> <p>(2L, 35L, 61L) mener, at hensynet til de berørte er blevet negligeret, og at projektet derfor enten skal</p>

	annulleres eller 'gå om', og at der i så fald skal ske borgerinddragelse fra første færd
Mener ikke at alle berørte parter er inddraget (36L, 9I) eller at borgernes indsigelser er vægtet korrekt (66L)	<p>(36L) mener, at kommunen har begrænset antallet af deltagere fra især sommerhusejere ved at undlade at fortælle, hvornår mødet skulle afholdes.</p> <p>(36L) mener ikke, at man har mulighed for at blive hørt, og referer desuden til, at hvis man ikke er optaget i folkeregisteret i Ringkøbing-Skjern Kommune, kan man ikke købe en andel i projektet.</p> <p>(36L) føler, at sommerhusejere bliver holdt som 'gidsler' i processen, og mener ikke man har nogen indflydelse på sagen</p> <p>(9I) mener ikke, at kommunen har opfyldt sine forpligtelser til at inddrage alle berørte parter i forbindelse med projektet.</p> <p>(66L) I forbindelse med en høring over den såkaldte "screeningsrapport" over mulige kystnære havmølleområder rundt om i landet har daværende klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard været i dialog med borgmestrene i kommunerne ud til de områder, hvor der planlægges kystnære havmøller for at sikre, at der er lokal opbakning til planerne.</p> <p>Ministeren har den 28.11.2012 udtalt: "Jeg er meget tilfreds med den store lokale opbakning fra de udvalgte områder og også glad for, at så mange lokale borgere og virksomheder får mulighed for at blive medejere af de nye kystmøller."</p> <p>Denne opbakning kan jeg som sommerhusejer overhovedet ikke genkende for Havmøllepark Vesterhav Syd. Kommunen og Borgmesteren har valgt helt at se bort fra sommerhusejerne skepsis overfor projektet i det nuværende oplæg. Som sommerhusejer har det ikke været muligt at påvirke projektet og argumentere imod beslutningen af etablering af havmøllepark Vesterhav Syd. I forbindelse med idefasen indgav jeg samt mange andre sommerhusejer på Holmslands Klit indsigelse mod projektet. I denne indsigelse foreslog jeg ligesom andre sommerhusejer at flytte havmølleparken 20 km ud i Vesterhavet for at mindske de miljømæssige påvirkninger projektet medfører. Denne indsigelse er ikke blevet inddraget i VVM processen, hvilket er meget kritisabelt og imod hensigten med lovgivningen.</p>

(N) – Andet

Resumé	Fra hørings svar
Flere udtrykker stor skepsis mod projektet (6I, 6L, 11I, 12I, 16I, 17L, 15L, 22L, 32L, 33L, 40L, 42L, 45L, 48L, 52L, 60L). (6I) mener at projektet vil give langt flere negative konsekvenser end positive.	<p>(17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) påpeger, at blandt de mange sommerhusejere på Holmsland Klit, er der stor skepsis over for projektet i dets nuværende form.</p> <p>(6L) forstår, at den kystnære vindmøllepark skal bidrage til at indfri politiske mål jf. energiforliget af marts 2012, og at alternativet er et nul-alternativ og ikke en alternativ placering længere fra kysten. Indsigelsen er derfor en appel om, at projektet ikke realiseres.</p> <p>(6I) har den opfattelse, at projektet vil give langt flere negative konsekvenser, også økonomisk, end positive.</p>
Mener, at der bør vælges en havvindmøllepark (31L), ligesom i andre nabolande (58L)	<p>31L) mener, at området bør sættes i licitation til en havvindmøllepark, så man kan kombinere både turismeindtjening og bevare områdets skønhed for både sommerhusejere og fastboende, og sikre naturen.</p> <p>(58L) mener ikke, at kystnære havmølleparker følger udviklingen når man ser på nabolandene, hvor havvindmølleparker er placeret mindst 12 km fra kysten.</p> <p>(58L) påpeger, at udviklingen i andre lande er baseret på en respektfuld afstand fra kysten, og at det derfor virker respektløst, uhensigtsmæssigt og kortsigtet at lave såkaldte kystnære havmølleparker.</p>
Støtter op om projektet (4M, 5I)	<p>(4M) anbefaler at arbejde videre med planlægningsprocessen for Vesterhav Syd Havvindmøllepark, hvilket er besluttet af Økonomi- og Erhvervsudvalget d. 23.06.15.</p> <p>(5I) støtter en havmøllepark i Vesterhav Syd området.</p> <p>(4M) mener at projektet er foreneligt med fjord- og kystlandskabet set i lyset af de positive aspekter, der er ved projektet.</p>
I forhold til magnetfelter finder (23L) det bekymrende at man i Danmark har en lempeligere sikkerhedszone i forhold til andre lande og påpeger, at der forskes en del i sygelighed ved påvirkning af magnetfelter, som kan betyde, at den nuværende sikkerhedszone vil vise sig at være for lille.	<p>(23L) finder det bekymrende at man i Danmark har en meget lempelig sikkerhedszone ift. magnetfelter i forhold til andre lande så som Sverige og Schweiz.</p> <p>- påpeger, at der forskes en del i sygelighed ved påvirkning af magnetfelter, og det kan ad åre betyde, at den nuværende sikkerhedszone vil vise sig at være for lille.</p>
(1L, 12L, 44L, 53L) mener, at fire års etableringsproces i området skal opvejes af vindmølleparkens korte levetid på 30 år.	(1L, 12L, 44L, 53L) mener, at fire års etableringsproces i området skal opvejes af vindmølleparkens korte levetid på 30 år.
Eksisterende landskabspleje bør respekteres (49L)	(49L) påpeger, at projektet bør følge og underlægge sig den i forvejen eksisterende landskabspleje, der løbende arbejdes hårdt på at efterfølge.

<p>Mener ikke, at prisen for el, produceret af havvindmølleparken, tages i betragtning i de afledte forhold (21L, 41L)</p>	<p>(21L, 41L) mener ikke, at prisen for el, produceret af havvindmølleparken, tages i betragtning i de afledte forhold, og påpeger at der i dag i overvejende grad importeres el til det danske marked fra atomkraft og kulkraftværker i udlandet, og at meget af den dansk producerede strøm også fra vindmøller sælges til udlandet med store tab.</p>
<p>Mener ikke, det er brugbart at bruge redskaber og referencer, som hidtil er brugt til enten havmøller eller landmøller, hvorfor der bør afventes resultater fra en testopstilling (58L)</p>	<p>(58L) mener, at man bør afvente resultater fra testmøller, da VVM redegørelsens redskaber og referencer til analysen hidtil er brugt til enten havmøller eller landmøller. (58L) påpeger, at det er første gang man laver VVM redegørelse til kystnære havmøller som er en helt ny formel for vindmølleopsætning. (58L) mener, at de tidligere tiders materiale og udregninger mht. støj, visuelle hindringer mm. ikke er holdbare for kystnære vindmøller, idet de befinder sig i en gråzone. (58L) mener, at man bør afvente en eventuel testopstilling inden man kan modtage sandfærdig data og udføre korrekte undersøgelser, og mener ikke dette er nævnt eller undersøgt.</p>
<p>(16L) opfordrer til, at der burde indføres regler for, at det ikke kan tillades at opstille havvindmøller ud for områder, hvor der optræder store koncentrationer af sommerhuse, netop som det forekommer i Søndervig og på Holmsland Klit.</p>	<p>(16L) opfordrer til, at der burde indføres regler for, at det ikke kan tillades at opstille havvindmøller ud for områder, hvor der optræder store koncentrationer af sommerhuse, netop som det forekommer i Søndervig og på Holmsland Klit.</p>
<p>(17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) har forståelse for, at kommunen bakker op omkring Hvide Sande Havns bestræbelser på at få del i "vindmølleeventyret", men mener ikke en beliggenhed længere ude fra kysten vil ændre på havnens muligheder.</p>	<p>(17L, 11I, 12I, 22L, 32L, 16I, 33L, 40L, 42L, 15I, 45L, 48L, 52L, 60L) har forståelse for, at kommunen bakker op omkring Hvide Sande Havns bestræbelser på at få del i "vindmølleeventyret", men mener ikke en beliggenhed længere ude fra kysten vil ændre på havnens muligheder.</p>
<p>(6L) mener, at en realisering af Vesterhav Syd Havmøllepark med udgangspunkt i den socioøkonomiske baggrundsrapport, opfylder betingelserne for den definerede 'worst-case situation', uanset valg af møllestørrelse. Parken vil dermed få en placering, hvor den påvirker flest muligt.</p>	<p>(6L) mener, at en realisering af Vesterhav Syd Havmøllepark med udgangspunkt i den socioøkonomiske baggrundsrapport, opfylder betingelserne for den definerede 'worst-case situation', uanset valg af møllestørrelse. Parken vil dermed få en placering, hvor den påvirker flest muligt.</p>
<p>(6L) mener det er særdeles usikkert om Vesterhav Syd Havmøllepark overhovedet vil være en gevinst for Hvide Sande</p>	<p>(6L) mener det er særdeles usikkert om Vesterhav Syd Havmøllepark overhovedet vil være en gevinst for Hvide Sande</p>

